SINDICATELE ŞI GUVERNUL VĂCĂROIU

—— Mihaela MOISIN ——

Ca o furtună într'un pahar cu apă, s'a desfăşurat şi terminat greva, aşa-zis generală, a sindicatelor din România, care a început la 5 Mai 1993.

Aşteptată ca o adevărată ridicare de mase, ca prima manifestaţie de stradă a tuturor, tineri şi bătrâni, muncitori şi intelectuali, de după Decembrie '89, a lăsat un gust amar populaţiei, care de fapt spera o schimbare a guvernului, a preşedintelui, poate chiar a sistemului.

Dar reprezentanţii sindicatelor şi ai guvernului au vorbit împreună şi s'au înţeles separat, timp de nouă ore, după care, ne renunţând nici unii la ofensivitatea lor, au apelat la medierea preşedintelui.

Ca urmare a discuţiilor cu şeful guvernului, Dl. Văcăroiu, sindicatele n'au vrut să înţeleagă că în situaţia de faliment a economiei României, de azi, nu se pot satisface cererile lor. Nu au vrut nici să accepte calculele D-lui Văcăroiu legate de raţionalizarea alimentaţiei şi de minimul de salariu stabilit de dumnealui. În schimb, se pare însă că aceiaşi reprezentanţi ai sindicatelor nu au rezistat zâmbetelor Preşedintelui Iliescu, cu care au ajuns la o înţelegere.

Greva, aşa-zis generală, s'a terminat în aşa-zis general, în urma încheierii unui acord între guvern şi parte din sindicatele participante. Patru dintre cele şase mari sindicate participante la grevă - CNSLR, Alfa, Univers şi Ceres - au semnat acest acord, rămânând să continue greva doar sindicatele Frăţia şi BNS.

Toate visurile, pentru unii, şi coşmarurile, pentru alţii, au rămas la acest stadiu, în stradă nefiind nici o agitaţie, bătaie, lupte, incendii sau lămpi de mineri. Circulaţia a fost mai grea pe străzi, laptele şi pâinea mai puţine decât de obicei, iar în case, apa caldă, lumina s'au întrerupt mai des sau de tot pentru o scurtă perioadă.

Care a fost scopul acestei greve aşa-zis generală? Cine a manevrat-o din culise? Cine pe cine a vrut să compromită şi cine a avut de câştigat ceva de pe urma ei? Sunt întrebări pe care şi le pun şi cei ce au participat la grevă, după cum şi cei care au asistat pasivi, la finalul ei. De altfel, după ce Revoluţia a fost furată în Decembrie '89, după ce alegerile au fost "câştigate" de două ori de aceiaşi comunişti, după atâtea mineriade, aranjamente şi manevre de culise, România este într'o asemenea stare de depresie, atât morală cât şi materială, încât este greu de imaginat că populaţia mai doreşte să iasă în stradă, să participe activ la orice chemare, a oricui ar fi ea.

Este greu de dat un răspuns acestor întrebări. Este poate devreme pentru a trage nişte concluzii. Se poate gândi că această grevă a putut fi concertată dela Cotroceni, pentru a-l compromite pe Dl. Văcăroiu şi guvernul său, lucru care ar fi fost greu de anticipat, dar care acum se poate uşor lega, altfel ar fi prea mare coincidenţa cu izbucnirea "cazurilor de corupţie în guvern" imediat după grevă; pe de altă parte, întărirea rădăcinilor Preşedintelui la Cotroceni, după ce a reuşit să medieze cu patru dintre marile sindicate participante la grevă.

Cine a concertat greva, cine şi ce a câştigat, cine şi ce a pierdut în timpul ei, este astăzi de domeniul trecutului; din nou este linişte şi foarte puţină speranţă că tinerii sau bătrânii vor ieşi în stradă. Rămâne însă o speranţă: în fiecare an există un Decembrie, la fel de friguros, la fel de lipsit de toate, poate la fel ca în 1989.

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 25$/50DM

CURIERUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 19 Nr. 206 - IUNIE 1993 - PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEŢIA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

PLAGA CORUPŢIEI ŞI BANCHERII ROŞII

Eugen BÂRSAN

În România toată lumea se plânge de corupţie. Şi nu fără temei, căci corupţia, jaful şi traficul de influenţă au devenit o plagă, o meteahnă care împăienjeneşte societatea românească. Numai că, nici corupţia mică şi nici corupţia mare nu se lasă influenţate de vorbele plângătoare. Ea îşi vede de treabă mai departe sfidând, ori chiar sictirind pe cei care încearcă să-i stea în cale. Cu o asemenea atitudine, ea mai sfidează şi sărăcia şi totodată pustieşte şi ultimul bun simţ. Astfel, dacă ţara e plină de sărăcie, ea nu se poate plânge că nu-i plină şi de corupţii care-şi bat joc de mizeria de jos; de corupţii rapace pe care guvernul le perpetuează prin neatingere.

În vârtejurile haotice din ţară, cu lichele, cu impostori şi nelegiuiţi care-şi fac de cap după voie, corupţia este la ea acasă şi, după cum se vede, însăşi economia a vârâtă pe drumul acesteia. E vârâtă până la punctul în care corupţia realizează o performanţă istorică, alături de sărăcia care e şi ea într'o performanţă istorică. Economia a luat drumul corupţiei, s'a oprit la ea şi s'a împotmolit acolo. Din această stare de împotmolire, poporul oferă jerfa patriotică a sărăciei, iar puterea oferă rapacitatea de a lua.

Într'un atare aspect, corupţii şi jafuri de milioane şi miliarde sunt lucruri la ordinea zilei, căci subterana nomenclatură a făcut din România o ţară a lui Papură Vodă, o ţară a corupţiei şi a jafului din avuţia naţională. Lucruri facilitate şi de criza morală prin care trece ţara şi de haosul din economie. Două condiţii ideale pentru tagma corupătorilor şi a jefuitorilor deveniţi bancheri roşii. În fapt, atât de ideale încât (după cum spune cineva) atunci când se va semna legea trecerii maşinilor şi a utilajelor în patrimoniul privat, "halele fabricilor vor fi de mult goale".

Punctul de plecare al corupţiei şi al jafului a fost patrimoniul P.C.R., U.T.C, U.G.S.R., contul familiei Ceauşescu, vilele din cartierul Primăverii, flota românească etc. Toate căzute pradă caracatiţei politico-economice, care este mafia roşie, producătoare de bancheri roşii.

Şacalii corupţiei şi ai jafurilor scufundă ţara în mentalitatea că numai cine este prost munceşte şi respectă legile; axa vieţii prospere fiind şmecheria. În mod straniu, aceşti şacali ai şmecheriei corupătoare se

Continuare în pag. 3

NE TREBUE CARACTERE

—— Constantin MACRI ——

Parafrazând şi citind, din memorie, pe marele patriot român care a fost Petre Carp: "Inteligenţa şi talentul (adăugăm noi, chiar cultura) nu justifică dezertările (n.n. dela legile morale) după cum frumuseţea nu justifică prostituţia". E un citat dintr'un discurs parlamentar, ţinut ca replică la un discurs, admirabil ca formă, al marelui orator care a fost Tache Ionescu.

Când în 1906 Regele Carol I Întemeietorul, ţinea discursul inaugural al Expoziţiei din Dealul Filaretului, în parcul ce avea să-i poarte numele - parc ivit parcă peste noapte prin munca prodigioasă a Doctorului C. Istrati, pe atunci primarul Capitalei - menţiona că tot ce s'a făcut în cei 40 de ani de domnie ce se sărbătoreau, s'a făcut prin vrednicia poporului român şi caracterele oneste şi devotate patriei, ale conducătorilor săi. Că nici o ţară şi nici un popor nu va progresa dacă cei care conduc, indiferent cât e de mică instituţia (primărie, şcoală, percepţie etc.), dacă aceste elemente, aceste cadre, "acest aparat" cum se spune acum, nu va fi dotat, încadrat cu "oameni de caracter".

România de azi trăieşte nu numai un haos economic ci, mai ales, o imensă derută morală. O imensă şi generalizată derută morală care îşi are originea nu numai în efectele distructive ale dictaturii ceauşiste în special şi comuniste în general, ci şi în marea impostură şi minciună începută dela 22 Decembrie 1989.

Popoarele sunt fiinţe vii care simt intuitiv şi instructural chiar când sunt mintite, înşelate. În acest mariaj, popor şi conducători, minciuna şi înşelătoria pot trăi o zi, un an, un deceniu, dar vine, inevitabil, o punere la zid a celor care trişează, a celor care abuzând de vidul de putere şi de autoritate, a lipsei de control financiar etc. făuresc în culise, în chip mafiotic, averi de miliarde pe sărăcia şi nevoile cele mai acute ale maselor populare, care cu preţurile şi veniturile actuale dezesperă. Nu mai pot supravieţui mai ales când sunt 4-5 guri la masă.

Limita răbdării se pare că a fost atinsă; ce urmează este focul, irupţia revoluţionară. Nu că ar fi mai rău decât sub Ceauşescu, pentrucă este mai mizerabilă declanşarea morală, furtişagul camuflat cu hârtii de stat, decalajul imens între cei şcoliţi la şcoala minciunii şi a cinismului, cei puţini, şi cei care mai cred în valoarea muncii cinstite, imensa majoritate a poporului.

Ar fi însă o iluzie fatală, pe care au avut-o şi Ceauşeştii, că ziua socotelii nu va veni niciodată. Această "nouă clasă" de securişti reciclaţi (din care majoritatea au lucrat sub Ceauşescu prin accident), vizibil sau camuflaţi, nomenclaturişti din eşalonul doi, liberali-disidenţi-democraţi până la "cataramă", va trebui să răspundă la un control al averilor şi al împozitării chiar dacă îşi duc dolarii peste hotare. Oamenii de caracter, de hotărâre şi de curaj se decantează progresiv - prin experienţa dramatică a istoriei prezente.

Azi e aproape sigur că lumina verde pentru uciderea Ceauşiştilor s'a dat la Moscova, de K.G.B. (cel de atunci, din '89). La un proces normal - ca procedură, nu ca sancţiune - delatorul care a fost dintotdeauna Ceauşescu, ar fi strigat în apărarea sa jaful sovietic din primii ani ai instalării puterii comuniste. Dej şi-a cumpărat puterea dela Stalin, cedând economic bogăţiile ţării: Sovrompetrol, Sovromlemn, Sovromtransport etc. Dar Ceauşescu era şi el printre concesionari.

Cine a organizat execuţia în ţară? Niciodată nu s'a spus ţării în baza cărui decret şi semnat de cine s'a organizat Tribunalul de Judecată? Continuare în pag.4

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România

Octavian TUDOR	pagina 2
Prof. Valeriu C. NEŞTIAN	pagina 4
Ion PARAGINĂ	pagina 4
Adrian GRIGOROPOL	pagina 5
Ghe. Ionescu OLBOJAN	pagina 6
Dan Emilian ROŞCA	pagina 6
Prof. Mihai S.DERDENA	pagina 7
Prof. Mircea BĂLAN	pagina 7
Andrei CIURUNGA	pagina 10
Aristide LEFA	pagina 10
Dumitru C.PACEAG	pagina 11
Gheorghe OANEA	pagina 11
E.PARASCHIVAŞ	pagina 11
Petre PASCU	pagina 12
Prof. Gavril POP	pagina 14
Prof. Dr. I. O. RUDEANU	pagina 14
Prof. Dr. Anton MOISIN	pagina 15
Dr. G. A. NICOLAEVICI	pagina 16
Prof. Ionel CIONCHIN	pagina 16
Corneliu RADEŞ	pagina 18
Prof. Radu ŞERBAN	pagina 20

EDITORIAL

ŢĂRĂNIMEA ROMÂNĂ

În complexul de discuţii politice şi sociologice din presa exilului, s'a trecut cu multă indiferenţă peste o realitate românească; dacă la ora actuală această realitate nu s'a conturat încă destul de bine după Revoluţia din Decembrie 1989, ea va deveni vizibilă nu peste multă vreme. Este vorba de ţăranul român, de satul românesc şi de agricultura românească, legate indestructibil între ele.

În timpul dictaturii comuniste, care într'un fel se prelungeşte şi azi, satul şi ţăranul român au fost complet neglijate, căci ideologia dominantă era a "luminatului proletariat" care urma să instaureze dictatura sa, peste tot, în lume. În dominaţia proletariatului pe care a pregătit-o ideologia marxistă, nu era loc şi pentru clasa ţărănească, pentru tradiţiile sale româneşti şi pentru agricultura practicată de multe secole, pe măsura experienţei bogate a ţăranului şi a caracteristicilor pe care le aveau regiunile, deci şi structura pământului şi a geografiei.

Tot ce au făcut comuniştii în timpul dictaturii lor a fost o aberaţie, căci totul era creat în cabinet şi cu directive artificiale, având un singur scop: distrugerea ţărănimii române, păstrătoarea tradiţiilor, a continuităţii şi a aspiraţiilor naţionale. Ţăranul şi satele româneşti reprezentau permanenţa naţională, experienţele cele mai bogate ale neamului nostru în spaţiul geo-politic al existenţei sale istorice. Fără ţărănime şi fără ocupaţiile seculare ale poporului român legate de agricultură, viticultură, păstorit, creşterea vitelor etc., nu ar fi existat o ţară românească. Tocmai anihilarea acestor realităţi naţionale o urmăreau comuniştii, pentru a introduce uniformizarea mondială a unei clase noi şi fără consistenţă, cea a proletariatului, care putea fi manipulat după bunul plac al nomenclaturii, căci acest proletariat nu avea nici o legătură cu trecutul istoric al unui popor, cu tradiţiile care au călăuzit prin vremuri destinul său şi au asigurat o unitate de vederi, de conduită morală şi o conştiinţă naţională celor care trăiau laolaltă pe acelaşi pământ şi credeau în acelaşi Dumnezeu.

În condiţiile noi din ţară, după răsturnarea formală a dictaturii comuniste, se menţin încă la conducere nomenclaturiştii de cea mai oribilă faimă şi purtare morală. Nici guvernarea şi nici Opoziţia nu dau destulă atenţie ţăranului român, cel puţin ca potenţial uriaş de refacere a ţării, de restabilire a permanenţelor româneşti, prin refacerea vieţii ţărăneşti în toată puterea şi strălucirea ei de altădată şi prin aceasta, refacerea agriculturii naţionale cu toate preocupările legate de ea, asigurarea unor surse reale de bogăţii şi de consolidare a unei vieţi sociale şi naţionale, cu caracter durabil pe traiectoria istoriei.

Opoziţia şi-a concentrat activităţile în zonele urbane şi în bună măsură a trecut cu uşurinţă peste potenţialul naţional al satelor. Era şi greu, în special pentru Partidul Naţional Ţărănesc, să facă acest lucru, căci ţărănimea nu avea un profil bine definit şi nu se putea lucra în condiţii normale. Obiectivul Partidului Naţional Ţărănesc trebuia să fie tocmai restaurarea cât mai grabnică şi mai deplină a ţărănimii care urma să devină suportul acestui partid, în configuraţie cu titulatura sa şi cu structura de altădată a acestui partid.

Firește, dificultăţile dezvoltării partidelor de opoziţie din România, au fost sabotate de diversiunea odioasă a nomenclaturii lui Iliescu, prin formarea unui număr de partide, care nu au mărşat deloc pe linia intereselor naţionale, ci doar la păstrarea structurilor şi a vechilor forme politice de tip comunist. Toate acestea în speranţa că în Rusia va supravieţui formula comunistă, şi deci, se va avea un sprijin puternic, dacă se vor reconstrui, întrucâtva, vechile forme statale ale Sovietelor, prin Gorbaciov, sau prin actualul Congres rusesc - moştenire anacronică a Sovietelor - care nu va putea rezista şocurilor naturale ale frământărilor din Rusia.

A venit vremea să se ia în considerare o serie de activităţi pentru dezvoltarea unei ţărănimi sănătoase şi puternice prin care se va pune o nouă temelie pentru reconstrucţia ţării de mâine.

George BĂLAŞU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOŞTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că **Redacţia acestui ziar** nu împărtăşeşte întotdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

Scrisori din ţară

Capitalismul sălbatic de stat

Tudor OCTAVIAN

Titlul acestui articol îi pare, oricărui om informat, bizar, dacă nu cumva imposibil. Cine trăieşte realitatea românească în convulsiile ei zilnice, nu-l mai găseşte ilogic. Cum, de altfel, nici alte neaşteptate imprecherii de cuvinte nu surprind. Spre exemplu: **"burghezia roşie", "comuniştii de dreapta", "extremiştii de centru", "privatizare originală"...**

"Capitalism sălbatic de stat" înseamnă că preţurile sunt aliniate la cele practicate în lume - pornind dela preţurile curente ale energiei - în vreme ce veniturile (considerând cursul de schimb al dolarului), nu trec de 100 $ la slujbaşii cu leafuri mai mari. Dacă salariul minim pe economie a fost negociat la 30.000 lei, iar cursul dolarului e de 615 lei, înseamnă că salariul minim e de 45 $ lunar. Chiriile n'au crescut încă, dar întreţinerea unui apartament modest merge spre 15-20.000 lei lunar. Cu un salariu mediu poţi cumpăra 300 de franzele şi atât.

"Burghezia roşie" cuprinde categoria, nu tocmai restrânsă, a noilor îmbogăţiţi. Unde e o afacere mare, trebue să bănuieşti un fost securist, un fost demnitar şi un cont secret la o bancă în Europa. **"Burghezia roşie"** a concentrat în mâinile ei un capital imens. Dacă lucrurile nu se ameliorează, în România nu va exista o pătură mijlocie, ci numai oameni groaznic de săraci şi oameni inimaginabil de bogaţi.

Comuniştii cei mari au devenit **"comunişti de dreapta"**. Ei scriu la publicaţii extremiste şi ultranaţionaliste, au partide care cer pedepsirea trădătorilor de ţară (adică a tuturor adversarilor politici), câştigă licitaţiile de mărfuri şi aduc pe piaţă, cu bani oferiţi de guvern, zahăr infestat, conserve cu termen de garanţie depăşit, grâne refuzate în comerţul mondial.

"Extremiştii de centru" sunt aripa dură a FDSN-ului. Ea vorbeşte de privatizare şi de economie de piaţă, dar blochează legile care interesează proprietatea particulară sau promovează legi care nu pot fi aplicate. Legea împroprietăririi ţăranilor e în vigoare de trei ani, însă numărul celor care au primit actul de proprietari e infim. Între timp, statul a preluat tot utilajul agricol şi livrează maşini şi lucrări de sezon la nişte preţuri descurajante. Pământul e jumătate nelucrat, pentrucă pur şi simplu aratul, semănatul, irigatul şi culesul costă atât de mult, încât nimeni nu se încumetă să investească într'o recoltă care nu acoperă investiţia. Şi ca şi cum toate astea n'ar fi de ajuns, când nu e secetă, e sezon uscat. Adică tot secetă, dar cu alt nume. În momentul de faţă, ţăranii au hambarele pline cu grâu din anii trecuţi, iar statul importă grâu pe valută. De ce? V'am spus, doar: pentrucă "burghezia roşie" e interesată să mânuiască valută şi să se îmbogăţească, profitând de facilităţile pe care statul le oferă firmelor particulare solide. Licitaţiile sunt formale. Contractele se dau cu mită. Societatea românească e zguduită, în momentul de faţă, de o serie de scandaluri privind corupţia la cel mai înalt nivel. Tot ce se petrece acum în ţară pare visul unui bolnav.

Iar parlamentarii, ce fac parlamentarii?

Indiferent de culoarea politică, sunt preocupaţi mai ales de dotarea cu maşini şi sedii, de mărirea salariilor, de muşamalizarea oricăror pricini care le-ar putea tulbura jocul de-a democraţia în Camera deputaţilor şi în Senat. Dacă s'ar întocmi un sondaj de opinie cu numele politicienilor credibili, care n'au dezamăgit, lista acestora ar fi foarte mică. Nimeni nu mai crede în nimeni şi în nimic.

S'ar putea aprecia că acest comentariu e răuvoitor şi că nu ţine seama de greutăţile inerente tranziţiei. În realitate, e un comentariu mai degrabă binevoitor. În realitate, lucrurile stau şi mai rău. Producţia industrială a scăzut la jumătate, în comparaţie cu vara lui 1989. România are datorii mari. Nimeni nu ştie exact cât, dar se vorbeşte de 8-10 miliarde de dolari. În 1989, datoria externă era zero, iar statul avea de încasat creanţe de aproape 3 miliarde dolari. **"Privatizarea originală"** înseamnă că, de fapt, nu a avut loc nici un fel de privatizare. Au apărut nenumărate magazine, în care două-treimi din mărfuri vin din lumea arabă sau din zone unde nimeni nu garantează calitatea.

Corupţia e un fenomen generalizat, iar corupţia la cele mai înalte nivele cauza acestuia. Presa nu scrie altceva decât de mari deturnări de fonduri, de îmbogăţiţi care nu au plătit nici un impozit, de trafic de influenţă. Până şi soţia prim-ministrului Văcăroiu a apărut pe prima pagină a unui cotidian pentrucă e implicată într'o afacere unde ea, ca imputernicită a statului, a favorizat prieteni de familie să cumpere câteva vile la Sinaia, cu nişte sume din care nu-ţi poţi cumpăra nici măcar o garsonieră. În afaceri asemănătoare apare şi soţia fostului prim-ministru Stolojan. E, se pare, o tradiţie la noi ca nevestele demnitarilor şi fiii acestora să sfideze legile pe care soţii lor încearcă să le impună. Unde e un caz de corupţie "în stil italian" întâlneşti, neapărat, câteva nume de neveste din "burghezia roşie".

Comisarul şef al gărzii financiare, generalul Gh. Florică, odată destituit, a decis să spună tot. Dosarele corupţiei au ajuns în Parlament, aici s'au făcut valuri câteva ceasuri, dar toată istoria tinde să intre într'o lungă agonie. Cauza e simplă: pe listele marii corupţii întâlneşti la tot pasul deputaţi şi senatori. Prin trafic de influenţă, aleşii neamului, au deschis firme sau au facilitat afaceri din care iau bani nemunciţi.

Şocul noilor preţuri - la energie şi alimentele de bază creşterile sunt halucinante, de 4-500% - nu sunt încă resimţite, deoarece chitanţele pentru apă caldă şi lumină vin la finele lunii, iar carnea a fost scoasă din galantare. Un om simplu, care se trezeşte la 5 dimineaţa, ca să prindă metroul şi să fie la 6 "la lucru" va putea să cumpere din salariu 30-40 kilograme de carne grasă şi cu oase sau 15 kilograme de carne mai bună. Şi nimic altceva: nici haine, nici cultură, nici medicamente.

Oamenii preferă să nu se gândească la ce urmează.

Aş fi vrut să încep ciclul "scrisorilor din ţară" cu o analiză politică a momentului. Mărturisesc direct că, deşi fac comentariu politic susţinut la câteva gazete, nu mai înţeleg nimic. Nu întrevăd nici o schimbare în bine.

Nu e război, dar mor tot atâţia oameni ca într'un război. Mor, cum se spune, cu zile, fără să ştie cum şi din cauza cui. Acum e vară, ploile au îmbogăţit zarzavagiii, suntem la sfârşitul lui Mai şi kilogramul de roşii costă 900-1.000 lei, dar mă întreb cu toată luciditatea cum vom trăi la iarnă? Fiindcă în blocurile de beton fără izolaţie e frig chiar şi când caloriferele funcţionează.

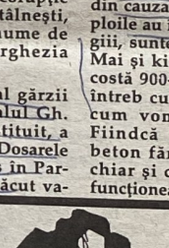

A MURIT HORIA SIMA

La închiderea ediţiei, aflăm vestea tristă, că Luni, 24 Mai 1993, s'a stins din viaţă la vârsta de 88 de ani Prof. Horia Sima.

Horia Sima şi-a petrecut exilul în Spania, dar s'a întâmplat să moară în Germania, la Augsburg, unde se afla în vizită.

A fost înmormântat la Madrid, în Spania.

Dumnezeu să-l ierte şi să-l odihnească în pace.

REDACŢIA

ÎN ATENŢIA CITITORILOR DIN ROMÂNIA

Vă rugăm să confirmaţi primirea ziarului "Cuvântul Românesc" prin expedierea pe adresa redacţiei, a unei cărţi poştale ilustrate, specifice regiunii (oraşului) Dvs.

Vă mulţumim, REDACŢIA

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal"* sau *"Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

- Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
- Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

STAGNARE, IZOLARE ŞI ABERAŢII

Alexandru NEMOIANU

În România restauraţiei comuniste stagnarea a devenit caracteristica principală.

Nimic nu se schimbă, promisiunile adresează pe faţă un viitor tot mai îndepărtat (în genul "viitorului" de aur), înfloresc zvonurile şi lumea a reînceput lupta pentru "supravieţuire", adică de trecere a unei zile fără speranţa către altă zi la fel de zadarnică.

Între timp restauraţia caută să se consolideze, întăreşte tot mai mult aparatul represiv, ameninţă, caută să intimideze. Societatea este divizată şi antagonizată iar restauraţia, sau mai precis administraţia Ion Iliescu-Bâtă, caută să consolideze interesele grupului ce îi stă în preajmă, adică fosta nomenclatură. Rezultatele se văd: ineficienţă cronică, o populaţie demoralizată şi apatică, lipsă de productivitate. Ceea ce este limpede este că cei ce au reuşit să înfăptuiască restauraţia comunistă în România sunt toţi fie foşti activişti de partid, fie captivi ai mentalităţilor comuniste. Toţi membrii actualei administraţii şi toţi sprijinitorii ei sunt partizani ai unui autoritarism riguros şi toţi tânjesc după o dictatură. Aceştia nu cred şi se tem de o administraţie sub domnia legii şi dedicată folosului obştesc. Ei doresc un guvern care să hotărască tot ce vrea fără a fi responsabil pentru consecinţe. Două lucruri îi fac pe "iubitorii" de autoritate periculoşi şi mereu dispuşi la acţiuni ilegale.

În primul rând, "autoritariştii" nu sunt capabili să deosebească două lucruri total diferite: persoana lor şi funcţia ce pentru o vreme, şi doar pentru o vreme, o au. Aceşti indivizi despart populaţia ţării în cei ce au şi sprijină "puterea" şi cei care nu au şi au rezerve faţă de căile folosite. Consecvenţi cu un asemenea mod de gândire "autoritariştii" ajung la concluzia că ei sunt îndreptăţiţi să aibă "puterea" pe vecie. Din nou, şi decurgând din asemenea mentalităţi, ei ajung să creadă că pot face cu "puterea" tot ce vor.

În al doilea rând, aceşti adepţi ai autoritarismului sunt incapabili să înţeleagă ce este şi care este rostul opoziţiei politice.

Aceşti adepţi ai autoritarismului, sau cei ce alcătuiesc restauraţia comunistă din România, iubesc "puterea" cu o asemenea pasiune şi se identifică ei atâta de mult încât ajung să considere că este un rău fundamental dacă cineva doar ar putea să gândească să le-o conteste. Din asemenea perspectivă, pentru ei este de netăgăduit că cei ce ar vrea să le ia puterea sunt "răi", "golani", "trădători", "vânduţi pe dolari" etc., etc.

Problema cea mai gravă este că cei ce au instaurat restauraţia comunistă, nu pot, nu vor şi nu vor accepta niciodată conceptul de democraţie care înseamnă în primul rând înţelegerea faptului că a guverna este o lucrare în folos public, pentru o limitată perioadă de vreme şi că pentru acţiunile întreprinse trebue dat socoteală.

Dar încă mai grav, la fel ca toţi răii lumii, actuala administraţie a României acuză pe toţi de proasta stare de lucruri, mai puţin pe sine. Aceşti oameni sunt în fond bolnavi şi boala lor se cheamă sociopatie sau lipsă de discernământ social.

O altă asemănare între administraţia Iliescu-Bâtă şi tiranii lumii moderne poate fi stabilită. Atât unii cât şi alţii sunt deopotrivă anacronici şi fără putere de înţelegere.

Ei nu înţeleg că nu "străinii" şi nici "comploturile" universale generează starea de stagnare şi izolare în care se află, ci propriul şi jalnicul regim. Aceasta este o problemă fundamentală a prezentei administraţii din România, incapacitatea de a înţelege lumea modernă şi rigorile ei.

Administraţia Iliescu nu înţelege şi de fapt urăşte lumea civilizată, deoarece nu o poate controla. Nu este nici în puterea lui Ion Iliescu, nici a lui Văcăroiu, C.V. Tudor, să emită decrete şi să impună cu sprijinul "scutierilor" voinţa restauraţiei comuniste. În lumea liberă, administraţia Ion Iliescu este privită şi apreciată pentru ceeea ce în adevăr este. În comunitatea ţărilor civilizate, administraţia Ion Iliescu nu poate nici "păcăli", nici teroriza şi nici nu îşi face loc cu coatele. În noile condiţii create în lume de terminarea războiului "rece", Ion Iliescu nu poate nici manevra între cele două "blocuri", căci ele nu mai există. Ion Iliescu nu mai poate juca nici măcar cartea "independenţei", pe care de altfel a compromis-o jalnic prin tratatul încheiat cu imensă iresponsabilitate cu Moscova.

Anacronic şi veştejit, regimul restauraţiei comuniste din România se adânceşte tot mai mult într'o izolare periculoasă, într'o stagnare pustiitoare şi aducătoare de aberaţii. Aceste aberaţii privesc mai ales evenimentele externe şi refuzul ţărilor civilizate de a intra în legături multiple cu administraţia Iliescu-Bâtă.

Un exemplu elocvent este modul în care a fost interpretat refuzul Congresului S.U.A. de a acorda României, Clauza Naţiunii celei mai Favorizate în raporturile economice.

Administraţia restauraţiei comuniste din România nu poate pricepe că propriile acţiuni au plasat-o în marginea din afară a credibilităţii. Această administraţie nu poate să înţeleagă că pentru a fi reacceptată în lumea civilizată trebue să îşi schimbe fundamental conduita.

Dar mai ales, a sosit vremea ca populaţia României să înţeleagă deplin că actuala administraţie nu poate genera decât izolare, stagnare şi aberaţii.

PLAGA CORUPŢIEI ŞI BANCHERII ROŞII

Urmare din pag.1

bucură de o protecţie care constă în faptul că nu există urmărire penală contra lor. Nici un corupător, nici un bancher roşu nu este tras la răspundere de justiţie, deşi cazurile de corupţie şi de abuz de putere cresc năvalnic, aducând ţara la o situaţie care echivalează cu o scoatere a ei la mezat, cu o măcinare a ei. Totul se petrece în imaginea tabloului: în vreme ce poporul oftează a jale în jurul traiului de pe o zi pe alta, bancherii roşii jubilează în jurul a ceea ce au agonisit.

Şi pot jubila în linişte, pentrucă ei sunt pur şi simplu imuni şi la urmărirea penală şi la decăderea din graţiile puterii. Puterea nu zice şi nu face nimic, pentrucă e sprijinită din umbră de îmbogăţitii din corupţii, de bacherii roşii care au în mâna lor economia ţării. În vreme ce aceştia prosperă, ţara se duce tot mai mult de râpă. Şi uite aşa, mafia corupţiei se mişcă în voie, poluând şi înăbuşind viaţa ţării. Cât priveşte guvernul, când e vorba de corupţie, guvernează legea tăcerii. O tăcere care erupe o corupţie publică de neînchipuit. Pentru a fi siguri că nu vor plăti impozite, mulţi directori şi şefi de alte cadre şi-au procurat certificate de handicapaţi. E de precizat că e vorba de handicapare fizică, şi nu de handicapare morală, sau de caracter, care este o problemă veritabilă, chiar dacă nu-i certificată.

Ţara e un spectacol în care izbeşte dorinţa de îmbogăţire prin orice mijloace. Unii fură la drumul mare, iar alţii se căpătuiesc din avutul ţării, etalând un lux provocator într'o ţară a sărăciei. Nu s'a instaurat democraţia, dar s'a instaurat corupţia. Miniştrii şi cadriştii de stat de sub Ceauşescu devin patroni sub Iliescu. Bancherii roşii şi-au făcut milioane şi miliarde cu sprijinul puterii. Nomenclaturiştii rotesc miliardele dintr'o hârtie în alta, ca să le fi lor bine şi ţara tot fără bani rămâne. În România nu se mai gândeşte românește, ci şmechereşte.

Corupţia a devenit amprentă naţională. La vârful ei, reforma merge înainte drept în corupţii şi apoi se opreşte la ele. Atâta timp cât reforma se mişcă, ea e pusă pe căpătuială. Astfel, locul programului de guvernare a fost luat de programul corupţiei. Corupţia a devenit raţiune politică, în timp ce ţara rămâne la pământ. Corupţia îngenunchează conştiinţele.

Corupţia e talismanul fericirii, e "magia roşie" care consolidează averile tovarăşilor contra naivilor din afara mediului "seceriei şi ciocanului" care fac caz de legalitate, uitând că legalitatea nu-i pentru "căţei", ci numai pentru "dulăi".

Aşa cum zgura comunistă s'a aşezat peste tot, nu există sector al vieţii sociale care să nu fie afectat de corupţie. Cât priveşte biografia bancherilor roşii, este uşor de văzut că biografia lor este biografia roşie pe scări ierarhice.

Concluzie: prin corupţie se înalţă, biruitor capitalistă, fosta nomenclatură peceristă.

Eugen BÂRSAN

LA WASHINGTON D.C. HITLER STĂ VĂDUV ???

Recent deschis, Muzeul Holocaust din Washington e o puternică şi controversată fortăreaţă contra uitării, el "este închinat celor 11 milioane de suflete dintre care 6 milioane de Evrei" (scrie Carol Rosenberg într'un articol "Is the Holocaust over emphasized?" - "The Miami Herald", 18/4). Cifrele oscilează, dar nimeni nu-i poate dezminţi existenţa, a cărei veracitate se bazează pe documentele capturate la sfârşitul războiului. E normal ca la o lucrare atât de gigantică (12 ani de pregătire) să întâlnim erori; dăm ca exemplu observaţia Preşedintelui Bulgariei, Dl. Jeliu Jelev, care a subliniat câteva exagerări în ce priveşte moartea Evreilor din Bulgaria şi de asemenea trebue subliniată atitudinea demnă din partea conducătorilor muzeului, care au corectat pe loc erorile şi în acelaşi timp şi-au cerut scuze. Scopul muzeului nu e să provoace nemulţumiri prin exagerări, ci să stabilească adevărul.

N'am văzut muzeul, dar am în faţă un "Newsletter" (Spring, 1993) "United States Holocaust Memorial Museum" unde la rubrica "50 years ago..." se înscrie în ordine cronologică evenimentele din "February - March - April 1943":

"13 Feb. - The New York Times reports from London that the colaborationist Romanian Government (Guvernul Generalului Antonescu, N.R.) has offered to move the surviving 70.000 Jews deported to Transnistria - thousand of others had already been killed in pogroms and through forced labor - to safety in Palestine or any other refuge chosen by the Allies. Romanian reportedly asks for payment of Transportation costs." (Un vapor cu cca. 800 de Evrei a fost scufundat de Ruşi în Marea Neagră. Însăşi ştirea dela radio a avut scopul de a sabota înţelegerea secretă cu guvernul român. Antonescu, în dorinţa de a scăpa pe Evrei, putea să-şi atragă furia lui Hitler, N.R.)

Aşa s'au purtat Românii cu Evreii şi ne pare bine că acest fapt e recunoscut şi închide gura celor care au afirmat sau repetă ca papagalii ştirea că holocaustul a început în România.

Rabinul Hoha Halpern din Israel, profesor, vorbind despre holocaust, afirmă: "Unele persoane îl întrebuinţează pentru putere... a devenit ceva comun... este abuzat şi întrebuinţat în literatura populară şi la spectacolele dela televiziune." Suntem siguri că rabinul Hoha Halpern îl cunoaşte pe Dl. Moses Rosen.

Aplaudăm ridicarea Muzeului Holocaust în Capitala Lumii Libere, dar deocamdată mausoleul stă stingher, deoarece Statele Unite nu-şi pot însuma titlul de arbitru imparţial al lumii democratice, până când, alături de muzeul ce ne arată crimele naziştilor, nu se va ridica un alt muzeu care să ne arate crimele comuniştilor.

Stroe MOLDOVANU

"IUNIE 1990 - IUNIE 1993"

"Mai bine haimana decât trădător
Mai bine huligan decât dictator
Mai bine golan decât activist
Mai bine mort decât comunist"

Se împlinesc trei ani dela cea mai dureroasă lovitură dată tineretului român de către regimul neocomunist al lui Ion Iliescu.

13-15 Iunie - zile de doliu pentru poporul român, zile în care actualii guvernanţi şi-au arătat adevărata faţă, ucigând cu sânge rece tineretul român, tineretul care în Decembrie 1989 a vrut nu numai alungarea lui Ceauşescu, ci şi distrugerea comunismului.

13-15 Iunie - zile scrise cu sângele tineretului în istoria modernă a României! Zile în care s'a încercat de către comuniştii lui Iliescu distrugerea a tot ceea ce are mai bun un neam, distrugerea viitorului României, distrugerea speranţei unice de reînviere a României: tineretul! Nu vom uita niciodată!

La trei ani dela represiunea din Iunie încă nu s'a dat publicităţii adevărul. Încă nu s'a făcut dreptate. Criminalii sunt liberi. Mulţi dintre ei sunt în Parlament. De ce tace Opoziţia? Vrem măcar acum adevărul!

Alex. SĂNDULESCU

Aranjaţi să fiţi la
"CÂMPUL ROMÂNESC"
-HAMILTON, ONTARIO CANADA-
În săptămâna
TABEREI DE VARĂ
ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ
HAMILTON, ONTARIO, CANADA
Vă invită să petreceţi anul acesta vacanţa de vară la
CÂMPUL ROMÂNESC
1 AUGUST - 8 AUGUST
TIMP DE O SĂPTĂMÂNĂ
PETRECEŢI VACANŢA
ÎNTR'O ATMOSFERĂ ROMÂNEASCĂ
Aduceţi cu Dvs. corturi sau treilere pentru dormit
şi cele necesare gătitului
Pentru informaţii scrieţi pe adresa:
Asociaţia Culturală Română
P.O. BOX 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada

LAŞITATEA POATE FI MAI ODIOASĂ DECÂT VIOLENŢA

Valeriu C. NEŞTIAN

Un refren circulă ca o monedă curentă dela un capăt la altul al ţării: "Văleu, văleu, văleleu!" şi "Dac'aş fi eu, aş face şi-aş drege...". Îl fredonează, în tonalităţi diverse şi cu un timbru distinct, bătrâni şi tineri, săraci şi îmbogăţiţi, bărbaţi, femei, adolescenţi, ţărani şi orăşeni, oameni de diferite profesiuni. Ecourile lui molipsitoare forţează graniţe, aproape că face ocolul lumii.

Sunt văicărelile Neamului, gratuite şi inutile? Nicidecum. Nenorocirea în care se zbate azi un popor nerăsfăţat de istorie este în afară de orice îndoială. Dar, au ele vreun efect practic? Da şi nu, în sensul unei defulări sufleteşti, al obţinerii de sprijin (nu neapărat material); totodată, sunt cu consecinţe negative, punând în evident relief neputinţe proprii vinovate. Perspectiva lor? Aidoma gestului caritabil al unui individ singuratic ce ar voi să salveze o naţiune.

Cu lamentaţiile noastre, indiferent pe ce lungimi de undă exprimate, şi cu compasiunea altora, nu schimbăm însă nimic. E la fel ca un bolnav care s'ar plânge neîntrerupt, în loc să facă ceva concret pentru a-şi vindeca rana, pentru a-şi opri hemoragia, pentru a-şi reface sănătatea.

Are oare dreptul să se căineze, bunăoară, cel care a pactizat conştient, fie şi prin indiferenţă, delăsare, compromis, cu duşmanii Crucii şi ai Neamului, deoarece "omul e sub vremi", "n'ai ce face", sau graţie lui "fii prieten cu dracul până treci puntea"? Atunci, - iar astăzi preferând să stea deoparte; ori, cuminte şi supus, să-şi dea disciplinat - dar inconştient şi ireproşabil - votul, contribuţia cât de minoră, de nu şi întreaga fiinţă, puterii neocomuniste. Vânzându-şi, cu alte cuvinte, sufletul diavolului roşu, roz-bonbon sau rubiniu.

Ştiut este: atâta timp cât nu ţi-e frică şi nu cedezi fricii, câtă vreme - vreau să zic - nu te laşi intimidat şi nu renunţi a-ţi împleti destinul individual cu cel al Neamului, totul poate fi salvat. În ceea ce priveşte riscurile, ele nici nu sunt aşa de mari, oamenii le mai şi exagerează. Iar LIBERTATEA SE ASUMĂ, NU SE AŞTEAPTĂ ca un cadou, ca un act de milostenie din partea altora ("Dumnezeu îţi dă - bine glăsuieşte un înţelept proverb românesc - dar nu-ţi bagă în sac!"). Dela N. Bălcescu (apostolul naţionalismului sănătos şi curat ca lacrima de rouă) citire: "În zadar veţi îngenunchea şi vă veţi ruga pe la uşile împăraţilor, pe la uşile miniştrilor lor; ei nu vă vor da nimic, căci nici vor, nici pot. Fiţi gata, dar, a i le lua voi (...), prin lucrare şi jertfire..." (1850).

Răul cel mai mare nu constă în criză, scumpete, şomaj, corupţie, suferinţe trupeşti şi morale, o economie ruinată şi nişte conducători detestabili în restauraţie. Naufragiatul vieţii acestui falnic popor de viteji şi muncitori e datorat - **urbi et orbi** - unui fenomen anormal, cu care mulţi conaţionali s'au deprins, precum ţiganul cu focul: resemnarea, capul plecat, tânguirile, datul vinei şi judecarea altora, acţiunile întâmplătoare, izolate şi cu tentă dominant egoistă. Când **iubirea aproapelui** a rămas o simplă lozincă duminicală, şi când societatea noastră se aseamănă pe undeva cu o junglă politică, în care succesele se măsoară prin prisma influenţelor lăturalnice, lipsite de onestitate şi de caracter, nu e de nici un folos, ba - uitasem - e **nedemn** să ne căinăm mereu că nouă ne merge mai prost decât celorlalte neamuri; şi că suntem mai năpăstuiţi decât vecinii noştri.

Înainte de a găsi cusururi şi vinovaţi, EU, TU, ce-am întreprins realmente, ce facem **de facto** - în marginile legalităţii perfecte - ca să măturăm rămăşiţele (multe şi încă puternice!) ale tiranilor comunişti de pe faţa pământului românesc? Şi pentru a scăpa de năpastă şi a instaura o domnie slobodă, morală şi ascultătoare de Dumnezeu? Dacă voim să ne meargă fiecăruia bine, în parte, nu trebue, mai întâi, să ne intereseze treburile Cetăţii? Tacitus ne asigură că Romanii studiau filosofia mai mult "pentru ca să-şi ascundă sub un nume frumos lenea lor". N. Steinhardt (în "Escale în timp şi spaţiu") demonstrează cu dreptate că laşitatea deseori e mai odioasă decât violenţa. Şi multă crezare trebue să-i dăm...

Conştiinţa drepturilor şi datoriilor sale, un popor o dobândeşte prin lupta bărbătească, nu prin pustnicie laică sau izolare într'un oblojit turn de fildeş, "fiecare cu durerea lui". Fără sacrificiu, nimic nu se realizează durabil (vezi mitul Meşterului Manole) - iată un truism desconsiderat prea frecvent în lumea românească din ţară (numai din ţară?!?). Deşi, tare numeroşi coreligionari n'au cum contesta argumentat maxima românismului hristic, anume că "jertfa este măsura creştinităţii noastre" (Ion I. Moţa). Maximă, prin sângele propriu vărsat consfinţită, **nota bene**!

A face politică - s'a mai spus - înseamnă a prevedea. **Mâine e mai important decât astăzi.** Cercul vicios creat, spre profitul prea-puternicilor zilei, de fuga cvasigenerală de răspundere, de această sinucigaşă psihoză a laşităţii, de apa multă turnată în vinul antibolşevic, riscă să conducă la abandonul personalităţii noastre creştine, al sensului existenţial autentic al fiecăruia dintre noi, la deturnarea misiunii fireşti a Neamului. Să ne imaginăm că această văicăreală dezarmantă, această arătare (de eschivă) a paiului din ochiul altuia ("să fiu eu în locul lui!" ori "să vină acum Vlad Ţepeş!") s'ar fi petrecut în perioada invaziei Hunilor şi a Tătarilor, a Turcilor şi a altor alogeni, ar mai fi existat România creştină? Statul de drept? Bineînţeles. Dar deasupra, **statul moral**!

Fiinţa umană n'a fost zămislită doar pentru a produce şi a consuma bunuri materiale, cum ne asigură actualmente feluriţi experţi economici dela noi şi de aiurea. Rostul primordial al omului este acela de a crea o cultură, de a apăra o patrie, de a recrea continuu Biserica, în creştetul căreia străluminează Verbul Divin. Or, a crea presupune a servi unei ordini superioare de valori şi a te sacrifica permanent pentru triumful acestei ierarhii. În afară de utilajele, necesarele investiţii materiale, investiţa de sacrificii pentru binele comun este indispensabilă. Cei "căldicei", cei care se sustrag efortului şi răspunderilor, în această oră apocaliptică a Neamului, văzându-şi "în linişte" de afacerile lor particulare, scepticii, defetiştii şi "deziluzionaţii" incurabili, sunt - **volens-nolens** - factori ai nenorocirii generale. Chiar şi cel aflat pe patul de suferinţă poate măcar rosti o rugăciune pentru biruinţa forţelor Crucii.

Pentru cei ce se retrag în vechile comodităţi, altminteri ca şi pentru cei care dezertează de sub steagul libertăţii şi onoarei Neamului, NU EXISTĂ NICI O JUSTIFICARE!

NE TREBUE CARACTERE

Urmare din pag.1

Cine are lipsa de caracter să n'o recunoască? Complotiştii dela 11 Februarie 1866, care l-au determinat pe Cuza să abdice şi-au asumat chiar de a doua zi răspunderea pentru acest mare act de stat, Cuza fiind foarte popular. Şi cu toate acestea, raţiuni superioare care priveau viitorul statului român au determinat pe conservatori şi pe liberali şi o parte din capii armatei, în ceea ce greşit s'a denumit "monstruoasa coaliţie", să se unească pentru a aduce în România o dinastie străină, menită să potolească certurile pentru tron ale fostelor noastre familii domnitoare, Bibeştii, Ştirbeii, Cantacuzinii etc. care prin disputa lor puteau ameninţa firava (de atunci) unitate a statului român.

Dar Ion Brătianu era un om de caracter, Barbu Catargiu la fel, ei nu se ascundeau după deget pentru propriile lor fapte. Şi o simplă şi inocentă rostire a adevărului întreg risca o criză de guvern. Acesta era climatul moral în care trăia ţara.

Povestea cu alterarea peştelui este perfect aplicabilă în materie politică, în special.

Necontestat, până la proba contrarie, Dl. Ion Iliescu este un om cinstit, deşi cunoaşte şi tolerează mari fraude în dauna avutului obştesc, care acum după Revoluţie are un sens mult lărgit. Munca a milioane de oameni, prost retribuiţi, a produs mari valori: mobiliare, imobiliare, maşini, unelte etc. în timp de 40 de ani de exploatare "proletară". Cine a băgat mâna până la cot în sacul avuţiei obşteşti?

Dl. I. Iliescu nu ne-a spus niciodată, cu adevărat, cine "l-a emanat"? De ce F.S.N.-ul care cuprindea iniţial în Comitetul de iniţiativă pe Doina Cornea, Ana Blandiana, Mircea Dinescu i-a pierdut pe parcurs?

De ce F.S.N.-ul (cel iniţial) s'a declarat "front" şi nu "partid", anunţând clar şi fără echivoc ca la viitoarele alegeri nu va candida, ca numai după o lună să revină? Se cheamă aceasta caracter? Politica este poate singura disciplină şi activitate umană unde greşelile se plătesc prompt şi inapelabil. Sovieticii ne-au binecuvântat prin guvernul dela 6 Martie 1945, au fost ei oare absenţi în evenimentele hotărâtoare dela 22 Decembrie 1989? Nu-i nimic, nu se putea altfel, pentru a nu se risca (atunci) o nouă invazie sovietică. Ştiu câte ceva despre asta D-nii generali Militaru, Guşe, Stănculescu, poate şi alţii. Dar atunci care e baza morală a guvernului format, fără nici un disident notoriu? De ce sunt aduşi minerii şi de cine? Cine are "caracter", să răspundă. Ce are la bază explozia fenomenului ce s'a numit "Piaţa Universităţii", decât acest imens sentiment de frustrare a idealurilor revoltei anticomuniste din Decembrie '89?

Proclamaţia dela Timişoara, prin punctul 8, nu cerea fruntaşilor comunişti decât să stea deoparte cinci ani, pentru ca ţara şi poporul să ştie că cei vinovaţi de chinuirea, schingiurea şi umilirea unui popor timp de 45 de ani îşi fac măcar o penitenţă morală? Asta pentru a fi pe linia caracterului. Dacă şeful ţi-a fost împuşcat, nu e normal ca cei care l-au agreat şi pe care i-a folosit în diferite etape şi misiuni să se dea în lături pentru a face loc unor forţe înnoitoare?

Nimeni nu cere trimiterea în puşcărie sau la muncă obligatorie, sau la izolare (domiciliu forţat) pentru cel puţin doi ani a foştilor membri C.C., sau a foştilor miniştri sau deputaţi ai succesivelor mari adunări naţionale. Li se cere doar ca, deocamdată, din consideraţie minimală pentru acest popor ţinut în teroare aproape o jumătate de secol, să nu mai facă politică. E severă această cerere? Nu e severă, dar e obligatorie pentru însănătoşirea morală a tuturor păturilor sociale. Schimbarea trebuia să vină nu prin noi prigonitori, ci printr'o nouă morală. Cea a jertfei de sine, pe care au făcut-o cei peste o mie de morţi ai Revoluţiei.

Poporul român este destul de inteligent şi de perspicace. Nu se lasă înşelat cu una, cu două. El zice ca tine (la vot) dar face, gândeşte şi simte prin propria lui fiinţă şi experienţă. De aici, extinderea la scara de masă a cleptomaniei. Dacă fură "tovarăşu'" preşedinte, eu cu ce să-mi hrănesc copiii? Dacă "tovul" care a fost etc., etc. a ajuns prefect sau director, ce înseamnă asta? Atunci, vorba lui Adrian Păunescu "de ce l-aţi omorât pe ăl bătrân?" Dovedeşte acesta din urmă caracter, senator fiind pe listele Partidului Socialist al Muncii? Sau Dl. V.C. Tudor, care ridică în slăvi pe Ceauşeşti şi acum e un antimaghiar militant, având un partid şi o revistă care se cheamă "România Mare", dar n'a suflat o vorbă sau un rând pentru Cadrilaterul dobrogean sau nu suflă o vorbă contra Armatei a 14-a şi a Basarabiei şi Nordului Bucovinei şi nici măcar n'a menţionat în ce împrejurări ne-a fost luat Ţinutul Herţei care n'a fost niciodată sub ocupaţie rusească. Este acest şef de partid un om de caracter?

E om de caracter Dl. Radu Câmpeanu care pierzând, lamentabil, în ultimele alegeri, n'a înţeles să tragă nici o consecinţă? Mai departe, ce putem spune de un fost prim-ministru care a doua zi după demisie se duce şi se angajează funcţionar la o mare agenţie mondială de finanţe? Ce lumină aruncă aşa ceva ţării şi poporului pe care l-a guvernat? S'a mai pomenit undeva ca un fost prim-ministru (nu ministru), chiar al Ugandei, să ajungă slujbaş la o agenţie internaţională? Să nu fi avut Dl. Stolojan nici o consideraţie pentru neamul românesc care totuşi l-a propulasat din necunoscut la cea mai înaltă funcţie executiv-administrativă? Ce mentalitate şi ce morală a gestat un astfel de om?

România are nevoie de investiţii, de capital străin, de manageri dotaţi, dar mai presus de toate are nevoie de caractere, de oameni integri, absolut integri sub raport moral. Vocaţia morală e mai presus de vocaţia profesională.

Sensibilitatea etică dă un prestigiu aparte omului care reprezintă puterea în stat, fie chiar, precum am mai spus, pe o porţiune cât de mică. Calitatea morală este prima condiţie a slujbaşului de stat. Şi cu cât ne ridicăm mai sus pe ierarhia executivului, în aceeaşi măsură cresc şi exigenţele.

Faptul că Dl. Văcăroiu a declarat că împarţirea pământului este cea mai mare gafă politică de după Revoluţie, ar fi trebuit să ducă imediat la demiterea lui. Întâi că a repudiat o lege ce reglementează raporturi fundamentale în societatea românească, raporturi agrare; al doilea, că a făcut-o de pe poziţia unei mentalităţi leniniste; al treilea, că nu ne-a dat nici o soluţie alternativă pentru pacificarea vieţii satelor, unde foşti "preşedinţi" îşi fac de cap şi titlurile de proprietate nu s'au dat şi pământul nu se munceşte. Cea mai mare harababură e la sate, mai ales în judeţele mai îndepărtate de centru. Aici, la sate, domneşte şi azi abuzul şi arbitrariul cel mai perfect, care exploatează în continuare ignoranţa şi inhibiţia proverbială a lucrătorului agrar.

Ne trebue oameni de caracter, mai presus de orice. Fără de ei, însăşi existenţa românească e pusă în joc.

Constantin MACRI

HAIDUCEASCĂ

Mi-i inima şuvoi de munte
tot mai învolburat şi mai iute,
niciodată domol
împotmolit în nămol.

Mi-i inima vin
de pelin,
inima mea chiuie sub bolta'nverzită
cu glăsuire ghintuită.

Inima mea e haiduc şi hoţ de comori,
e şirag unghiular de cocori
ce'nsăgeată zarea albastră...
Inima mea fraţilor e inima voastră!

Hai, spuneţi pentru care dor
v'au putrezit gleznele'n cătuşe
şi tristeţea în dosuri de uşe?
Care fată cu ochi de cicoare
vă ţine ferecaţi în zăvoare
şi v'a furat fapta şi visul
aşternându-vă la picioare abisul?

Inima mea stă trează
veghează,
străjuieşte în pândă
anii voştri de temniţă grea şi osândă.

Inima mea e şuvoi
auziţi-o fraţilor, cum se prăvale spre voi...

Ion PARAGINĂ

TOTALITARISMUL, GENERATOR AL CRIMELOR CONTRA UMANITĂŢII

Adrian GRIGOROPOL

Ca noţiune generală, totalitarismul este orice sistem politic propovăduitor al libertăţii şi fericirii omului, dar care sfârşeşte prin aducerea în sclavie. Adoptând ideologii utopice şi chiar aberante, se foloseşte de minciună grosolană ca şi sofisticată şi de forţă chiar până la exterminare.

Declaraţia Universală recunoaşte omului dreptul dela natură la viaţă, libertate şi fericire. Totalitarismul însă, inventează ideologii pe care le toarnă în dogme de a fi adoptate de toţi ca absolut obligatorii, cei care le refuză fiind deposedaţi de libertate, supuşi distrugerii spirituale şi în ultimă instanţă eliminaţi fizic.

Ideologiile, fie pur filosofice, religioase ori politice, sunt în general mistice şi se amestecă între ele adesea. Diferenţiem totalitarismul prin aceea că acesta urmăreşte cu perseverenţă lipsită de scrupule încadrarea societăţii în tipare ale timpului istoric cu pretenţia universalităţii şi eternităţii. Suntem în faţa unui totalitarism, ori de câte ori un sistem politic eşuând în a convinge, recurge la constrângerea fizică.

Deşi ar fi locul unei cât de scurte expuneri de cum s'a ajuns în secolul nostru să se despartă totalitarismul în de dreapta şi de stânga, timpul afectat nu ne permite. Să reţinem însă că trăsătura fundamentală a totalitarismului este **antagonismul dintre exaltarea unui ideal şi punerea acestuia în practică**. De asemenea şi că după Primul Război Mondial, s'a identificat cel de dreapta cu **nazismul**, iar cel de stânga cu **comunismul**.

O luptă înverşunată ideologică s'a dus pe teren psihologic tot timpul între aceste două sisteme, iar în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, a fost luptă armată, pe viaţă şi pe moarte. În conjunctura politică a acelor ani, comunismul a căzut de partea învingătorilor, cu consecinţa a cinci decenii de război rece, de data aceasta între comunism şi democraţie. În prezent se susţine că războiul rece a fost pierdut de comunism. Nu este nici o certitudine, deşi este trâmbiţat ca ireversibil. Poate este numai o criză gravă dar nu fatală date fiind zvârcolirile pentru restaurare şi cât timp colosul comunist chinez care se preface că doarme, este un rezervor de primejdii teribile.

În spaţiul politic dintre aceste două tabere totalitare, dintre care nazismul este mai slăbit dar fără potenţial explosiv, stă **democraţia** care nu exaltează nici un ideal sacralizat, ci este un sistem de "modus vivendi", în care prevalează **pluralismul cultural şi politic**.

În locul unicităţii monolitice, diversitatea de gândire, comportamente şi scopuri, aşa cum o orchestră poate executa o partitură fără dirijor.

Într'o recentă carte "Out of control" (Afară din control) de Zbigniew Brzezinski, subtitrată - "Dezordine globală în ajunul secolului XXI" - subliniază că falimentul comunismului s'a datorat incapacităţii de a furniza pe plan material "utopia coercitivă" a falselor pretenţii morale. Fostele societăţi comuniste s'au lansat în expectaţiuni nerealistice de progres material, cu rezultat de invidie, fruntaţie şi noi doctrine de ură. În modelarea viitorului, valorile morale şi de credinţe sunt tot atât de importante, ca şi tehnologia şi economia.

Din nenorocire totalitarismul, chiar dacă sub despotisme care de care mai originale, domină două treimi din lume şi focarele crimelor contra umanităţii le ştim şi nu este cazul de enumerat.

Ne găsim aici în Sighet, care poate fi considerat ca un epicentru al crimelor contra umanităţii din ultimile şapte decenii, intersecţia şi suprapunerea zonelor unde au avut loc crimele săvârşite de nazism şi genocidul săvârşit de comunism. Fiecare cu o motivaţie criminală aberantă. Nazismul cu rasismul, comunismul cu dispreţul total pentru fiinţa umană. Însângerând pe vecie istoria omenirii, ambele au exterminat mai mult de o sută de milioane de vieţi omeneşti. Deşi paralele în intenţie şi acţiune, aritmetic aceste două sisteme nu sunt la paritate. Nici ca timp în care au operat, nici ca ravagii ulterioare celui de-al Doilea Război Mondial.

Aşa că noi aici la Sighet, trebue să meditâm adânc că această uriaşă maree de sânge care a trecut şi peste poporul nostru ca şi noianul suferinţelor provocate de opresiune, pune în lumină şi un dualism pervers al fiinţei umane - **setea de putere** - care agresiv anihilează în mare măsură şi dese împrejurări dreptul la viaţă şi libertate şi ce este de făcut pentru frânarea **"tentaţiei totalitare"** care stă la originea celor mai oribile ravagii contra existenţei umane.

Consiliul European, prin D-na La Lumière, a iniţiat un Institut pentru studiul totalitarismului care să fie instalat în România şi am auzit că D-na Blandiana i-a sugerat ca loc Sighetul. Loc indicat pentrucă de aici s'a lichidat atâta evreime de către nazism în timpul ocupaţiei maghiare şi tot aici, cu o cruzime fără seamăn comunismul a lichidat floarea spiritualităţii, credinţei şi crezului democratic al naţiei române. Stau mărturie închisoarea funestă şi cimitirul care poartă tatuajul de "al săracilor", o hecatombă fără nominalizarea martirilor, fără cruci, ca să nu rămână urmă de siluirea umanităţii, de siluirea istoriei.

Loc potrivit ca studiul totalitarismului să înceapă de aici ca să risipească ceaţa care planează peste demnitatea noastră naţională după 22 Decembrie 1989 ca un păienjeniş de uitare impardonabilă.

Ori, de trei ani, dreptul sacru, de retribuţie morală şi justiţiară, al poporului nostru continuă să fie măcinat "de vorbe goale" în care "mândria de a fi Român" este amestecată cu "ruşinea de a fi Român" iar produsul său dezgustător este servit intern şi extern din belşug şi a ajuns să ne compromită în întreaga lume. Este timpul ca aceste mori de vânt să fie stopate şi cred a fi o raţiune a prezenţei aici. Se aude că în stilul practicat înainte de Revoluţie, puterea actuală conducătoare a confiscat Institutul plasându-l în fosta casă a lui Valentin Ceauşescu, cu gardă poliţienească să nu intre prin efracţie democraţia în el, a fost dotat cu mobilier şi tablouri luate din muzeele de artă, deci ca pe vremea când patrimoniul naţional era destinat mai mult sediilor de partid şi nomenclaturii. Se pune întrebarea legitimă, ce personalitate cu înalt nivel al ştiinţelor politice şi competenţă va conduce acest Institut de statut internaţional şi ne temem de ceva emeriţi dela "Ştefan Gheorghiu" care ştiu totalitarismul pe de rost, să fie patronat de SRI şi de colaboratori ai acestuia.

Discutam deunăzi cu Dl. Banu Rădulescu dela Fundaţia şi Revista "Memoria", despre afirmaţia lui J. F. Revel, că "inteligenţa este o facultate de anticipare, de simulare a pericolului viitor, pentru a te adăposti din vreme şi că nu folosim integral această facultate repetând greşelile cu care am eşuat în trecut". Am fost amândoi de părere că facultatea memoriei are o funcţiune de anticipare chiar mai mare şi de aceea totalitarismul urmăreşte să le distrugă pe ambele mereu.

"Utopia coercitivă" marchează atât nazismul cât şi comunismul. O seamă de antropologi susţin că nici nu există o rană evreiască şi deci motivaţia rasismului este o aberaţie. Dar de o deosebită gravitate este faptul că după înfrângerea nazismului, vreme de cinci decenii, comunismul a ţinut omenirea sub spaima spectrului nazist procedând dincolo de cortina de fier la un genocid înzecit asupra tot ce sta în calea propriei utopii. Cu ignoranţă suspectă până în 1990, lumea civilizată a permis sistemului comunist să fluture flamura pretenţiei de pace, eliberare, prosperitate şi fericire pe toate continentele. Ce putem spune când actualmente după colapsul Uniunii Sovietice se admite în continuare Federaţiei Ruse să exercite dreptul de veto în Consiliul de Securitate? Din teama că ar putea opune "veto" la măsuri de curmarea genocidului - purificarea etnică din fosta Iugoslavie - s'a ajuns ca acolo, crimele să ia proporţii de exterminare. Nimeni n'a îndrăznit să ceară modificarea Cartei ONU referitor la dreptul de veto, contextul istoric al conferirii dreptului fiind depăşit, timpul arătând că şi fără dispariţia URSS dreptul nu mai are raţiune şi a devenit un instrument de manipulare a securităţii internaţionale.

Anul trecut, tot în această lună Mai, rezemat de borna grănicerească, marcând frontiera, în trecut cu Imperiul Roşu, într'o liniştе tăiată numai de susurul Tisei, priveam spre interiorul ţării o pajişte împrejmuită cu pari rari din ţeavă ruginită, legaţi între ei cu două fire de sârmă ghimpată. Printre cruci răzleţe din ţeavă subţire de fier, ruginite şi ele, în contrast numai o troiţă sculptată, păşteau cai, vite şi oi. Deşi primăvară, nici o floricică răsărită aşa de prin târbă. Troiţa era a lui Iuliu Maniu. Cimitir "al săracilor". Şi pe cealaltă lume martirii noştri continuau să fie străjuiţi cu sârmă ghimpată.

Vistieria ţării este secată. Dar aici, la cimitirul "săracilor" şi în atâtea alte nenumărate şi unele neştiute locuri, stă cea mai de preţ bogăţie a unui neam, osemintele martirilor, mărturie a sacrificiilor pentru libertate, neatârnare, pentru perpetuarea fiinţării unui neam, dar inadmisibil, sub un praf de uitare.

Pentru momentele memoriale ale martirilor neamului nu sunt de găsit bani la puterea guvernantă, deşi fără frână până la faliment general, se poate cheltui pentru festivisme de comemorări patriotarde, nesfârşite primiri şi plecări cu gărzi de onoare pavoazate în uniforme de operetă, recepţii peste recepţii în care curge şampania franţuzească, iar în ţară în atâţia ochi îndureraţi, lacrimi. Huruie pe cer avioane luxoase, care cât pentru un mileniu plimbă o diplomaţie turistică, plouă cu decoraţii pentru meritul culorii ochilor, o risipă care începe în poleiala de aur a palatelor şi sfârşeşte canalizată în bine ferecatele case de bani ale corupţiei.

În configuraţia actuală a guvernării este de respins orice implicare a acesteia în pioasa cinstire prin rememorare a celor martirizaţi de comunişti. Nu este de amestecat sfinţenia cu rămăşiţele comunismului. Trebue în mod hotărât dislocată această îndatorire de tot ce ar putea s'o profaneze. Nu este de conceput ca un adevărat Român să se reţină de o cât de moderată contribuţie; şi sunt aici prezente fundaţii şi asociaţii de bine, sunt şi în ţară şi peste fruntarii, care pot prelua sarcina edificării aici, la Sighet, a unui Institut de exemplificare a crimelor totalitarismului. Un institut edificat din inima şi îndatorirea de rememorare a acestui popor care să cinstească pentru prezent şi viitor sacrificiul tuturor martirilor noştri pentru libertate şi democraţie. Este momentul şi locul unui angajament colectiv cu valoare de piatră de temelie. Aşa să ne ajute Dumnezeu!

"DEMOCRAŢIE ORIGINALĂ" ORI CEAUŞERIZAREA ŢĂRII?

George DRAGU

Sub "Epoca de aur" jaful era monopolul familiei Ceauşescu.

Sub "Democraţia originală" ne-am egalat. Nu mai există clasă privilegiată ca să jefuiască poporul. Acum toţi îl jefuiesc!

Abuz după abuz, escrocherie după escrocherie şi jaf la drumul mare. Totul se bazează pe simpla lege: cu cât eşti **mai cineva**, cu atât jefuieşti mai mult. Singurii cinstiţi au rămas Ţiganii care, dacă nu eşti atent, îţi şterpelesc portofelul.

Recent, mass-media a publicat dezvăluirile fostului comisar şef al Gărzii Financiare, Generalul-maior Gheorghe Florică. (Notă: a fost dat afară din serviciu, pe motivul că şi-a făcut datoria.)

Lista celor acuzaţi de corupţie şi trafic de influenţă cuprinde 18 personalităţi.

Ca rezultat Dl. Gheorghe Florică a fost ameninţat cu moartea. Unul din membrii "Comisiei de Apărare, Ordine Publică şi Siguranţa Naţională" a declarat că ceea ce a apărut în presă "... nu este decât o imagine palidă a ceea ce cuprind aceste dovezi".

Dar cel ce-a identificat mai bine actualul regim este chiar Dl. Ovidiu Gherman, preşedintele FDSN-ului, care într'o conferinţă de presă a spus că principala îngrijorare a partidului nu-i corupţia, ci recrudescenţa dreptei şi chiar menţionează "Dreptatea Naţională" şi "Mişcarea pentru România" al cărui lider este Dl. Marian Munteanu - unul dintre tinerii revoluţionari care a fost înjunghiat şi aproape omorât în bătaie de tovarăşii care au furat Revoluţia.

Nepăsarea faţă de "corupţia şi traficul de influenţă" este în acelaşi timp şi un îndemn dat celor ce deţin puterea: furaţi tovarăşi, furaţi, că noi pâzim tineretul ca să nu mai ţipe că vrea Democraţie, Cinste şi Libertate.

Declaraţiile D-lui Ovidiu Gherman confirmă că "duşmanii" D-lui Iliescu şi ai FDSN-ului sunt aceiaşi duşmani pe care i-a avut Dl. Ceauşescu şi PCR-ul.

TEC THE EUROPEAN CONNECTION

LEGĂTURA DVS. PERMANENTĂ CU ROMÂNIA

TORONTO - BUCUREŞTI	$ 750
MONTRÉAL - BUCUREŞTI	$ 750
VANCOUVER - BUCUREŞTI	$ 1300
CALGARY - BUCUREŞTI	$ 1300

TEC SPECIAL - Toronto - Viena $ 599

TORONTO-FRANKFURT	$ 499
TORONTO-LONDRA	$ 390
TORONTO-AMSTERDAM	$ 490
TORONTO-LOS ANGELES	$ 350
TORONTO-NEW YORK	$ 199

Serviciile noastre sunt disponibile şi cu plata în rate (plăţi peste $ 1000)

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS. 25lb=$59.33 peste 25lb $2.99Kg.
• Livrare la domiciliu în Bucureşti şi marile oraşe

NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ŞI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREŞTI
• CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREŞTI (PUTEŢI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
• TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREŞTI ŞI ÎN ORICARE ORAŞ DIN PROVINCIE

VACANŢE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...

1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990
KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921

CORUPŢIA DE A SPUNE LUCRURILOR PE NUME

Ghe.Ionescu OLBOJAN

Scandalul declanşat în ţară de fostul comisar al Gărzii Financiare, Dl. General-maior Gheorghe Florică, pe tema corupţiei de care este afectată marea majoritate a noii nomenclaturi cripto-comunistă, va duce România la un nou dezastru, la o nouă luptă între structurile politice căţărate la Putere, la o nouă revoltă populară, la pierderi de vieţi nevinovate, la ştirbirea prestigiului poporului român în lume etc.

Era de aşteptat că România se va confrunta cu un astfel de eveniment. Atâta timp cât aşa-zisa Revoluţie din Decembrie '89 a fost furată, iar puterea a fost luată de rezerva de partid garnisită cu foşti puşcăriaşi de drept comun, nu te puteai aştepta la altceva decât la... CORUPŢIE.

Pentru a nu plictisi cititorul cu "emanaţii" teoretice despre corupţie, încercăm în cele ce urmează să desluşim resorturile care au dus la actuala situaţie conflictuală între părţile implicate în afacere.

1. Disputa Ion Iliescu - Petre Roman. Cât a fost la conducerea guvernului, Petrică şi ai lui au ştiut să promoveze tot felul de proiecte de legi care să le acopere afacerile veroase făcute în defavoarea statului român şi a umilului cetăţean. Nu mai departe decât Constituţia României care, prin articolul 108 alin.3, protejează miniştrii şi foştii miniştri împotriva urmăririi penale pentru fapte săvârşite în timpul guvernării, motivându-se că România nu are o Lege a răspunderii ministeriale. La umbra acestei lacune juridice - menţinută cu premeditare de Petre Roman şi discipolul său Stolojan - miniştrii FSN au dat iama în avutul ţării, vânzând ţara "financiarilor" de aiurea pe sume de nimic, bucurându-se de câţiva arginţi luaţi ca peşcheş (astăzi comision).

Nu a ştiut Iliescu de aceste manevre oculte, de aceste fărădelegi făcute de simpaticii lui FSN-işti? Nu a ştiut Virgil Măgureanu cu a sa armată de ofiţeri de informaţii? Ambii au ştiut ce fac puii de năpârcă ai lui Petrică Roman. Ambii au închis ochii. Nu au vrut să supere "puterea mondială" dela care preşedinţia aşteaptă credite în condiţii cât mai avantajoase. Şi când lui Iliescu îi era lumea mai dragă, Petre Roman a acţionat: a băgat cartuşul pe ţeavă şi a tras. Cartuşul era calibrul Gheorghe Florică. Glonţul lui a perforat foiţa fină a "Evenimentului Zilei". De ce acolo? Foarte simplu: acolo s'au făcut investiţii, de către oameni străini de structura şi sufletul poporului român, mult mai mari decât în alte părţi (Tinerama, România Liberă, Azi, Vineri-Club etc.) Se ştie că aici, unul dintre acţionari este Petre Roman, deputatul care a pus mâna pe conducerea Comisiei de Apărare, Ordine publică şi Siguranţă Naţională de pe lângă Camera Deputaţilor. Cu alte cuvinte, lupul a început să păzească oile. Este cunoscut astăzi faptul că, înainte de a fi pornit scandalul corupţiei, Generalul Florică s'a întreţinut mai multe ceasuri cu Petre Roman. Urmarea tainicelor discuţii s'a văzut imediat: nici un membru al partidului lui P. Roman nu este menţionat în dezvăluirile fostului comisar, ca şi cum FSN-ul este populat numai de cinstiţi şi incoruptibili, pe câtă vreme FDSN-ul este invers, plin de escroci şi coruptibili.

2. Conflictul dintre Garda Financiară şi Poliţia Economică. La reînfiinţarea Gărzii Financiare în România acţiona şi acţionează şi acum Poliţia Economică, structură a poliţiei care are în sfera de activitate aceleaşi atribuţiuni ca şi Garda Financiară. Normal era ca, o dată cu înfiinţarea Gărzii, să fie desfiinţată această structură a poliţiei, iar aparatul uman de aici să fie trecut în parte sau în totalitate în nou înfiinţata Gardă Financiară. Nu s'a făcut acest lucru şi consecinţele nu au întârziat să apară: cele două organisme de control financiar au început să se urmărească unul pe altul şi să se acuze reciproc de corupţie. Cum Generalul Florică venea din cadrul Armatei, conflictul dintre Gardă şi Poliţia Economică atrage un nou client: Ministerul Apărării Naţionale care este descoperit că a facilitat contrabanda cu tutun şi evaziunea fiscală unor comercianţi arabi stabiliţi în România. Aşa se explică faptul că pe lista persoanelor acuzate de corupţie apar trei mari funcţionari din Ministerul de Interne (Ministrul George Ioan Dănescu, Generalul Costică Voicu - şeful Direcţiei Economice din Ministerul de Interne şi Colonelul Gheorghe Rusu - şeful Serviciului Secret al Ministerului de Interne) şi nici un nume dintre cele ale Ministerului Apărării Naţionale sau Gărzii Financiare, cu toate semnalele critice apărute în presă la adresa acestor două instituţii.

3. Conflictul dintre S.R.I. şi F.S.N. Ca şef al Comisiei de Apărare din cadrul Camerei Deputaţilor, Petre Roman a încercat şi mai încearcă să-şi subordoneze Serviciul Român de Informaţii, obedient Preşedinţiei, prin chemarea directorilor SRI în faţa Parlamentului, pentru a da seamă de activitatea organismului pe care-l conduc. Întâmpinând rezistenţă din partea directorului SRI, Petre Roman a repliçat imediat: între marii funcţionari corupţi sunt incluşi Generalul Dumitru Marcu - prim adjunct al şefului SRI şi Colonelul Marin Agache - şeful Direcţiei Financiare din SRI.

4. Hărţuiala dintre F.S.N. şi F.D.S.N. Scandalul "corupţiei" îmbracă şi un pronunţat caracter politic. Pe lista corupţilor apar foarte multe nume promovate de FDSN în actuala echipă guvernamentală, precum Florin Georgescu - Ministrul Finanţelor, G. I. Dănescu - Ministrul de Interne, Viorel Hrebenciuc - Secretarul General al Guvernului, Ionel Roman - secretarul Camerei Deputaţilor, deputat FDSN, Corneliu Gorcea - Ministru secretar de stat în Ministerul Finanţelor, Ioan Mihai Popa - Ministru secretar de stat în Ministerul Finanţelor etc.

5. Anihilarea unor persoane incomode Gărzii, M.Ap.N.-ului sau F.S.N.-ului. În afara persoanelor cuprinse într'un fel sau altul în disputele menţionate mai sus, pe lista corupţilor gravitează şi unii incomozi ai instituţiilor pornite la atac. Astfel, Octavian Andronic, redactorul şef al ziarului LIBERTATEA a devenit incomod Ministerului Apărării Naţionale pentrucă a adăpostit în cotidianul său serialul "Drumul Kentului" în care au fost destăinuite implicaţiile unor ofiţeri în afacerile murdare ale traficanţilor de ţigări străine. Triţă Făniţă - directorul general al Agroexport-ului este incomod atât Gărzii cât şi M.Ap.N.-ului pentrucă sponsorizează gazeta lui Andronic. Contraamiralul Cico Dumitrescu, şef de direcţie în Ministerul de Interne este incomod FSN-ului, el fiind unul dintre cei care au pus umărul la detronarea lui Petre Roman în timpul celei de-a patra Mineriade. Mai apar pe listă soţia lui Theodor Stolojan, fostul prim-ministru, Mircea Vaida, fost secretar şi fruntaş în PNL etc.

Dezvăluirile făcute de fostul comisar şef ar fi trebuit să ducă la căderea imediată a actualului guvern, la sinucideri în lanţ, la anchete serioase din partea celor în drept. Numai că noi nu avem parte de o aşa fericire. Guvernul îşi vede de treaba lui. Demnitarii vizaţi stau pe aceleaşi posturi. Preşedintele Iliescu acuză Opoziţia de neloialitate faţă de actualul guvern. Mai mult, Domnia-sa a acuzat presa de implicare în destabilizarea ţării, prin publicarea dezvăluirilor făcute de comisar. Se vorbeşte, chiar, de promovarea unor procese penale împotriva ziariştilor şi publicaţiilor care s'au implicat în acest scandal, pretinzându-se că nimic nu este adevărat din tot ceea ce a apărut în presă, că totul este o perfidă calomnie la adresa actualului Guvern.

În asemenea condiţii, este de aşteptat ca Procuratura Generală să aşeze dosarul corupţiei lângă dosarele Revoluţiei şi să ne lase să aşteptăm mult şi bine verdictul în acest scandal.

LISTA DEMNITARILOR ACUZAŢI DE CORUPŢIE DE CĂTRE GARDA FINANCIARĂ

1. **Florin Georgescu** - Ministrul Finanţelor
2. **George Ioan Dănescu** - Ministrul de Interne
3. **Triţă Făniţă** - Director general "Agroexport"
4. **Viorel Hrebenciuc** - Secretar general al Guvernului
5. **Ionel Roman** - Secretarul Camerei Deputaţilor, deputat FDSN
6. **Gen.mr. Costică Voicu** - şeful Direcţiei Economice, locţiitor al comandantului Inspectoratului General al Poliţiei
7. **Octavian Andronic** - redactor-şef al ziarului "Libertatea"
8. **Corneliu Gorcea** - Ministru secretar de stat în Ministerul Finanţelor
9. **Cornel Dinu** - antrenorul echipei naţionale de fotbal, fost ministru al Tineretului şi Sportului
10. **Gheorghe Bădescu** - Director general adjunct al Direcţiei Generale a Vămilor
11. **Contraamiralul Cico Dumitrescu** - şef de direcţie în Ministerul de Interne
12. **Elena Stolojan** - soţia fostului Prim-ministru Theodor Stolojan
13. **Col. Vasile Mureşan** - adjunctul comandantului UM 0215 - Serviciul Secret al Ministerului de Interne
14. **Col. Stoian Rusu** - fost comandant al UM 0215
15. **Ioan Mihai Popa** - Ministru secretar de stat în Ministerul Finanţelor, directorul Direcţiei Juridice şi Contencios
16. **Gen. mr. Dumitru Marcu** - prim adjunct al Serviciului Român de Informaţii
17. **Mircea Vaida** - fost secretar de stat în Departamentul Administraţiei Publice Locale, fost parlamentar, persoană de vază din conducerea PNL.
18. **Col. Marin Agache** - şeful Direcţiei Financiare a Serviciului Român de Informaţii.

NUMĂRĂTOARE INVERSĂ PENTRU T(E)V(E)R(AC)

Voci din preajma Cotrocenilor au declarat că este posibil ca Ion Emanake să-l schimbe din funcţia de director general al Televiziunii Române pe Dl. Paul Everac, acesta urmând a fi numit într'o altă funcţie, probabil... ambasador. Decizia lui Emanake s'ar fi datorat faptului că Everac cel D(r)ac a devenit o persoană detestată atât de Putere, cât şi de Opoziţie, unele din hotărârile sale având "impact negativ" chiar şi în străinătate, mai ales ţinând seama că foruri europene şi americane au atras atenţia asupra faptului că TVR nu pare deloc independentă. În sprijinul celor afirmate vine şi rezultatul alegerilor sindicale din RTV centrală şi locală unde, cu toată campania anti-Iuga a fostului dramaturg stalinist şi actualului eseist gângavo-vătraş Paul Everac, sindicatul D-lui Dumitru Iuga a obţinut o victorie zdrobitoare: 1983 voturi pentru Sindicatul Liber al TVR şi doar 676 voturi pentru coaliţia diversionistă... şi filo-cucuvistă.

...

ION BECLEAN ŞI RODICA ILIESCU PE MALURILE POTOMACULUI

Mult, câteodată penibil, dar fără vreun folos, preşedintele dela Cotroceni s'a agitat şi-a transpirat prin mediile economice şi politice dela Washington. În ciuda reportajelor "videocasetizate" şi tirabombiste, realizate de to'a'şa Rodica Beclean, fără 7 ani de acasă, şi generos date pe post de Televiziunea Everacă, Ion Iliescu s'a întors din S.U.A. cu coada între picioare.

Presa americană n'a publicat măcar un rând despre "formidabilele" contacte avute de preşedintele României. Dintr'un foarte simplu motiv: toate au fost scurte, protocolare, fără nici o urmare asupra raporturilor româno-americane. Deşi a cheltuit o sumă scandalos de mare din bugetul statului, Ion Iliescu a eşuat din nou.

Marea cacealma a suportat-o preşedintele dela Cotroceni din partea publicaţiei "Newsweek". Ştiind cât este de influentă în mediile politice americane, Ion Iliescu a rupt un milion de dolari din anemicul buget al ţării şi a cumpărat 16 pagini dintr'un număr al sus-numitei reviste. Redacţia a încasat milionul şi i-a permis zâmbitorului preşedinte să se autoproslăvească pe 16 pagini. Dar, săptămâna următoare, revista "Newsweek" a publicat un reportaj întins despre tristele realităţi din România. Astfel, milionul de dolari a fost cheltuit în zadar, Americanii având mai multă încredere în redactorii revistei decât în "panglicile" confecţionate de semi-alfabetizaţii dela Cotroceni.

...

MOMENTUL "OPTZECIST", ACUM

Către finish-ul "liberalismului" din "iepoca" Marelui Cârpaci, a existat un ultim moment literar înviorător, momentul "optzecist". Protagoniştii se întâlneau mai ales la bucureşteanul "Cenaclu de Luni", cenaclu condus de criticul şi universitarul Nicolae Manolescu.

Mixtură de expresionism german şi "Beat Generation", dar aveau să se aleagă - evident, o dată cu detaşarea de "optzecism" - şi nişte nume care dau roade şi azi: Ion Stratan, Florin Iaru, George Stanca, I.B. Lefter (care este şi un prob critic literar).

Nu este, însă, de înţeles de ce chiar unii critici serioşi se străduiesc cu obstinaţie a "împinge în faţă" impostorii şi nulităţile acestui moment: Traian T. Coşovei, Magdalena Ghica (Magda Cârneci) , Mircea Cărtărescu. Doar pentru palida aură de "disidenţi legumicoli"?

...

CEVA DE "LUCRU" PENTRU ŞEFUL S.R.I.

D-nul Ilie Barbu, deputat în Parlamentul Moldovei din partea Frontului Popular Creştin Democrat, face o dezvăluire în revista clujeană (sau "napocană", ca să fim în ton cu dacismul de sorginte drăgănistă al lui Funar) "NU": D-nul (vorbă să fie!) Mircea Snegur, Preşedintele Republicii Moldova, este căsătorit cu fiica "tovarăşului" Zetov, şeful K.G.B.-ului... în România. "Acest om (Mircea Snegur - n.n.) a fost şi rămâne în continuare agentul K.G.B.-ului sovietic. Iar acum K.G.B.-ul nu mai lucrează cu mâinile Ruşilor, ci cu mâinile localnicilor."

Dezvăluirea parlamentarului Ilie Barbu ar trebui să dea de gândit "D-lui" Virgil Măgureanu. Pentru Dumnezeu, dacă mai există, încă, o reţea a K.G.B.-ului în România, trebue să o aflăm dela Chişinău, nu dela şeful S.R.I.?

Dan Emilian ROŞCA

UN MARE MERIT CONTESTAT

——Mihai Stere DERDENA——

Se întâmplă, nu de puține ori, mai cu seamă în această vreme de regăsire a demnității noastre naționale după îndelungatul coșmar comunist, ca un "deștept" să comenteze defavorabil o faptă admirabilă din istoria noastră. Îndată, cei ce-l ascultă sau îl citesc îl aprobă frenetic, convenindu-le ponegrirea trecutului eroic al poporului român. Ba, încă și mai grav, ei nici nu concep că interpretarea cinstită s'ar putea face în alt fel. Individul respectiv pretinde nu numai că este prea isteț și extrem de instruit, dar și că posedă titlul de istoric, fiind chiar autor de studii și de tomuri întregi, inspirate din atât de zbuciumata noastră istorie, batjocorită de comuniști tot timpul din 1917 până în prezent. Și pentru că este adulat cu epitetul sintagmatic "știe tot" întocmai ca, pe vremuri, Italianul renascentist Pico della Mirandola, insul la care ne referim se infatuează într'atât încât se crede infailibil, asemenea suveranului pontif. A-l contrazice, abordându-l frontal, înseamnă un act de imensă cutezanță.

Cele zise până aici vor fi înțelese în întregime de orice om de bună-credință prin exemplul pe care-l vom da numaidecât.

S'a spus încă din anii 1941-1944 de către liderii partidelor istorice - care însă, teribil de fricoși, nu voiau să-și asume uriașa răspundere a guvernării României, deși Conducătorul le-o cedase de câteva ori - iar acum se repetă până la exasperare, atât de către istorici, cât și de către liderii tuturor partidelor parlamentare, că principala eroare a Mareșalului Ion Antonescu a constituit-o continuarea războiului anti-sovietic și după dezrobirea Basarabiei și a Bucovinei de Nord, provincii basarabomușatine sfințite și acum cu râuri de sânge românesc.

Dacă însă judecăm **sine ira et studio**, fără nici o influență din afară, ci ca niște Români curați și sinceri, în acest caz adevărul se află de-a dreptul de partea cealaltă, în tabăra mareșalului. Muscalul, văzând de fiecare dată când a călcat și a jefuit pământul românesc, că Românul rabdă ca nimeni altul și că guvernanții români, îndeosebi cei din vara lui 1940, sunt cât se poate de poltroni, s'a simțit desigur încurajat că să devină mai obraznic, mai agresiv. De aceea măsura de a-l pedepsi chiar și dincolo de Bug, nu numai peste Nistru - căci și Transnistria a fost a noastră încă din epoca lui Burebista - a reprezentat o opțiune justă, ba chiar soluția cea mai indicată și care se impunea în acel an de grație, 1941, deosebit de favorabil unei revanșe dorite cu maximă ardoare. Trebuia ca măcar o dată, să fugă și Rușii îngroziți din fața vitezei armate române, precum a fugit de atâtea ori populația noastră civilă și pașnică din calea hoardelor năvălitoare de dincoace și de dincolo de Urali. Antonescu a înțeles perfect că numai mergând cât mai adânc, înăuntrul Rusiei hrăpărețe, până la Volga și până în Caucaz - s'ar fi dus el și mai departe, chiar dincolo de Caspica și de Ural, în adâncul Siberiei și al Asiei Centrale, locul de origine al atâtor neamuri războinice și migratoare (cândva le numeam barbare), care nu ne dau deloc pace nici astăzi, de n'ar fi trecut atâta omenire rătăcită de partea bolșevismului antihrist - putea să dea o lecție usturătoare și de neuitat celor ce mereu s'au înfruptat din trupul țărișoarei noastre sfinte, măcar că ei stăpâneau și-așa teritoriu de aproape o sută de ori mai întins decât România.

Nu mai vorbim de faptul - de asemenea de maximă importanță - că aliatului cu care ai pornit un război deosebit de drept și cât se poate de sfânt îi datorezi credință neștirbită până la capăt. Căci prietenii, recte aliații, rămân împreună și la rău, nu doar la bine. De altminteri, așa cer legile nescrise nu numai ale prieteniei ci și ale onoarei, ale moralei.

Cât despre argumetul că, traversând Nistrul, i-am supărat și mai mult pe Ruși, pe bolșevici, care de aceea ne-au ocupat, prădat și pângărit țara toată, aceasta-i o prostie, o motivație de imbecilizare. Se știe prea bine că Estonia, Letonia, Lituania, Cehoslovacia și Polonia n'au tras nici un glonț contra Armatei Roșii după izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial. Ba mai mult, ultimele două state se și aliaseră cu Uniunea Sovietică, Anglia, Franța și cu Statele Unite ale Americii. Cu toate acestea și ele au fost ocupate și ciopârțite de Armata Roșie, "eliberatoare". Culmea este că Churchill, în Octombrie 1944, chiar la Moscova îi oferă lui Stalin influență în proporție de 100% în Polonia și în Țările Baltice și de "doar" 90% în România (care, în fapt, însă se va realiza tot 100%). Ce pot spune despre aceasta istoricii și politicienii noștri dezinformatori și deștepți nevoie mare?

Și pentrucă soarta poporului român era oricum pecetluită - în vederea transformării lui și a altor popoare nevinovate în cobai întru experimentarea îndelungată a comunismului, adică a celei mai demente, mai demonice și mai antiumane învățături - lecția dată de Mareșalul Ion Antonescu prin urmărirea și pedepsirea agresorului și inamicului nostru dintotdeauna (Rușii), precum și, în același timp, a vrăjmașului omenirii creștine (comunismul), cât mai adânc în bârlogul satanic, până la Stalingrad, a fost cu atât mai bine venită și mai pilduitoare.

Prin urmare, nu de eroare poate fi vorba, ci de merit. Este, așadar, cel mai mare merit faptul extraordinar că în vara anului 1941, brava armată română, nu s'a oprit pe malul drept al Nistrului, ci a mers cât a putut de departe, pricinuind agresorului bolșevic și antihrist pierderi cât mai mari. Poate fi oare un război mai înălțător decât cel purtat pe viață și pe moarte cu cei ce nu se satură de pământ oricât de mult ar poseda și care, de data aceasta, cotropeau nu numai pentru a prăda și a tâlhări, dar și spre a profana cât mai multe icoane, biserici și ființe sfinte, batjocorind credința creștină și chipul Fiului lui Dumnezeu.

Sunt nații care-și fac fală din războaiele lor preventive prin care-au cucerit teritorii ce nu li se cuvin, iar nouă ne este teamă să apreciem cum se cade un război de eliberare a unor bucăți din pământul strămoșesc și de pedepsire a agresorilor păgâni prin gonirea lor până hăt departe, dincolo de Volga. Este cât se poate de rușinos că dezavuăm niște fapte de arme glorioase, de toată lauda și admirația, că ne condamnăm merite istorice dintre cele mai înălțătoare.

Ce să mai zicem de străinii care și-au făcut obicei din contestarea și falsificarea istoriei noastre dacă noi înșine acționăm în același mod detestabil? Vai nouă!

Divizia stalinistă "Tudor Vladimirescu"

——Prof. Mircea BĂLAN——

Războiul din Răsărit purtat de armata română contra Uniunii Sovietice, pentru eliberarea Basarabiei și Bucovinei de Nord și apoi trecerea Nistrului în continuarea operațiunilor pe pământ sovietic, a însemnat un greu tribut de sânge, morți, răniți, prizonieri. Soarta prizonierilor, în Gulagul sovietic, suferințele zecilor de mii de prizonieri români, sunt de nedescris, asupra lor practicându-se un adevărat genocid.

Roller și propaganda comunistă au acreditat ani la rând minciuna "tratamentului uman" și a "condițiilor bune de viață" din lagărele sovietice și formarea spontană a unei "mișcări patriotice antifasciste românești".

Prizonierii români erau transportați săptămâni în șir în condiții barbare, în trenuri de vite, înfometați și însetați, fără asistență medicală, înghesuiți câte 200 într'un vagon, spre lagărele dela Aktiubinsk, Karaganda, Oranki. Foametea cumplită din lagăre a determinat prizonierii să mănânce iarbă și șobolani. Tifosul făcea ravagii. Morții, fără cruce la căpătâi, erau aruncați de-a valma în gropile comune.

Prin înfometare, promisiuni mincinoase, amenințări și presiuni de tot felul, Ana Pauker și coloneii trădători Cambrea și Captaru, la îndemnul lui Stalin, caută să facă prozeliți printre soldații și ofițerii români din lagărele sovietice, pentru formarea unei divizii colaboraționiste din "voluntari". Refugiații politici comuniști, devotați trup și suflet lui Stalin, încep o propagandă demagogică printre prizonieri și organizează chiar o consfătuire cu cei mai docili, la Krasnogorsk în 1943, unde culmea mascaradei bolșevice e că prizonierii sunt puși să ceară aprobarea lui Stalin pentru înființarea unităților de voluntari.

Ana Pauker caută să ducă muncă de lămurire la Oranki, dar ofițerii români o tratează cu profund dispreț, arătând că ei au o credință, un ideal scump și o Țară căreia i-au depus jurământ. Nici unul dintre cei 1.200 de ofițeri români prizonieri nu acceptă să se înscrie "voluntar". Dar Ana Pauker trece la amenințări: "Dacă nu veți înțelege semnificația prezentului imperativ istoric, vom trece cu tăvălugul istoriei peste cadavrele voastre!". Cu toate amenințările și psihoza libertății, rezultatele nu sunt cele scontate. Chiar Roller spune că doar 15% din ofițeri se vor înscrie în Divizia "Tudor Vladimirescu", care la 2 Octombrie 1943, a primit aprobarea înființării dela Stalin.

In cele din urmă, prin tot felul de manevre, se vor strânge 12.000 de adeziuni și la 15 Noembrie 1943, pe pământ inamic, se va constitui faimoasa divizie trădătoare, în care jurământul suna astfel: "Jur să lupt pentru o prietenie trainică între România și Uniunea Sovietică... Jur să păstrez cu sfințenie prietenia de arme cu Armata Roșie."

Cu îndoctrinarea ideologică a ostașilor Diviziei, după ce Ana Pauker a mișt-o, se vor ocupa cu un zel demn de o cauză mai bună Vanda Nicolski și... Alexandru Bârlădeanu.

Ofițerii care au refuzat înscrierea, vor cunoaște inferonul lagărelor dela Ela Buga și Reabova, iar repatrierea supraviețuitorilor se va face doar în 1948.

Divizia "Tudor Vladimirescu", divizie stalinistă, înființată din rațiuni politice în U.R.S.S., a militat pentru interese străine de Neam, și a jucat un rol nefast după ostilități, devenind nucleu de armată comunistă și favorizând direct marile acte de trădare națională, dela falsificarea alegerilor, la abdicarea regelui, dela forță de presiune antidemocratică, la cultivarea delațiunii și parvenitismului.

Rămășițele acestui grup de trădători se bucură și azi, sub regimul criptocomunist al insensatului Iliescu, de pensii grase, de multiple facilități și onoruri.

CE S'A ÎNTÂMPLAT ÎN ȚARĂ DUPĂ FUGA LUI PACEPA?

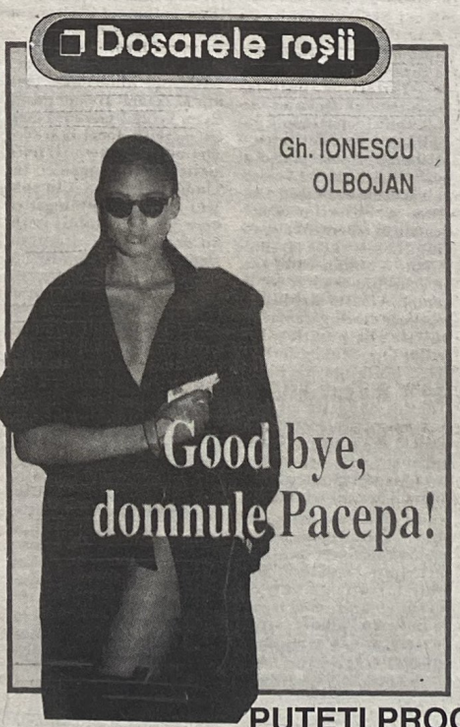

Fuga generalului Pacepa a însemnat pentru Securitatea lui Ceaușescu un cutremur distrugător: liniile de spionaj extern au fost schimbate, spionii români rechemați în țară, Direcția de Informații Externe restructurată, conducătorii schimbați.

Amănunte despre toate acestea, precum și divulgarea celor mai importante activități externe ale Securității: acțiunile **Dunărea, Brândușa**, celebrele cazuri **Goma, Cană, Horodincă** și multe altele, le veți afla citind, cu sufletul la gură, "raidurile necruțătoare" ale lui Gheorghe Ionescu Olbojan.

PUTEȚI PROCURA CARTEA

SCRIIND PE ADRESA ZIARULUI "CUVÂNTUL ROMÂNESC"
P.O.BOX 78010, WESTCLIFFE POSTAL OUTLET,
HAMILTON, ONTARIO, CANADA
L8C 7N5
Trimiteți cecul pe numele ziarului "Cuvântul Românesc"

CARTEA COSTĂ: $10.00, plus expediția

CANADA: $10.00 plus 1.35
U.S.A: $10.00 plus 2.10
EUROPA: $10.00 plus 2.40

Istorie de ştiut

DESPRE ACTUALITATEA ÎN POLITICA EXTERNĂ ROMÂNEASCĂ (VI)

Mihail Fotin ENESCU

Poate un om de stat român să uite lecţiile geo-istoriei, experienţa rezultată din poziţia geo-politică a României, să ignore condiţiile reale de existenţă ale naţiunii şi statului român, susţinând o politică ce fatal conducea la astfel de rezultate? O astfel de politică intra "a priori" în conflict direct cu sensul existenţei unei Românii puternice în Europa. Un stat român unitar a început să se constituie numai când s'a închegat şi o unitate de vederi a Puterilor Occidentului în problemele Orientului european: adică atunci când Puterile Occidentale recunosc unitar că Rusia amenităând existenţa naţiunilor din Europa orientală, rup digul protector împotriva unei hegemonii ruseşti.

Ion Brătianu, într'un memoriu din 1855 asupra "Chestiunii Orientului", afirma că o misiune a Românilor este să constituie "un stat destul de puternic pentru a susţine contra Rusiei interesele Europei." Acest punct de vedere, Rusia contra intereselor Europei, n'a fost omologat în favoarea unui stat român puternic şi unitar decât numai când s'a stabilit o unitate a Occidentului împotriva hegemoniei Orientului. Consolidarea poziţiei româneşti, unirea Principatelor în 1859, dinastie străină în 1866 şi unitatea românească din 1919 au rezultat din unitatea Occidentului şi slăbirea Orientului.

Şi invers, ori de câte ori o fracţiune a Occidentului a căutat să se înţeleagă cu Orientul, adică Rusia, împotriva celeilalte fracţiuni a Occidentului, totdeauna preţul urmează să-l plătească micile naţiuni vecine cu Rusia. Sciziunea Puterilor Occidentale înseamnă, fatal ca o contra partidă, căutarea cooperării cu Rusia pe spatele naţiunilor-tampon, cu posibilităţi de câştig pentru Rusia pe ambele tablouri ale Occidentului divizat. Înţelegerea dintre Napoleon şi Alexandru I era cât pe-aci să coste anexarea Principatelor Române: numai iminenţa ruperii între cei doi împăraţi a scăzut preţul, numai la pierderea Basarabiei. În 1878, rivalitatea născândă dintre Puterile Occidentale valorificând iarăşi posibilitatea unei colaborări cu Rusia, a şters la Congresul dela Berlin toate pierderile de pe urma războiului Crimeii; şi în primul rând, desigur, România a plătit iarăşi târgul dintre Occident şi Orient, cu pierderea din nou a Basarabiei, cu toată garanţia expres stipulată în convenţia dela Livadia. În Primul Război Mondial, recunoaşterea de către "Antantă", în 1915, a intereselor Rusiei la Strâmtori, punea în cea mai gravă îndoială poziţia României; dar alianţa unor puteri occidentale cu Rusia împotriva altor puteri occidentale, subordonează totdeauna interesele unor ţări ca România, intereselor acestor alianţe. Şi tot atât de bine putea să plătească România atunci preţul unei păci separate între celelalte puteri occidentale cu Rusia.

Iar războiul fratricid din 1939 între Puterile Occidentale i-a dat Rusiei poziţia de azi şi a condus România în cea mai tragică situaţie din istoria ei. George Brătianu are dreptate într'o lucrare despre unitatea românească, când regretă că anumite documente diplomatice din trecut n'au fost recitite cu atenţiune de către conducătorii politicii româneşti din preajma celui de-al Doilea Război Mondial, "evitând astfel neprevederi şi pregătind şi mai bine ţara pentru conjunctura tragică din 1940."

Din aceste episoade reiese clar că Rusia n'are decât de câştigat din diviziunea Occidentului şi România are totul de pierdut. Iar Rusia comunistă, cu dubla ei misiune, imperialistă moscovită şi revoluţionară universalistă, are maximum de interes vital ca Occidentul să se devoreze singur şi ca războiul să se întindă pretutindeni. Numai aşa regimul comunist poate supravieţui: triumfând din descompunerea lumii occidentale şi profitând cu măiestrie de toate frământările de interes din întreaga lume. *A fi sperat că Rusia sovietică s'ar putea converti într'un factor de echilibru, pacific şi moderat, este cea mai mare aberaţie ce a putut trece vreodată prin mintea unui om "de stat".*

Aşadar, prima datorie a diplomaţiei româneşti era să contribuie cu maximum de sforţări la unitatea Occidentului. Unitatea Occidentului, eliminând posibilităţile de valorificare a colaborării ruseşti şi deci şi posibilitatea pentru Soviete de a specula eventuala disociere a Puterilor Occidentale în tabere rivale, era singura garanţie de stabilitate a ordinii europene, de echilibru organic continental. Această stabilitate, acest echilibru garantat de unitatea de poziţii a Puterilor Occidentale faţă de orice tentativă de hegemonie dinspre Est, era singura condiţie pentru România, odată cu securitatea, să câştige şi etapa indispensabilă dezvoltării ei ca factor responsabil în comunitatea europeană.

Iată dar, câte elemente vitale pentru existenţa României ca subiect quiritar - securitate, creştere, potenţial, realizare, într'un cuvânt *viitorul* - erau legate de unitatea Puterilor Occidentale, cheag al unităţii europene faţă de dubla încordare a Estului, ideologică şi imperialistă. Este, deci, cu totul de neînţeles viziunea sinucigaşă a diplomaţiei româneşti întreţinută de Titulescu, de a lucra împotriva unităţii Marilor Puteri Occidentale, de a torpila pactul celor patru Mari Puteri şi de a stărui în schimb pentru înţelegerea unei fracţiuni a Occidentului cu Rusia împotriva altei fracţiuni a Occidentului: adică a lucra tocmai pentru situaţia care ameninţa fatal România să plătească uneori, în cel mai bun caz, cu o ocupaţie străină şi cu pierderea unei provincii, dar ca ultimă finalitate, cu existenţa ca stat şi naţiune.

• • •

Politica românească de a favoriza înţelegerea între o fracţiune a Occidentului cu Sovietele, nu putea fi justificată nici măcar de tendinţa imperialistă a altei fracţiuni a Occidentului, spre Est.

Într'o lucrare din 1945, arătam că o politică externă se inspiră din stări reale şi nu din înclinaţii sau repulsii sentimentale. Acest principiu - scriam atunci - impune pe latura defensivă mai întâi o clasare a primejdiilor pentru România, în ordinea importanţei şi a urgenţei. Orientarea externă a României, deci, trebue să urmeze o ordine de precădere în funcţie de cea mai importantă primejdie.

În concret, pentru România tendinţele imperialiste dinspre Vest sunt mult mai puţin primejdioase decât cele dinspre Est. Drumurile imperialismului vestic spre mări şi poziţii dominante nu trec obligatoriu peste România; chiar dacă o expansiune vestică tinde să se adâncească în stepele întinse ale Estului, nu se include România, obligatoriu, în acest spaţiu de expansiune şi se poate mulţumi cu o Românie neostilă care să nu-i ameninţe flancul.

În schimb, imperialismul din direcţia estică este o primejdie nimicitoare pentru România şi poporul român. Primul pas spre mări şi poziţii dominante ca strâmtorile, de pildă, trece peste corpul României. Includerea României în spaţiul de expansiune estică spre Vest, este obligatorie cu precădere. Între două imperialisme deci, vestic şi estic, România urmează să se supună dramaticelor ei condiţii geo-politice şi într'un spirit strict realist, peste orice alte consideraţiuni, trebue să aleagă între două primejdii, pe cea mai mică; între două tendinţe de expansiune, pe cea mai puţin ameninţătoare: a Vestului.

Dar imperialismul vestic, în speţă reprezentat atunci de vitalismul german şi italian, s'a manifestat ameninţător în vreun fel oarecare faţă de România, încât să fie pus în cumpănă cu imperialisml rusesc şi astfel să-i impună diplomaţiei româneşti preferinţa protecţiei sovietice? Nici măcar nu s'ar putea constata o astfel de dilemă. Deşi, cum am arătat mai sus, politica românească n'a manifestat nici un fel de bunăvoinţă faţă de Germania şi Italia, totuşi aceste puteri, în special Germania, au căutat să stabilească raporturi cordiale cu România. Stăruinţele Germaniei sunt azi cunoscute. În 1934, guvernul Reichului face prin Göring propuneri concrete guvernului român; România, păstrându-şi intacte alianţele tradiţionale şi fără nici un fel de tratat cu Germania, primeşte din partea Reichului garanţia integrală a frontierelor şi înarmarea completă a armatei române, în schimbul unei singure obligaţii: România să nu semneze vreun pact cu Rusia Sovietică.

Propunera guvernului german din 1934, în preajma reînarmării oficiale, pusă în practică, ar fi realizat cea mai organică articulaţie a politicii externe româneşti:

1. România s'ar fi aşezat în poziţia ei firească de favorizare a unităţii Puterilor Occidentale, singura cum am arătat mai sus, potrivită cu securitatea României şi cu stabilitatea Europei faţă de Orient. Această axiomă de politică externă se aplica tocmai în punctul maximal de interes pentru România: unitatea occidentală de garanţie a poziţiei româneşti.

2. Garanţia germană a integrităţii româneşti reducea manifest revizionismul maghiar la o ficţiune. În acelaşi timp, opunea singurul obstacol efectiv revendicărilor ruseşti.

3. Oferta germană de înarmare şi echipare a armatei române era singura posibilitate de a rezolva efectiv şi rapid impasul rezultat din neglijarea forţelor armate.

Propunerea germană era una dintre cele mai avantajoase ce-a primit vreodată un guvern român: România rămânând în aceeaşi intimitate cu Franţa, Anglia, Polonia, Mica Înţelegere, Înţelegerea Balcanică, câştiga un nou sprijin extrem de eficace, fără să-şi ia nici un nou angajament decât cel dictat de strictul ei interes: de a nu semna vreun act cu Sovietele, ştiut dinainte ca lipsit de orice valoare. Germania oferea un angajament unilateral, fără a pretinde o contraprestare.

Guvernul român a ignorat însă această ofertă, ca şi altele, fără măcar a reflecta asupra urmărilor eventuale.

Şi mai departe, diplomaţia românească a refuzat să răspundă cu atenţie gesturilor de apropiere ale unor puteri cu o influenţă atât de directă în spaţiul în care România urmează să îndeplinească o misiune. Dar tocmai realitatea acestei misiuni ne arată că dacă avem capacitatea s'o îndeplinim, n'avem nimic de temut dinspre Vest. Din documentele diplomatice publicate după război, se vede clar că Puterile Axei cunoşteau interesul Occidentului de a nu slăbi România.

Documentele arată în primul rând că Germania n'a afirmat niciodată o politică favorabilă revizionismului maghiar. Din colecţia de procese verbale ale convorbirilor cu diferiţi oameni de stat, încheiate de Contele Ciano, se vede bine neîncrederea conducătorilor maghiari în succesul campaniei revizioniste şi în susţinerea de către Axă a revendicărilor maghiare. Trebuia o politică românească extrem de imprudentă ca Puterile Axei să consimtă la ciopârţirea teritorială şi deci la o slăbire a României. Iar dacă Italia susţinea din când în când Ungaria prin manifestări retorice, era consecinţa tocmai a vreunui gest de neprietenie sau chiar de provocare din partea diplomaţiei româneşti condusă de Titulescu. Românii care au trecut prin Italia în acea epocă nu-şi mai puteau stăpâni uimirea cum de s'a ajuns la o situaţie atât de absurdă ca ţări în litigiu cu Italia, ca de pildă Iugoslavia, se găseau în bune raporturi cu ea, iar cu România, cu care avea multe interese comune, se afla la maximum de tensiune. Pe atunci, ultimul şofer de taxi din Roma şi Milano făcea responsabil de criza sa de existenţă pe Titulescu.

EAST - WEST TRADING AMERICA
IMPORT / EXPORT ENTERPRISES

4208 IRISH HILLS DR. SOUTH BEND, IN 46614
PHONE (219) 299-0441 / FAX (219) 299-1311

UNIC IN U.S.A. • PRETURI IMBATABILE

PRODUSE ALIMENTARE LA ALEGERE
Cantitati nelimitate in orice variante

KENT 1 carton	12,00 $	VEGETA 1 kg.	6,25 $
CAFEA 1 kg.(1/4)	5,25 $	BANANE 1 kg.	2,25 $
SALAM SIBIU 1 kg	6,50 $	CITRICE 1 kg.	2,25 $
CIOCOLATA imp.1 kg	7,00 $	CARNE PORC 1 kg.	4,75 $
BOMBOANE imp.1 kg.	7,00 $	CARNE VITA 1 kg.	5,00 $
UNT/MARGARINA 1 kg.	3,25 $	CARNE PUI 1 kg.	3,95 $
ZAHAR 1 kg.	1,35 $	MEZELURI 1 kg.	5,75 $
FAINA 1 kg.	0,65 $	SUNCA cut.1 lb.	3,50 $
MALAI 1 kg.	0,60 $	OUA (30 buc.)	2,50 $
PIPER 1 kg.	6,10 $	STAFIDE 1 kg.	5,50 $
CACAO 1 kg.	5,50 $	WHISKY 1 st.	6,75 $
OREZ 1 kg.	1,15 $	VODCA imp.1 st.	6,50 $
TELEMEA/CASCAVAL	4,50 $	BERE imp.1 cut.	0,75 $
LAPTE PRAF 1 kg.	4,25 $	DETERGENT imp.	2,05 $
MASLINE 1 kg.	3,25 $	ALUNE 1 kg.	6,25 $
ULEI imp.1 l.	1,50 $	PEPSI-COLA 2 l.	2,25 $

ASIGURAREA 3,00$. Absolut toate coletele cu produse alimentare se predau personal la domiciliu, intre 3-5 zile.

TRANSPORTUL DIRECT LA DESTINATAR
BUCURESTI 0,30 $/lb. •PROVINCIE 0,65 $/lb
•10% REDUCERE. LA COMENZI ALIMENTARE PESTE 100 $.

APARATURA ELECTRONICA SI MARFURI ELECTROCASNICE LA 220 V./DIRECT DIN MAGAZINUL NOSTRU DIN BUCURESTI.

T.V. COLOR / Multisistem-telecomanda Sharp, JVC, Oreon, Grundig, Samsung, Sontec, Tensai, de la 337-732 $ •diagonale 36,41,45,54,63,71 cm.

VIDEORECORDER/Multisistem Sony, Toshiba, Sharp, Akai, Panasonic, de la 210-485 $

VIDEOCAMERE/sistem european Panasonic M-7, 9, 10, Akai, Sony, Rio..h de la 760-1075 $

COMBINA STEREO/CD, de la ..... 349 $

TRANSPORT: 49 $/ASIGURARE,VAMA.
FRIGIDERE/CONGELATOARE: 180-320 L.
ASPIRATOARE/VENTILATOARE
MICROWAVE OVEN/ARAGAZE
MASINI DE SPALAT: 16 progr./USCATOR
FRITEUSE/TELEFON+ANSWERING
PRETURILE SE POT SCHIMBA FARA AVUNT PREALABIL. SUNATI PENTRU PRET LA ZI.

MASINI INDUSTRIALE SI DE UZ CASNIC

MASINI INGHETATA 10q, 20q, 20q/side, 1-2-3 brate ..... de la 2145 $
MASINI DE FACUT GHEATA
MASINI DE FACUT SUCURI: 5,6,8 valve
MASINI DE TRICOTAT: manuale si electronice "SINGER","BROTHER"
ROTISOARE: 12 pui/ax
APARATE EXPRESSO/CAPUCINO, 2-10-17, 5 l/ora ..... de la 439 $

TRANSPORT: in functie de greutate

OFERTA UNICA

"SUNMASTER"
#1 in lume!
Receptioneaza peste 100 canale!

ANTENA SATELIT COMPLETA
Receiver + LNBF + Parabola

NOU MODEL CU TELECOMANDA

Pret: 550 $ (Vama, Transport incluse)

ACCEPTAM CREDIT CARDS (5 % TAXE)

1$= 700 LEI IN 24 ORE
Sunati pentru rata maxima la zi.

Livrari Dolari Cash la domiciliu, indiferent de localitate, intre 1-3 zile ! de la confirmarea platii !

BUCURESTI: PE LOC !
TRANSPORTAM COLETELE DUMNEAVOASTRA, PREDATE PERSONAL DESTINATARULUI, IN ORICE LOCALITATE DIN TARA.
Prezentarea inventarului obligatorie. Asigurarea si manipularea 10 $. Formalitatile vamale suportate de firma noastra.

BUCURESTI 1,15 $ / lb
PROVINCIE 1,70 $ / lb

DELIVERAREA LA DOMICILIU :
EXTRA 12 ¢ / lb.
• REDUCERI PENTRU CANTITATI MARI !
Garantam livrarea intre 5-10 zile de la data sosirii in Romania !

TRANSPORTAM AUTOTURISME EUROPA/sau direct in Romania

SUNATI PENTRU DETALII ! SOLICITATI NOUL CATALOG GRATUIT.
PROGRAM ZILNIC : 9 - 18

PARALELE INEGALE

A patra împărţire a Poloniei şi Noaptea cea mai scurtă - 22 Iunie 1941

Partea a II-a

Adrian GRIGOROPOL

Deşi pentru desfăşurarea cronologică şi un tablou de ansamblu al evenimentelor care au urmat, ar fi necesară expunerea invaziei la 9 Aprilie de către Germani a Danemarcii şi debarcarea în Norvegia, "Operaţiunea portocalie" din 10 Mai, cu invadarea ţărilor neutre - Belgia şi Olanda - şi învăluirea aripii stângi a frontului anglo-francez, Dunkerk-ul cu evacuarea pe cale maritimă a 224.585 de soldaţi englezi şi 112.556 francezi şi belgieni, "Operaţiunea roşie" asupra restului armatei franceze cu capitularea acesteia la 17 Iunie 1940, încheind în 38 de zile cea mai glorioasă campanie militară din toate timpurile, pe acestea le vom omite din expunerea de faţă pentru a reveni la evenimentele legate mai strâns de Pactul de Neagresiune Germano-Sovietic, de care se leagă şi intrarea în al Doilea Război Mondial a României.

* * *

Stalin era deosebit de alarmat atât de succesele uluitoare ale Germanilor în Vest, unde apreciase o campanie de uzură care să-i dea timp pentru înarmare şi fortificare militară, cât şi de dezastruoasa campanie proprie împotriva Finlandei. În Nord îşi îmbunătăţise poziţiile strategice. Era timpul să se îndrepte spre aripa de Sud, respectiv traducerea în viaţă a prevederilor Protocolului Secret. Timp nu mai era de pierdut. Uvertura a avut loc în cuvântarea lui Molotov în faţa Sovietului Suprem, unde, la 29 Mai 1940, a deplâns faptul că la frontierele estice numai cu România nu este semnat un pact de neagresiune. "Raţiunea pentru aşa ceva - a spus vorbitorul - este chestiunea nerezolvată a Basarabiei, a cărei anexare de către România nu a fost niciodată recunoscută de URSS şi redobândirea ei prin forţa armată nici nu s'a ridicat vreodată".

Au urmat masări de trupe şi incidente de frontieră, după patente cunoscute de agresori.

Pentru URSS problema raporturilor cu România fusese şi rămăsese totdeauna foarte delicată. Tradiţional, era aliată cu Franţa şi Anglia, care o garantaseră cu un an înainte, odată cu Polonia, deci castanele erau în foc. Germania era vital interesată de câmpurile petrolifere ale României, iar Regele Carol II jurase că dacă va fi atacată, se va apăra şi va incendia câmpurile petrolifere (precedent la Saddam Hussein). Nu era altceva de făcut, decât să recurgă la Hitler, ca şi în chestiunea Lituaniei.

Tocmai cu o zi înainte de cuvântarea lui Molotov, Germania încheiase cu România un acord de livrare de petrol. Contactat de Moscova, Ribbentrop a întrebat guvernul român cât de departe înţelege să meargă în legătură cu pretenţiile sovietice, ceea ce nu era decât sugerarea deschiderii de tratative. Nu s'a întreprins nimic semnificativ, însă de unde se părea că luna Iunie trece liniştită, la 23 Iunie Molotov l-a informat pe ambasadorul german că nu mai sunt dispuşi să aştepte tergiversarea lucrurilor, adăugând că peste prevederile Protocolului Secret, pentru prima oară vor şi întreaga Bucovină, şi că aşteaptă să cunoască poziţia germană în două zile. Hitler a răspuns că sprijină aceste pretenţii, însă în limitele Protocolului, unde nu figura Bucovina, care n'a aparţinut niciodată Rusiei şi Austriei (deci atenţie la Anschluss) şi care are mai multă populaţie germană decât Basarabia.

Molotov a invocat că nu numai Basarabia, dar că şi Bucovina este o parte care lipseşte Ucrainei unificate, la care Hitler, tracasat şi concentrat în campania din Vest, a consimţit ca URSS să ia jumătate din Bucovina. Ocuparea teritoriilor respective de către Armata Roşie nu mai suferea nici o întârziere, spre a nu se mai repeta târâgănarea şi pregătirile de apărare ale Finlandei.

Ultimatumul de a preda teritoriile respective (în 24 de ore!) a explodat ca o bombă. Regele Carol II striga că Hitler şi-a călcat cuvântul, când la 24 Noembrie 1938, la Berghof, a garantat integritatea României. Dar garanţiile franco-engleze, cât şi cele germane, nici n'au avut loc, nici nu erau operante deoarece faptul împlinit era deja în plină desfăşurare şi rezistenţa armată avea să aibă urmarea dezintegrării ţării şi un prilej să fie împărţită ca Polonia. S'a salvat ce se putea salva şi pe Germania o avantaja sporirea dominaţiei sale asupra României. În această ţesătură diplomatică de perversitate, singurul lucru pozitiv pe care l-a făcut Germania, a fost să avertizeze deocamdată Ungaria şi Bulgaria, să nu profite de această situaţie. Odată mai mult în istoria noastră zbuciumată, perfidul vecin dela Răsărit ne-a ciuntit ţara, omorând şi pârjolind fără milă. Nici de data aceea, Românii n'au uitat şi nici după aceea, nu vor uita niciodată.

* * *

La 28 Iunie 1940, Uniunea Sovietică îşi împinsese spre Vest frontierele cu cca. 300 km şi ocupase cca. 400.000 km², o pradă uriaşă cu sacrificii neînsemnate dacă eliminăm cele cu Finlanda. Dar totodată resimţea apropierea sufluluí morţii. Reorganizarea, modernizarea înarmării se desfăşura în tempo alert. Voroşilov a fost înlocuit la Comisariatul Armatei cu Timoşenko, 4.000 de ofiţeri au fost arestaţi, unii împuşcaţi, ca bunăoară şeful GRU (Serviciul de Informaţii al Armatei) - Generalul Proskurov. Se cheltuiau 25% din buget pentru înarmare, se transfera intens industria dincolo de Urali şi se stocau alimente fără grija de înfometare.

La 12 Noembrie 1940, când Hitler emisese Directiva Nr.18 "Strategia în viitorul apropiat", Molotov sosea în singura lui vizită la Berlin.

Într'un anumit fel, acesta a fost începutul sfârşitului. Întrevederile cu Hitler. Discuţiile s'au deschis cu propunerea ca URSS să se alăture Pactului Tripartit (Germania, Italia, Japonia), avansând totodată viziunea sa despre "o nouă ordine în Europa şi Asia". I s'a întâmplat să audă ceea ce nu mai auzise până atunci, cum Molotov, după ce a ascultat generalităţile, i-a cerut amănunte şi precizări despre noua ordine, care vor fi frontierele zonelor de interese în Asia, cum vor fi reglementate interesele sovietice în România, Bulgaria, Turcia, Marea Neagră şi că deşi alăturarea la Pactul Tripartit este posibilă în principiu, nu este oportună câtă vreme URSS este angajat într'un conflict cu Japonia.

În ce privea împotriva cui era îndreptat Pactul, Hitler a precizat că împotriva Statelor Unite, care n'au ce căuta în Europa. Amănuntele au fost amânate pentru a doua zi, când derapajul discuţiilor a devenit tăios. (Între timp, după cum se ştie, în Septembrie avusese loc Dictatul dela Viena, prin care ţara noastră fusese amputată, în favoarea Ungariei cu o parte din Transilvania şi în favoarea Bulgariei, cu cele două judeţe sudice ale Dobrogei, dictat în care Hitler şi Mussolini garantaseră integritatea României astfel mutilată).

URSS voia Bucovina întreagă, la care Hitler a replicat că Germania a garantat România în întregime(!). Molotov a observat că garanţiile nu puteau fi îndreptate decât contra URSS şi a cerut să fie revocate. Molotov, la rândul său, a întrebat, ce s'ar spune dacă URSS garantează Bulgaria în asemenea condiţii? Iar Hitler, a răspuns, întrebând dacă a cerut Bulgaria acest lucru? După câte ştiu, nu. După trei ore de discuţii dure, o ruptură plutea în aer.

La recepţia de plecare care a urmat, Hitler nu a luat parte, iar Ribbentrop, ca să salveze impasul, l-a înundat pe Molotov cu un fluviu de vorbe retorice, despre ceea de fapt, până la urmă, au cuprins cele trei articole principale ale unui Acord despre respect reciproc în sferele de interes, cooperare economică. Molotov pleca cu un sac gol, până şi în privinţa faptului că din punctul sovietic de vedere, nu se realizaseră încă prevederile Protocolului cu privire la Finlanda, la care Hitler tăiase scurt că "sfera de influenţă nu înseamnă luare în posesie". Şi Ribbentrop îi reproşase omologului său la despărţire că nu a răspuns la întrebarea dacă URSS este interesată la o ieşire la Oceanul Indian. Molotov a răspuns acid că Germanii consideră prematur războiul câştigat cu Anglia şi cum Ribbentrop continua că Anglia este terminată, replica finală a lui Molotov a fost: "Dacă este aşa, atunci de ce noi ne aflăm în acest adăpost antiaerian şi ale cui sunt aceste bombe care cad?"

Continuare în numărul viitor

BASARABIA ŞI BUCOVINA ÎN ATENŢIA CERCETĂTORILOR

Dr. Nicolae DIMA

Timp de peste patru decenii oamenii de ştiinţă din România au fost constrânşi să menţină o tăcere completă, aproape conspirativă, asupra celor mai delicate răni teritoriale româneşti: "Basarabia, Bucovina de Nord, Ţinutul Herţa şi Insula Şerpilor". Singurii care au putut aborda liber aceste subiecte au fost Românii refugiaţi şi unii oameni de ştiinţă occidentali. Evenimentele recente din fosta Uniune Sovietică, masivele demonstraţii dela Chişinău şi Revoluţia din România, au dus însă la ruperea tăcerii şi la readucerea cu acuitate a acestei probleme la ordinea zilei. În consecinţă, în ultimii doi-trei ani au fost publicate la Bucureşti, la Chişinău, la Iaşi şi în Occident zeci de cărţi şi articole pe această temă arzătoare pentru Români.

Lucrările respective s'ar putea împărţi dela început în câteva categorii: Studii de prestigiu din trecut, reeditate recent în special la Bucureşti; Studii de completare a golurilor, aş putea spune, mai ales referitoare la anii 1940-1949, editate în special la Chişinău; Amintiri, Mărturii şi Literatură memorialistică, editate atât la Bucureşti cât şi la Chişinău; Studii ştiinţifice de actualitate, efectuate în special în Occident.

Din cadrul literaturii memorialistice a Românilor din Basarabia şi Bucovina menţionăm zguduitoarea mărturie a Anitei Nandriş Cudla: *"20 de ani în Siberia"*, publicată în 1991 de Editura Humanitas.

Anita, o ţărancă simplă din Nordul Bucovinei, a fost deportată în Siberia împreună cu soţul şi cei trei copii mici, dintre care pe unul încă îl ţinea în braţe. Bărbatul, despărţit imediat de soţie şi copii, a murit după câţiva ani undeva dincolo de Munţii Urali. Familia a aflat mult mai târziu despre dispariţia lui. Anita a supravieţuit însă în mod miraculos cu toţi cei trei băieţi ajunşi la maturitate în Siberia şi împreună s'au întors în satul natal după 20 de ani de deportare.

Este un document cutremurător scris într'un limbaj nepretenţios, plivit de mâna lui Dumnezeu; o limbă molcomă, umană, cu un uşor accent bucovinean. Un document care te face să te simţi umil şi neînsemnat în faţa unei mame care reuşeşte să învingă toate vitregiile hărăzite de o soartă nemiloasă. La sfârşitul lecturii, acest simbol al ţăranului bucovinean, Anita, un om muncitor, inteligent, modest, onest, şi mai presus de orice un om cu dragoste şi frică de Dumnezeu, devine un martir al neamului românesc. Când în toamna anului 1989 treceam prin satul Mahala de lângă Cernăuţi, puteam să mă opresc să văd cu propriii mei ochi o mamă-martir. Acum însă, nu îmi mai rămâne decât să sper că într'o zi voi putea îngenunchea la crucea ei.

În *"Siberia dus şi întors: 73 de ruble"*, publicată de Editura Anima în 1991, Elena Siupur abordează acelaşi subiect al deportărilor, dar dintr'un alt unghi. Ea se duce liberă în Siberia gulagurilor, în Siberia morţii, pentru a se lecui de frica căpătată încă din copilărie. Redând povestea bunicului ei care a reuşit să supravieţuiască acestui calvar, Elena vizitează de bună voie Siberia, pe urmele celor care nu s'au mai întors cu paşii...

Menţionez, de asemenea, cartea *"Amintiri din Gulag"*, a părintelui Vasile Tepordei, care a petrecut peste cinci ani pe meleagurile îngheţate ale aceleiaşi Siberii. Cartea a fost publicată anul trecut de Casa Editorială pentru Turism şi Cultură din Bucureşti. Un alt document inedit care completează la nivel personal şi uman petele albe ale istoriei româneşti din cea de a doua parte a secolului XX.

***

În ce priveşte literatura antebelică de prestigiu retipărită recent, menţionăm lucrările lui Ion Nestor, *"Istoria Basarabiei"* şi *"Istoria Bucovinei"*. Ambele au fost publicate de Editura bucureşteană Humanitas. Trebue menţionată însă şi o lucrare de dimensiuni mici, dar de mare importanţă a marelui profesor Nicolae Iorga. Este vorba de *"Românii de peste Nistru"*, tipărită de Editura Excelsior. În lumina recentului conflict armat dela Nistru, lucrarea profesorului Iorga este de deosebită actualitate şi cumva, pune problema în perspective istorice.

Alte lucrări noi şi importante pentru înţelegerea problemei Basarabiei şi Bucovinei sunt: *"Basarabia sub stăpânire ţaristă: 1812-1917"*, scrisă de Nicolae Ciachir şi publicată anul trecut de Editura Didactică şi Pedagogică, apoi *"Bătălia diplomatică pentru Basarabia: 1918-1940"*, de Valeriu Florin Dobrinescu, publicată de Editura ieşeană Junimea şi *"Basarabia, pământ românesc"*, apărută la Bucureşti sub îngrijirea Doctorului în Drept Ion Grecescu. Ultima este o lucrare documentară cu ample referiri la eforturile marelui diplomat Nicolae Titulescu, menite să promoveze drepturile României asupra provinciei.

În mod special trebue menţionate însă, eforturile şi realizările intelectualilor români din Chişinău asupra dreptăţii propriei lor cauze. Menţionăm, cu precădere, lucrările *"Basarabia 1940"*, tipărită în 1991 de Editura Cartea Moldovenească şi *"Pactul Molotov-Ribbentrop şi consecinţele lui pentru Basarabia"*, publicată tot la Chişinău de Editura Universitas în 1991. Acest document arată cât de arbitrare au fost deciziile Sovieticilor atunci când au sfârtecat Basarabia şi Bucovina şi au anexat Bucovina de Nord precum şi Nordul şi Sudul Basarabiei la Ucraina. Această sfârtecare şi, în special, ataşarea la Republica Moldova a unei fâşii de pământ de dincolo de Nistru, a reprezentat sământa care a declanşat sângerosul conflict desfăşurat anul trecut în zona Tiraspol-Tighina dela Nistru.

***

În anii postbelici, au apărut în Occident câteva lucrări şi cărţi destinate Basarabiei şi Bucovinei. În ultima vreme însă ziarele şi revistele occidentale publică continuu diferite articole care abordează probleme sociale, politice, etnice de actualitate despre acest subiect. În acelaşi timp, s'a înmulţit numărul studiilor academice şi eseurilor de specialitate.

În ceea ce priveşte cărţile, menţionez chiar lucrarea în limba engleză *"Bessarabia and Bukovina: The Soviet-Romanian Territorial Dispute"*, pe care am publicat-o la Editura Universitatea Columbia din New York, încă din 1982 şi a doua ediţie revăzută *"From Moldavia to Moldova"*, ori *"Dela Republica Moldovenească la Moldova"*, publicată în 1991.

O altă lucrare foarte utilă, e cartea în limba română a marelui patriot basarabean Anton Crihan, intitulată *"Drepturile Românilor asupra Basarabiei după unele surse ruseşti"*, publicată de Universitatea Humboldt din California, în 1990. Precizez că Anton Crihan a fost ultimul supravieţuitor al semnatarilor actului unirii Basarabiei cu România în 1918. Compatriotul nostru a decedat recent în Statele Unite cu puţin timp înainte de a împlini venerabila vârstă de 100 de ani.

Apariţia tuturor acestor cărţi, articole şi eseuri a readus cu acuitate la ordinea zilei chestiunea provinciilor Basarabia şi Bucovina şi a dus la sensibilizarea cititorilor şi autorităţilor. Problemele Basarabiei, ale Bucovinei de Nord, ale Ţinutului Herţa şi ale Insulei Şerpilor, suspendate în timp preţ de câteva decenii, au căpătat dimensiuni de actualitate şi de perspectivă. Ele cer imperios să fie rezolvate. Din acest punct de vedere, toate lucrările apărute la Bucureşti, Chişinău, la Iaşi, în Occident sau oriunde în lume explică trecutul şi conturează prezentul, dar în cele din urmă ele nu fac altceva decât să servească drept preludiu. Perspectiva se impune dela sine şi este una singură. Reuniunea provinciilor înstrăinate cu Patria Mamă - România.

Din rezistența anticomunistă

POEZIA RELIGIOASĂ SUB SABIA ANTICRISTULUI

Rezistența anticomunistă din România a îmbrăcat, de-a lungul celor peste patru decenii de stăpânire dușmană diverse forme, dela lupta cu arma în mână a eroicelor detașamente din munți, până la cea mai umilă șoaptă de împotrivire, spusă cu fereală și teamă prin casele oamenilor de mare încredere. Undeva, între aceste extremități, trebue situată și literatura de sertar (aceea scrisă în închisori sau prin tainicele unghere ale locuințelor,) unde n'ar fi trebuit să pătrundă (deși uneori a pătruns!) ochiul atotvăzător al prigonitorului.

Printre cei care au cultivat o asemenea poezie de rezistență se numără și Doamna Aura Moldovan, fiică a plaiurilor mureșene, actualmente secretara Editurii *"Geneze"* din București. Poezia sa, de-o înaltă ținută creștină, nu s'a putut strecura decât foarte rar și cu riscuri în publicațiile urmărite cu vigilență de Anticrist. Poeta a debutat la vârsta de 14 ani în revista *"Vatra"* din Târgu Mureș, revistă care în anul 1980 a și reușit s'o premieze pentru una dintre poezii. Au mai urmat câteva apariții sporadice în publicația *"Ritmuri hunedorene"* și la festivalurile de poezie dela Pitești și Curtea de Argeș. Abia după Decembrie 1989, poeta Aura Moldovan are putința să se afirme plenar, obținând în 1990 marele premiu pentru poezie al revistei de orientare creștină *"Mesaj"* din Brăila. Cu toate acestea, volumul său intitulat *"Taine"* zace de trei ani în sertarele Editurii Mihai Eminescu, fără altă speranță decât aceea de-a prinde o crustă de mucegai. O fi fost cândva "ceva putred în Danemarca", dar iată că azi acest putregai s'a mutat acasă la noi - și încă mai stăruie.

Reproducem alături câteva dintre poeziile scrise în duhul creștinității de Aura Moldovan, ca o confirmare a existenței literaturii de sertar în epoca nelumінii, ca și a tenacității cu care sentimentele creștinești continuau să ardă mocnit sub cenușa Infernului.

Andrei CIURUNGA

RUGĂCIUNE

Pe drumurile mele
Cad astăzi Doamne'n rugă;
Mă lecuie de râvna
De-a te cunoaște mult,
M'aruncă în țărână
De-ți stau cumva în cale
Sau dă-mi puterea'n lucruri
Ca vorba să-ți ascult.
Îmi curge frica'n trupu-mi
Când mă gândesc la toate
Ce aș putea cuprinde alăturea de tine
Și tremur că'ntr'o vreme
Mă vei opri sau poate
Mă vei uita cu moartea îngrămădită'n mine.

Privește,
Eu cu tine sunt un chip;
Asemănări doar umbra mai poate să-mi aducă,
Se scurg clepsidre'n ochii-mi de nisip
Ce caută lumina într'o fântână oarbă
Și rugi doar murmurate mai port acum pe buze,
Tăcând în fața clipei ce viața mi-o răsfiră
În rătăciri de sensuri, ca cercurile'n lemn.

TAINĂ

Fratele meu,
eu am sărăcit
Și nu ți-am dat prețul lucrului acela
dar mă voi vinde ție ca rob
călcând țărâna locului tău,
îmi voi scoate încălțămintea picioarelor
și nu mă tem că strălucirea aurului
îmi va orbi trupul.

Vai nouă
fratele meu
ai uitat numele
și ai fiert iedul în laptele mamei.

MI-E FRIG FĂRĂ TINE

Tatălui meu

Neostoitul timp își caută hodină
și mugurii piroanelor
dorm însingurarea cărnii mele.

În tânguiri de prapori
crește umbra crucii
răstignită pe tăcere.

Tu dormi
eu macin brușii
și simt în pumni tăcerea

mi-e frig de împreunarea mâinilor tale,
mi-e frig fără tine.

TOT EL E ACELA

Cu Dumnezeu te-am asemuit,
Pe tine
Te-am asemuit lui Dumnezeu!
Curgere lentă de smoală
Te-a invins
Și uite, Iuda în spatele tău!

Ce tristă noapte!
În Ghetsimani latră cocoșii!
Clopote nu's
Să-ți aducă aminte de taina cinei.
Și strig:
Tu ești acela,
Căci iată-l pe Iuda în spatele tău!

În trupuri de pietre uitat,
Trupul meu cruce se face.

POHOD NA... PERIPRAVA

Aristide LEFA

Era pe la sfârșitul lunii Septembrie 1959, în colonia de muncă Grind, o anexă a coloniei Periprava, unde fuseserăm aduși dela Noua Culme - Constanța, în vederea recoltării porumbului. Mii de hectare de baltă fuseseră desecate pentru a fi însămânțate cu porumb, una din ideile ''geniale'' a regimului comunist. După câțiva ani de recoltare, stuful se încăpățâna să inunde lanurile de porumb, din care cauză producția la hectar era foarte slabă. Zilnic eram scoși la cules, sub paza securiștilor și a câinilor lupi. Munca se desfășura într'un ritm mai mult decât forțat, sub ploaia loviturilor de bâtă a milițienilor care ne hăituiau fără istov. Cum în Deltă vântul bate aproape în permanență, nisipul ne provoca cele mai mari neajunsuri. Era prezent peste tot: în pat, în bocanci, în ochi, în dinți, în plămâni, în amărâta de ciorbă chioară pe care o sorbeam rece. Aveam impresia că suntem într'un deșert în slujba Legiunii Străine. In unele zile burnița pătrundea prin zeghele zdrențuite, care nu apucau să se mai usuce dela o zi la alta. Tremuram de frig cât era ziua de mare. Hrana era sub orice critică, încât cei care sufereau mai mult de foame, căutau o amăgire consumând boabe crude sau tot felul de rădăcini în speranța că-și vor completa necesarul de calorii. Deșartă iluzie deoarece porumbul crud nu este asimilat. Destui imprudenți au plătit cu viața acest necugetat gest datorită afecțiunilor gastro-intestinale ce și le provocau. Toate eforturile celor conștienți de a-i determina să renunțe au fost zadarnice. Psihoza foamei le paralizase puterea de a se abține. Aveam impresia că acest calvar nu se va mai sfârși niciodată, cum se nesfârșite erau lanurile de porumb.

In ziua de 30 Noembrie când ne așteptam mai puțin, la deșteptare, am fost anunțați să ne facem bagajul în vederea transferării noastre. Era o zi plumburie de toamnă târzie,cu ceață și burniță deasă. Incă dela plecare ploaia pătrunsese prin zeghele noastre subțiri încât eram uzi din cap până'n picioare. Cei care mai aveau câte un pulover de acasă erau mai apărați. După ce am ieșit din curtea coloniei, cu strigăte și înjurături am fost încolonați. Bolnavii netransportabili au fost urcați, claie peste grămadă, în două căruțe. Prin burnița rece și ploaia de înjurături dăruite de cei din escortă, jalnicul convoi s-a pus în mișcare; ''Pohod na... Periprava''. Până acolo erau aproximativ 5 km , ce trebuia să-i străbatem prin stratul gros de nisip ud în care se afundau amărâții noștri de bocanci. Soldații din escortă ne îndemnau cu fel de fel de ''''drăgălășenii'' ''mișcă, mă, că-ți fac c... poligon'', sau ''Ce mă banditule ai obosit?'' Si alte le asemenea. Un milițian călare altoia cu o joardă pe cei ce nu puteau ține pasul. Pe la jumătatea drumului temperatura a scăzut brusc datorită unui vânt din Nord-Est care ne șfichiuia obrajii înghețați. Fenomenul se întâlnește frecvent în Deltă. Hainele ude, în scurt timp, au înghețat devenind rigide, făcându-ne mersul mai anevoios. Aveam impresia că în curând ne vom prăbuși. Parcă simțind pericolul strigătul paznicilor și lătratul câinilor s'au întețit.

Incet, încet, acest convoi apocaliptic s'a apropiat de Periprava, unde speram să găsim un adăpost și un blid de fiertură caldă. Dar ne înșelam amarnic. Intrați în colonie, am fost îndrumați spre niște barăci goale în care se aflau paie tocate, probabil din saltele ce fuseseră golite. Istoviți neam trântit pe jos fiecare unde am apucat. Cel puțin nu ne mai bătea vântul. Speram că ni se va amenaja un loc de cazare, dar n-a fost să fie așa. La scurt timp după sosire, din hainele noastre ude se ridicau vapori datorită căldurii emanate de corpurile noastre. Pornise procesul de uscare pe cale naturală, fără căldură din exterior. Am rămas acolo până spre seară neprimind nici un fel de hrană. Ulterior am aflat că o brigadă (eram împărțiți pe brigăzi) a avut ghinionul ca în tot cursul zilei să transporte dela colonie la debarcaderul unde era ancorat bacul, (barjă) cum spun lipovenii, ce urma să ne servească drept locuință pe o perioadă de trei luni și jumătate, materialele și alimentele necesare pentru aproximativ 300 de deținuți. Noi nu știam nimic de surpriza ce ne-o pregătiseră ''protectorii'' noștri. Colonia era legată de ponton printr'o linie de Decauville, lungă de aproximativ 1500 de metri, ce servea la transportul diferitelor materiale din și spre aceasta. Toată ziua vagonetele împinse de deținuți, sub ploaia de lovituri de bâte administrate de gardieni, în pas alergător au transportat aceste materiale. ''A fost o zi de groază, poate cea mai grea din toată detenția'' mi-a mărturisit un prieten care a avut ghinionul să facă parte din acea brigadă. Spre seară am fost scoși din barăci și încolonați. De bine, de rău ne mai încălzisem la adăpost și noul contact cu vântul rece ne-a făcut să tremurăm zdravăn. In marș forțat am pornit spre ponton. Incă nu știam ce se va întâmpla cu noi și către ce țintă ne îndreptăm. La ponton ni s'a adus o ciorbă leșioasă rece și o, bucată de pâine uscată. Am muiat pâinea în ciorbă și în câteva clipe le-am înghițit fără să ne astâmpărăm cât de cât foamea noastră tisulară. Zoriți de milițieni, căci și pentru ei fusese o zi grea, am fost urcați pe punte și introduși în cala acestuia.

Se înserase. Am coborât pe o scară și jos ne aștepta o nouă surpriză. La palida lumină ce o răspândeau două felinare de vânt afumate (despre electricitate nici nu putea fi vorba), am înțeles că acesta va fi de acum înainte dormitorul nostru. Paturi de fier suprapuse pe trei rânduri (cu două etaje și parter), cum spuneam noi în glumă, ne așteptau să le ocupăm. Din lipsă de spațiu urma să dormin câte doi în pat. Sumbră perspectivă! Cu greu ne-am adaptat la bezna ce domnea în jurul nostru. Impreună cu bunul meu prieten Emilian Brânzei, am decis să ne urcăm pe un pat dela ultimul etaj. Ajunși sus cu eforturi de alpiniști, căci pe atunci eram destul de tineri, în semiîntunericului din jur ne-am dezbrăcat așezând hainele cu grijă să nu cadă deoarece cu greu le-am mai fi putut recupera. Nu știu cine a avut ideea salvatoare și în curând au apărut câteva opaițe confecționate din sticle de medicamente umplute cu petrol, având fitilul din vată. Aceste opaițe păreau licurici răspândiți în imensa burtă a bacului. Eram copleșiți de situația în care ne aflam și nu vedeam nici o șansă de a ieși întregi din ea. I-am spus prietenului meu ''Dragă Emil de data aceasta ni s'a înfundat, scapă comuniștii de noi''.

Am adormit imediat. A doua zi începea un nou capitol din existența noastră, în gulagul comunist: ''Recoltatul stufului''. Trăisem o zi de neuitat.

"....NU-I TEMNIŢĂ SĂ NE'NSPĂIMÂNTE...."

15 Mai
ZIUA DEŢINUTULUI POLITIC ROMÂN !

PARASTAS PENTRU FOŞTII DEŢINUŢI POLITICI, LA NEW YORK

Ca în fiecare an, Asociaţia Foştilor Deţinuţi Politici Români din New York, a comemorat Ziua Deţinutului Politic Român, Duminică 16 Mai 1993, printr'un parastas pentru cei morţi în închisori, lagăre, în munţi şi pe întreg cuprinsul ţării, în lupta contra comunismului şi a politicianismului corupt.

Comemorarea a avut loc la Biserica Sfânta Maria din Queens, N.Y. şi a fost celebrată de un sobor de trei preoţi, la care au luat parte credincioşii parohiei şi Românii veniţi din alte localităţi pentru acest eveniment. Coliva pentru deţinuţii morţi în închisori a fost pregătită de D-na Ionescu, văduva fostului luptător naţionalist, Ionescu Remonto, care a executat peste 16 ani de închisoare, aproape în întregime în Aiud, iar D-na Sabina Popescu a pregătit coliva pentru tinerii morţi în Revoluţia din Decembrie 1989.

Zahu PANĂ

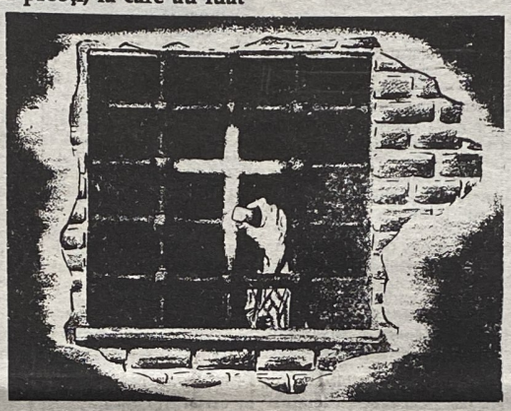

PITEŞTI

Când oasele se frâng tăcut sub rangă
şi se'mpletesc în veşnică cunună,
speranţe spânzurând de câte-o creangă
se leagănă sub razele de lună.
De fiecare creangă-i o minciună.
Întoarce-mi-le vânt să le văd faţa
care-a putut să-mi irosească viaţa.

Dârzenia îşi măsură tăria.
Ea singură zâmbeşte neputinţei.
I-a înflorit în ochi copilăria
şiraguri de mătănii suferinţei
şi'n fiecare-o floare biruinţei.
Luceafărul de seară-i ţese haină,
stihare de lumină şi de taină.

Părerile de rău n'au loc în mine
ci-avânturile anilor cei tineri,
cascadelor rubinului din vine
le năruie zăgazuri de reţineri.
Văd ochii mamei, ochii Sfintei Vineri.
Nu plânge mamă, sunt iar cel cuminte
din anii rugăciunilor preasfinte.

Când vrerile se frâng tăcut sub rangă
şi se'mpletesc în veşnică cunună,
speranţe spânzurând de câte-o creangă
se leagănă sub razele de lună.
De fiecare creangă e-o minciună.
Topeşte-mi Doamne ultima mânie,
să pot ierta cum Tu mi-ai iertat mie.

Dumitru G. PACEAG

FIRUS

Amoarte-un drum, aşa, în palma stângă
şi-a ruinat cel zor de mărăcini
cuvântul cată pietre, să mă plângă.
De ce-or fi ochii mamei rouă'n crini?

Vremelnicul ce uimitor se frânge,
doar şi din prunci minunile se rup.
Iar visul, când de mâine, când de sânge,
în grâu se'nneacă şi'n orgii de lup.

Dar de-mi pogoară inima'n zăpadă
şi'n urma ei îngheţul mi-l ascult,
tot fac din ziuă care să vă cadă,
prietena de-aproape şi de mult.

Atanase ZAMFIR

SINGURĂTATE

În noaptea asta bezna e mai deasă,
pereţii închisorii sunt mai reci...
Sunt singur în celula zisă "beci".
În noaptea asta bezna e mai deasă.

Şi pân' s'apară zorii e-o vecie!
Treci noapte'n zbor! Treci timp! Tu clipă treci,
sunt singur în celula zisă "beci"
şi pân' s'apară zorii, e-o vecie.

Aştept un zvon firav de libertate
să fulgereze-a iadului poteci!
Sunt singur în celula zisă "beci".
De ce tic-tacul vremii mai rar bate?

Pereţii închisorii sunt reci, reci.
Sunt singur în celula zisă "beci"!

Gheorghe ONEA

DE CE AM CUTEZAT?

Când fruntea mi-a mijit din întuneric
şi m'am desprins de câmpul fără cute,
miraje noi au prins să mă sărute
făcând aevea dorul meu himeric.

Cu'n vârf de plumb şi-un pergament subţire
frângând pământul l-am făcut regat.
De ce am cutezat şi Te-am rugat
să frâng răgaz, să caut peste fire?

Sau dorul meu mânat de bici fierbinte
m'a tot împins să dau de-al sferei capăt?
Am obosit! Şi cum aş vrea să capăt
răgaz, sau cel puţin răspuns cuminte:

De unde vin şi unde mă voi duce?
Am fost şi ieri, şi mâine fi-voi iară?
Vin să rodesc ca bobul de secară
sau să hrănesc suirile pe Cruce?

Dar cine poate legea să întoarne
şi taina ei oglindă să mi-o facă,
tenebrele-mi de lut să le desfacă
şi-un strop de infinit în piept să-mi toarne?

"De vrei să ştii ce-i dincolo de tine
şi fruntea să-ţi redea râvnita pace,
dezleagă-ţi şoimul prins în carapace"
grăit-a dârz, nimicu-ascuns în mine.

Ce târg pieziş îmi ţine răzvrătirea
şi ce hain un muc de stea-mi surâde.
Amar popas când fruntea-ţi pare gâde
şi cerul tău nu-l prinde amintirea...

Emanoil PARASCHIVAŞ

Evocare

Peter NEAGOE

Petre PASCU

Român originar din comuna Aciliu de lângă Sibiu, Peter Neagoe, scriitor de limbă engleză, s'a bucurat şi se bucură în România de o caldă simpatie, de mare atenţie. Clipele neuitate petrecute împreună cu el în anul 1937, la Deva, mă îndeamnă să înşir, aici, pentru fraţii noştri români din Canada, câteva amintiri.

Dacă aş fi vrut să-l văd în America, ar fi trebuit să-l caut pe Peter Neagoe prin locuri întortocheate şi greu accesibile. Zgârie-norii m'ar fi intimidat privindu-i şi numai din stradă. Dar, spre marea mea bucurie, întâlnirea cu marele scriitor avea să se întâmple în ţară la noi, şi într'un oraş mic, la Deva, în casa prietenului meu, poetul Ion Th. Ilea.

Călătoria dela Arad, unde locuiam pe atunci, până la Deva, am făcut-o cu trenul. Nu mai fusesem niciodată prin Ţara Hunedoarei. Aşteptam să fiu primit la gară de acela care mă invitase. Dar Ilea trimisese un prieten comun, Nicolae Rusu, să mă informeze că, acasă la el, are oaspeţi înalţi: Peter Neagoe, condus de Aron Cotruş.

Pe Aron Cotruş îl cunoşteam bine. Dar Peter Neagoe, American, venit la noi din New York? Lectura singurei cărţi "Ileana la possedeé", tradusă de Paul Gentry (Paris, 1934), pe care o citisem, mă circumscria într'o sferă mult prea mică pentru a-mi face o idee asupra marelui scriitor.

La casa unde am fost călăuzit, uşa antreiaşului, deschisă, mă îmbia să-i trec pragul scund, aproape de pământ. În alte împrejurări, trecerea unui prag, nu ar fi constituit, pentru musafirul ce eram eu, nicidecum greutăţi la intrare. Ştiam însă că înăuntru se găseau oameni iluştri şi asta îmi mărea enorm timiditatea.

Încă din curte văzui trâmbe mari de fum. Persoanele care stăteau la masă erau învăluite de fumul ţigărilor. Obstacolul din canatul uşii, totuşi, l-am înfruntat, văzându-mă dincolo de prag, mai mult cu ajutorul gazdei. Cotruş, bărbat puternic, înalt, mi-a primit cel cel dintâi salutul cu: "Noroc, ce mai faci?" Peter Neagoe, după prezentări, îmi zâmbi afabil. Orice zâmbet are căldură, dar acesta avea în plus particularitatea că înlătura un morb: complexul de inferioritate. Simţeam, în ciuda surâsului, că sunt suspectat. De ce? Venisem prea elegant îmbrăcat (pe atunci scriitorii purtau haine ponosite). Contrastând cu ţinuta mea sărbătorească, Aron Cotruş era ca şi gata de a intra în mină: bocanci mari în picioare, cămaşă neagră şi, tras pe frunte, bascul. Neagoe nu mi se părea un American. Turist şi dânsul. Ceilalţi ai casei, cu haine de toată ziua. Numai eu elegant, cu borsalin... Îmi ziceam: "Desigur, Peter Neagoe se gândeşte la lipsa talentului, considerându-mă mai degrabă comis-voiajor, decât pretendent la graţiile muzelor..."

Discuţiile s'au purtat pe teme privind literatura. Acolo, aflai dela Cotruş amănunte asupra tragicului sfârşit al lui Iosif. Odată, înaintea cruntei sale boli, de care suferise şi Eminescu, Şt. O. Iosif, întâlnindu-l pe Aron Cotruş la Capşa, i se adresă astfel: "Ce cauţi în oraşul acesta blestemat? Du-te înapoi! Ardealul te aşteaptă!"

Autorul lui **"Pătru Opincă"** ne vorbi mult despre noua lirică de peste munţi, subliniind caracterul ei social. Noi ne exprimam elogios, de pildă, la adresa lui Ştefan Baciu, considerându-l o apariţie fenomenală. Precoce, încercam o paralelă cu Arthur Rimbaud. Entuziasmul acesta juvenil, Cotruş îl potoli dintr'odată: "Nu, Baciu nu scrie o poezie ardeleană!"

Tot atunci, găsindu-ne în oraşul lui Petru Groza,care era acaparator din fire, Cotruş ne zise: "Hai să-i scriem o poezie în felul acesta:

Io, Pătru Groza, porc de căine,
ce pot să fur azi, nu las pe mâine..."

Tot timpul, Peter Neagoe, asupra căruia ne aruncam admirativ privirile, tăcea şi asculta, manifestând un interes deosebit discuţiei noastre. La orice intervenţie pe care o făcea, nu articula decât cuvinte cerute de circumstanţă. Vorbea puţin, rar, dând multă grijă exprimării, pentru a nu se observa accentul străin. Efortul acesta nu-l salva dela constatarea evidentă că, la vorbă, cât şi la scris, era totuşi Englez...

Acolo, la Deva, am trăit una din nopţile greu de uitat. Hotelul "Crucea Albă" avea ca anexă restaurantul destul de spaţios. Mesele erau în seara aceea înţesate de lume. Marele oaspete privea împestriţarea de oameni. Îl interesau mai ales iile frumoaselor hunedorence. Se simţea bine aici. Acasă, printre ai săi. Ne-au apucat zorii vorbind câte de toate. Aflarăm că Peter Neagoe a plecat de acasă încă de mic copil. Pasiunea cea dintâi nu i-a fost literatura. Adevărată chemare simţea pentru pictură. Cât a stat la München, oraşul şcolilor de artă plastică, împărţi odaia cu Brâncuşi. Ne-a destăinuit proiectul unei cărţi ce, apoi, avea să se tipărească postum: ***"The Saint of Montparnasse"*** (Chilton Books. Philadelphia and New York, 1965). Evident, preţios izvor pentru cercetătorii vieţii şi operei năzdrăvanului Brâncuşi, originar din Târgu-Jiu.

La masa noastră apăru umbra lui Panait Istrati. A fost chemat în amintire, fireşte şi Gorki, din care Neagoe tradusese în româneşte cartea de povestiri: ***"Vagabondul şi Tovarăşul meu de drum"*** (Bucureşti, 1905).

Când da să se crape de ziuă, pe Cotruş l-a cuprins mirarea: "- Iată că făcui o noapte albă la vârsta mea!" (Avea 46 de ani!)

În amiaza altei zile, urcarăm spre Cetatea Devei. Poalele muntelui adăposteau o crescătorie de vipere. Nu ştiam pentru care scop. Pe urcuşul în serpentină, Peter Neagoe zări la picioarele sale o gâză. Se aplecă, o luă în palmă, aşezând-o cu multă grijă pe un fir de iarbă. Să n'o calce...

În vârful muntelui: Cetatea lui Decebal. Prilej de reflecţii. Acolo sus dădurăm peste o inscripţie sepulcrală, cuprinzând numele unui episcop. Textul ni-l traduse pe dată, cel cu engleza mai familiar decât cu limba maternă.

Până departe, spre Hunedoara, se întindea o edenică panoramă.

- Ce minunată e ţara voastră! Ţara mea! Iată, aici aş vrea să trăiesc! Aici aş vrea să mor!

Lui Peter Neagoe i-a fost dat să sfârşească altundeva. Pământul Americii primi trupul său.

Gândul cel din urmă nu se poate să nu-i fi fost la România, ţara de baştină, prezentă cu oamenii, cu cerul ei, în cărţile pe care le-a scris.

Bucureşti, 20 Aprilie 1993

Un grup de scriitori la Deva în 1937; de la stînga la dreapta, jos: Aron Cotruş, Peter Neagoe şi N. Braica, sus: Ion Th. Ilea, Petre Pascu şi N. Rusu

ŢARA MEA

Scrisoare unui străin

...De-ai veni pe-aici odată, ai vedea că am o ţară
Ca un fagure de miere strâns din flori de primăvară:

Ape line o sărută cu blândeţe de nespus;
Munţi cu creste de aramă'i ţin cununa spre Apus...

Lungi amurguri minunate pe-ale ei ţinuturi cad,
Aurind livezi şi lanuri, codrii nepătrunşi de brad...

Vara, - toată e'n covoare, - şi-a covoarelor mândreţe,
Peste văi şi peste lanuri e ţesută' n mii de feţe:

Grâu blagoslovit, în luna lui Cuptor, se face'n spic
Auriu cum e fuiorul firelor de borangic!

In frumos cu floare-albastră, risipit peste muncele,
Râde lung sub sfântul soare din ochi blânzi de peruzele...

Rapiţa, - bătând-o vântul în amiezele de vară, -
Face valuri ca o gârlă grea şi galbenă de ceară...

Boi plăvani, cu ochii umezi, pe ogoare'şi poartă plugul,
Şi din brazdele mănoase se ridică, sfânt, belşugul;

În văzduhuri, pe deasupra roditoarelor câmpii,
Pune vrajă totdeauna un sobor de ciocârlii;

Pe vâlcele aromite, pe la margini de izvoare,
Pasc, în iarba de mătase, mii de turme de mioare;

Pe la umbră de zăvoare, prin livezi, pe lângă stână,
Păstoriţe bălăioare torc din caere de lână;

Rezemaţi de vreun mesteacăn sau lungiţi pe câte-o vale,
Pretutindeni ciobănaşii cântă doine de cavale...

Peste lunci cu floare multă ce'şi trimit în slăvi îmbătul,
Zboară'n roiuri nesfârşite fluturi albi cum e omătul;

Pe sub zări ca de cicoare, cât în văz de ochi încape,
Plopi în şir, când bate vântul, spun poveşti pe lângă ape...

La cosit, la plug, la sapă sau la seceriş de grâu,
Vezi flăcăi cu spete late, cu mijlocul strâns în brâu;

Fete mari, cu şolduri pline şi cămaşa cum e spuma,
Au pe buze totdeauna: râsul, cântecul şi gluma;

Sărbătorile, de-a rândul, pretutindeni joacă hora
Şi-o blândeţe fără margini prinzi în ochii tuturora...

Astfel, de-ai veni pe aicea şi-ai voi apoi să pleci, -
Mi-ai pleca cu ţara'n suflet, ca să n'o mai uiţi în veci.

Din volumul de poezii "Stropi de rouă"

de **Vasile Militaru**

Pentru a vă ţine la curent cu ultimele ştiri din România, echipa noastră redacţională lucrează fără încetare... Nu rămâneţi în urma timpului... Citiţi lunar "Cuvântul Românesc" şi participaţi la viaţa exilului românesc pentru a forma un puternic front de luptă anticomunistă.

PLAIUL METANOIC DIN LIRICUL LUI ION LARIAN POSTOLACHE

"Mătănii" - 1990 şi "Balade apocrife" - 1992, Editura Apollo, Bucureşti

Dumitru ICHIM

Marian Popa, în "Dicţionarul de literatură română contemporană", scrie, printre altele, despre Ion Larian Postolache că ar fi "un poet hâtru, care filosofează serios, ironizând cultura sau istoria şi numele impuse de ele, folosind anecdota şi portretul, scenarizând istorii, scriind balade ca Alecsandri şi Coşbuc, catrene şi strofe, distrându-se şi distrând chiar atunci când n'o face voluntar."

Nu ştiu cât de mult îl încântă pe Postolache asemănarea cu Alecsandri şi Coşbuc, dar nouă ni se pare că e puţin pripită şi nu chiar la locul ei. De fapt, ca atmosferă şi cromatic lingvistic e mult mai apropiat de Ion Barbu, comparând ciclul de poeme "Isarlâk" cu baladele lui Postolache, cum ar fi bunăoară "Balada lui Beizadea Tingire" sau "Baladă în stil cronicăresc".

Printr'o nefericită întâmplare, parcă ar fi fost o proorocire a lui Marian Popa, Ion Larian Postolache ne distrează "chiar atunci când n'o face voluntar." Pe copertă, sub titlul bine gândit, de "Mătănii", apare nudul unei femei într'o poziţie de... "şoc"! A fost o scăpare. Nici autorul copertei şi nici poetul nu s'au gândit la interpretare. Cu duhul blândeţilor trecem peste ea, ştiind că nici unul nu e teolog.

Ion Larian Postolache îşi intitulează volumul după mătăniile folosite de monahi şi credincioşi, care sunt un şirag de mărgele de lemn, os, sau alt material, pe fiecare mărgică rostindu-se o rugăciune. Catolicii le numesc rozariu. Titlul este o aluzie la ceva foarte intim, scurt şi de mare intensitate anabasică spre Mirele-Cuvânt.

Această ediţie bibliofilă este ilustrată de Dragoş Morărescu, un talent de rafinată sensibilitate artistică, reuşind, prin gravurile originale, împreună cu Postolache, să creeze o simfonie perfectă între "desemnare" şi "însemnare". Rareori mi s'a întâmplat să găsesc o logodnă atât de perfectă între titlu, conţinut şi ilustrarea ca ecou în reverberaţii produs prin arta gravorului.

Pentru cei din străinătate, câteva date despre Ion Larian Postolache. S'a născut pe 18 Noembrie 1916, la Adjud. Liceul în Focşani. Academia Comercială la Bucureşti. Între 1947-1953 lucrează ca tehnician la "Gazmetan" şi proiectant la Institutul de Proiectări pentru Industria Uşoară.

Debutează în "Căminul" în 1933. Încep volumele de poezii: "Fluturi de bronz" (1937), "Hronic" (1941), "Grădina de cactuşi" (1969), "Oraţii" (1972), "Amurgul zăpezilor" (1982), "Mătănii" (1990), "Balade apocrife" (1992). În colaborare cu alţii publică "Imnuri vedice" (1969), "Texte alese din lirica sanscrită"(1973), "Poezia Egiptului faraonic" (1974), "Mahabharata"(1975), "Moartea Regelui Arthur" (1979), "Mesaj din Orient de Allama Mohammad Iqbal" (1992) şi diferite reeditări ale unor opere menţionate.

Am enumerat acest "pomelnic" de titluri pentru a sublinia vitalitatea creativă a lui Ion Larian Postolache şi gusturile lui literare şi a găsi o explicaţie. Ce s'a întâmplat cu poetul în perioada din 1941 până în 1969? Ce reprezintă această pauză? În al doilea rând, înclinaţia lui spre filosofia indiană, scriitorii de sanscrită şi de mesager al poeziei orientale cred că ar merita un calificativ puţin mai diferit decât "un poet hâtru". Nu aceasta îl caracterizează pe Ion Larian Postolache şi cei care i-au cunoscut opera îmi vor da dreptate.

O descifrare a perioadei de tăcere o găsim în "Balada dimineţilor cenuşii", scrisă în 1951, care apare în "Baladele apocrife" din 1992. Nu este un timp incandescent, ci un timp ars, timp de cenuşă. Timpul-oriens e secătuit de orice perspectivă şi dimineaţa care ar trebui să fie crudă, ca mugur al zilei, este o repetare de "dimineţi cenuşii". Singura catetă biologică a timpului, cea a somnului, umbră a morţii, în contextul apocalipticului de cenuşă, într'un cadru kafkian şi apoi orwellian, devine tragicul paradis al poetului în general, sau în special al "funcţionarului Postalache Ion": *"La cinci şi jumătate, precis,/ Ceasornicul mă dă afară din Paradis."* Prezentarea banalului de a fi viu în epoca profeţiilor bacoviene e perfectă: *"Zorile, încep să spoiască zidurile cu dimineaţă..."* Poetul alungat din somn, e: *"La oglindă, /La şase fără zece minute."*, dar de observat şi atitudinea de biruire a timpului: *"Îmi şterg cu briciul Vremea de pe faţă."*

Pierderea identităţii ca persoană, ca să nu zic ca poet, otrăveşte cu timp "popular" totul şi *"ceaiul aromeşte la şase şi două-zeci"*, anonimatul acesta cenuşiu pustiind orice este dialogic, fiind doar un zgomot sesizat de partenerul la dialog, ca persoană: *"E ora şase şi jumătate,/ A plecat funcţionarul dela parter."* Este o admirabilă exemplificare a teoriei lui "avec", din filosofia lui Gabriel Marcel, mult mai expresivă decât cea folosită cu pasagerii din tren.

Punctul culminant al "dez-"avec"-uizării", în această căzere în timpul cenuşiu devine "ora a treia", groaznica, de care vorbesc teologii, ora umanului răstignit, admirabil subliniat în stilul lui El Greco de Ion Larian Postolache: *"La trei, foamea ne deschide porţile./ Năvălim ca guzganii, din ganguri, din toate părţile./ Cantina miroase a petrol, a coclează şi a ciorbă,/ (Unde eşti poezie?/ Mişelnică vorbă!)/ Viaţă, te strângi ca un cerc, mincinoasă ca zarea.../ Tovarăşe, lasă gândurile, vezi că ţi se răceşte mâncarea."* Nu este aceasta o paralelă a muzicii lui Bach din "Patimile după Matei"? Stridentul care apare la Bach, în strigătul fariseului, e acelaşi ca tonalitate de spirit: *"Tovarăşe, lasă gândurile, vezi că ţi se răceşte mâncarea."*

Filosofia modernă a ajuns la un impas de înţelegere a condiţiei umane, capitulând în absurdul existenţial, generând astfel un teatru al absurdului, o poezie, o muzică şi pictură a absurdului şi a incoerenţei. Cum s'a ajuns la aceasta? S'a încercat o "eliberare" a omului de Dumnezeu. Nietzche a excelat prin nihilismul lui. Omul nemaiavând un "sus" a încercat monologicul, în schimbul lui dia+Logos prin care i se ofereau zările de viaţă şi gnosă ale "Răsăritului de sus". Totul a dispărut într'un narcisism de cerc vicios. În plus, omul având conştiinţă, a devenit cea mai nefericită creatură. Declarându-se auto-credinţă, auto-dragoste, auto-speranţă a ajuns la firescul lui "dead end", pentrucă omul câştigă prin ce dăruieşte. Fiinţial omul este un "dăruind vei dobândi", cum N. Steinhardt îşi intitulează o colecţie de eseuri despre adevărata structură a omului, care este dialogicul teandric.

Omul vorbeşte cu "cineva" şi cu "ceva", gramaticalul "eu" trebue să se adreseze unui "tu", altfel "vorbeşti de unul singur". Fără de Dumnezeu, care îi oferea eternul şi infinitul, omul modern s'a oprit la el însuşi ca zeu, eternul şi infinitul fiind ceva în afara lui, la care nu poate să participe, să şi le însuşească şi să le domine prin cel de care s'a rupt. Şi apoi Moartea. Ce răspuns să-i dea? Ce e moartea? Ce e omul? În faţa acestui vârtej omul modern a început să "vorbească de unul singur" care este un semn de demenţă, accentuată până la paroxism şi schizofrenie. Ne place, sau nu ne place, aceasta este trista realitate. Ziarul, radioul, televiziunea ne repetă aceleaşi ştiri rezultate din inversarea trinomului credinţă-speranţă-dragoste, care nu este altceva decât iad şi torturare demonică.

Trăind într'o asemenea societate, respectiv comunistă, poetul trăieşte drama dihotomismului dintre "a fi" şi exprimarea lui: *"Gândurile,/ Ca nişte vânători/ Care s'au rătăcit în baltă,/ Pe ceaţă,/ Strigă de undeva, de dincolo de Viaţă,/ Din ce în ce mai rar,/ Din ce în ce mai pierdut..."*

Celebrul tablou "The blind leading the blind" al lui Peter Bruegel cel Bătrân poate este cel mai reprezentativ ca exemplificare a impasului în care a ajuns totalitarismul orb. Precum clopoţeii din poezia lui Esenin viaţa, în abisalul ei, păstrează ecourile curate ale speranţei şi ele se aud "de dincolo de Viaţă".

E adevărat că ele se aud *"din ce în ce mai rar,/ din ce în ce mai pierdut..."*, dar chiar aşa, ele nu subliniază deznădejdea, pentrucă poetul, în final, se regăseşte şi-şi regăseşte puterea anteică a "visului", într'o revelaţie faţă către faţă cu poesisul: *"Visule,/ Întregeşte-mă/ Dă-mi aripi,/ Dă-mi zale, până mâine la cinci şi jumătate, /Când ceasornicul o să mă dea afară din grădinile tale."*

Cei care au spus de "Mioriţa" că e fatalistă pot spune acelaşi lucru şi despre scrisul lui Ion Larian Postolache, în special "Balada dimineţilor cenuşii". Filosofia din "Mioriţa" este prea subtilă în implicaţiile ei creştine, aşa că, snobilor nu le spune prea mult. Şi pentrucă înţelegerea lor nu poate urca "plaiul" spiritului românesc, care este şi "gură de rai", adică pârtăşie şi logodnă cu sacrul, o interpretează exact ca sectanţii. Păstorul ştie că va fi ucis, deci dacă nu se "revoltă", înseamnă că e "fatalist".

În primul rând, nu este vorba de acceptarea unei predestinaţii, ci de un dar al preştiinţei, al profeţiei pe care îl avea păstorul. Între predestinare şi precunoaştere, sau profeţie, este o mare diferenţă.

În al doilea rând, unde în "Mioriţa" găsim că păstorul este un laş, un fricos, deci unul care se lasă victimă fatalismului? Dimpotrivă a lucrat mult şi greu toată viaţa lui înfruntând lupi, duşmani şi riscându-şi viaţa pentru oile lui şi dovada, ca argument, în baladă este că avea turma cea mai mare şi cu oile cele mai frumoase.

În al treilea rând, duşmanii lui "vor ca să-l omoare" ceea ce înseamnă că tentativa de asasinare poate va reuşi, deci o crimă asupra trupului lui, dar nu moartea lui ca persoană. Detaliile sunt prea multe ca să le analizăm. Înfruntarea morţii o face în sfatul către oi. Porunca fluierelor e ca prezenţa lui să rămână chiar la nivelul fizic.

Ceea ce ar fi dorit cei care văd fatalismul în "Mioriţa", ar fi fost un spectacol western cu cowboys în care păstorul ar fi avut rolul principal. Ori "Mioriţa" este o baladă românească şi ceea ce e important în ea nu este o gâlceavă şi hărţuială între nişte ciobani, din care unul este ucis, ci lupta păstorului cu moartea, ce crede el despre viaţă în contextul morţii? E moartea ultimul cuvânt? Este sfârşitul? Aici începe subtilitatea baladei. Păstorul care şi-a pus viaţa pentru oile lui îşi va da viaţa apărându-le. Nu le va lăsa singure. Le va lăsa fluierele; SUFLAREA vântului, Pnevma, fiind continuarea prezenţei lui în lume. Şi moartea? Cu moartea lui va călca pre Moarte. Nimic nu va mai rămâne din împărăţia ei. Nici atotputernicia, nici groaza, nici frica. Totul va fi cucerit şi nu va mai exista moarte. Pe tărâmul ei va păşi ca Mire. Unde a fost moarte începe Nunta. O nuntă românească, după ritualul ortodox, cu preoţi, naşi şi cununiile specifice slujbei de nuntă ortodoxă. Totul este la dimensiune cosmică, dimensiune ortodoxă a "organicului" de care menţiona Blaga.

De ce această digresiune? Pentru justificarea titlului. Pentru ca Ion Larian Postolache să fie înţeles aşa cum a fost, aşa cum a gândit şi aşa cum l-am cunoscut personal. Nuanţa plaiului mioritic în liricul lui e cea a plaiului metanoic. Metanoia este un urcuş taboric.

"Mătănii" ca formă scurtă de poezie, catrene, ne duce cu gândul pe tărâmul de cântec al lui "hototogisu" şi florilor de cireş ale Japonezilor. Acolo s'a născut minunea celui mai scurt poem numit haiku în care au excelat Basho, Buson, Issa şi Shiki.

De ce numesc haiku o minune? Are numai trei versuri. De aici arta de a scrie în această formă fixă de poezie în care să oglindeşti un cosmos pe un strop de rouă şi arta pe care cititorul trebue să o înveţe de a citi haiku. Poetul aduce un diamant şi cititorul trebue să aducă lumina şi să "cocreeze" nenumărate nuanţe caleidoscopice pe muchiile de diamant ale celor 17 silabe.

"Mătăniile" lui Ion Larian Postolache fac parte din acest gen de poezie scurtă. Secretul constă în faptul că poetul nu "descrie", ci doar "sugerează", dând cititorului onoarea de a continua poezia din punctul lui de lumină. O exprimare foarte banală şi greşită ar fi că acest gen de poezie scurtă e un fel de rebus în care ţi se dă cuvântul şi tu trebue să descoperi cu cheia lui împărăţia cerurilor.

Iată, de exemplu, catrenul "Ctitorie muşatină": *"Privesc tăcut la sfinţii cu moaştele în racle,/ Ce se trudesc de veacuri să treacă'n mineral;/ Pe zidul cu icoane vegheate lin de facle,/ Sclipea sub candelabre - jeratec de cristal."* Pentru a "explica" un asemenea poem ar trebui să scriem un eseu, pentru a ajunge la ce înseamnă acel *"jăratec de cristal"* sau să-i dedicăm o întreagă "Trilogie a valorilor" cum a făcut Lucian Blaga.

Recenzia unui roman se poate face în câteva rânduri prin ce "descrie", dar cu poezia e diferit. Ea sugerează. Iată o "Toamnă moldavă": *"Sub cerul Bucovinei cu-amurguri zugrăvite/ De-un iconor, alt' dată zugrav la Voroneţ,/ Am rătăcit în toamna cu frunze istovite/ Pe unde trec copite de cerb şi de mistreţ."*

Abia acum înţeleg obsesia din filosofia lui Berdiaev despre creativ, creaţie şi participarea fiecărei fiinţe umane la creativ. Creaţia este o geneză, o naştere a omului sau a unei lumi. Ea apaţine creatorilor ca "sugestie", răspunsul ce i se dă făcând parte din creaţie.

În acest context de "lume", ca lumen şi lumină românească, Ion Larian Postolache îşi scrie "mătăniile" ca un laic polieleu adus rădăcinilor: *"Frumoasă citadină, eu nu cred ca vreodată,/ În snoaba ta mândrie s'ajungi să afli ce-i, / O sfântă mămăligă cu-o ceapă detunată, /Şi-o cirobă răzvrătită de-un vis-col de ardei."*

Dela Văcărescu, fiecare poet îşi scrie un "testament", dar cel mai frumos, cel care îl reprezintă pe Ion Larian Postolache este metania adusă pentru toţi "Strămoşii": *"Eu vin din bezna dacă a lutului acesta,/ Am cuscri şi cumetri nepoţi de voievod/ Ce-au înfruntat pe vremuri barbarilor tempesta/ Şi-au lăcrămat la denii în seara de prohod."*

Acesta este Ion Larian Postolache ca poet al neamului nostru românesc. Ca Român se simte parte din legea stămoşească a creştinismului românesc şi în mijlocul celor care *"au lăcrămat la denii în seara de prohod."*

O suită de catrene dedicate lui "Lotte, după plecare" îl impresionează pe cititor prin eleganţa, fineţea şi subtilitatea slovei deasupra căreia spiritul poetic pâlpâie în rugăciune, înveşmântând grădina catrenului cu o ireală şi feerică promoroacă de aur crud din metafizic: *"A fost aici o fată. Tu, inimă, îi minte?/ Dela'nceputul lumii, prin ere, dând ocol,/ Zănatecă umblat-ai cu zborul tău fierbinte,/ În mii de ani lumină să-mi vii aicea sol."* Ne oprim cu respect lângă o linişte, ca tărâm al lacrimei şi admirăm rugăciunea cosmică, din următoarele catrene, folosită de poet ca dialog meditativ cu Lotte: *"Când vei ajune'n ceruri la dreapta judecată,/ Şi'n faţă'ţi va sta Domnul prin viscole de stele,/ Tu vei veni în plete cu floarea ta curată/ Şi'n inimă cu crinii din stihurile mele."*

Sau alt catren în care iubirea, chiar dincolo de moarte, este creatoare de noi eternităţi: *"Gândeşte-te! Acolo în regnuri vegetale/ Când - simple elemente, - simţind afinităţi,/ Ne vom uni, cu setea ce ne-a unit în viaţă,/ Iubirea, - creatoare de noi eternităţi."*

Deşi diferite ca respiraţie poetică, "Baladele apocrife", amintind culmi nesfârşite de munţi care ni se prelungesc în suflet, iar "Mătăniile" fiind stropi de rouă în care adorm stelele spre dimineaţă, amândouă cărţile de stihuri ne prezintă ceea ce e mai caracteristic în opera lui Ion Larian Postolache şi anume un plai metanoic.

CUVÂNTUL ROMÂNESC

12 LUNI
pentru numai
$ 25

această ofertă de abonament este valabilă pe
TOATE CONTINENTELE

BISERICA CREŞTINĂ

BISERICA GRECO-CATOLICĂ
BISERICĂ MARTIR, IERI ŞI AZI

Prof. Gavril POPA

După 42 de ani de oprimare comunistă Biserica martir Greco-Catolică ce a luptat pentru apărarea credinţei strămoşeşti împotriva comunismului ateu refuzând orice colaborare cu acesta, în loc să fie repusă în drepturile sale firesti şi la locul de cinste ce-l merită, continuă şi azi, după trei ani dela Revoluţie, să fie persecutată, umilită, împroşcată cu noroiul minciunii şi dezinformării tendenţioase. Opresorii de azi sunt foştii colaboratori de ieri îmbrăcaţi în sutană care şi-au trădat turma slujind mai mult ateismul decât pe Dumnezeu. Ei sunt cei ce se opun retrocedării bisericilor confiscate, furate de comunişti şi dăruite acestora. Bisericile greco-catolice mai ales cele dela sate continuă să rămână pustii, închise de 45 de ani pentrucă aşa vor unele înalte feţe bisericeşti. Această situaţie absurdă este cunoscută nu numai pe plan naţional ci şi internaţional, constituind o pată murdară pe imaginea externă a României. Noii opresori profitând de faptul că 45 de ani tinerelor generaţii li s'au predat unele evenimente istorice total deformate, vehiculează cu abilitate în rândul celor mai puţin iniţiaţi, mai ales în actuala situaţie, acuzaţia că Biserica Unită, credincioşii greco-catolici "s'au dat cu ungurii?!", "că sunt trădători de neam?!". Această calomnie ireproşabilă dezonorează în primul rând pe calomniatori.

Oare, înaltele feţe bisericeşti să nu cunoască adevărul istoric, că Biserica Unită dela Blaj s'a situat în fruntea mişcării naţionale de eliberare a Românilor din Transilvania? Că Biserica Unită a conceput, organizat şi condus această mişcare? Trebue să le reamintim că Biserica Unită a înfiinţat în 1754 la Blaj primele şcoli româneşti cu limba de predare română şi că Blajul a devenit centrul redeşteptării naţionale. Referindu-se la rolul şcolilor din Blaj, marele filosof Mircea Eliade notează: "Făclia aprinsă la Blaj în 1754 n'a mai putut fi stinsă şi nici nu se va mai stinge vreodată". Şcoala ardeleană prin corifeii săi, Samuel Micu, Gheorghe Şincai, Petru Maior, a argumentat şi popularizat prin scrierile lor, originea latină a poporului român şi a limbii române, trezind conştiinţa latinităţii noastre care la fel, nu se va stinge niciodată. Biserica Unită, Blajul, au continuat lupta pentru afirmarea naţională şi cucerirea drepturilor Românilor din Ardeal publicând în 1791 la Blaj "Suplex Libellus Valachorum". În 1848 la Blaj a avut loc măreaţa adunare a celor 40.000 de Români ardeleni pe Câmpia Libertăţii unde a participat şi Mitropolitul Ortodox Andrei Şaguna. In Catedrala dela Blaj, Simion Bărnuţiu a respins categoric unirea Transilvaniei cu Ungaria propusă de Dieta maghiară din Cluj, iar pe Câmpia Libertăţii s'a strigat pentru prima dată "Noi vrem să ne unim cu ţara!" Tot la Blaj s'a publicat în 1865 "Pronunciamentul dela Blaj", program de luptă al Românilor din Transilvania preluat şi continuat de memorandiştii din 1892, ambele programe constituind preludiul Marii Uniri din 1 Decembrie 1918. Trebue subliniat faptul că momentul unirii din 1918 este dominat de personalitatea marelui om politic Iuliu Maniu, fiu al Bisericii Greco-Catolice, preşedinte al Partidului Naţional din Transilvania, figura proeminentă a Unirii, ales preşedinte al Consiliului dirigent. Acest adevăr istoric a fost scos din cărţile de istorie în epoca de dominaţie comunistă.

Rolul Bisericii Greco-Catolice în lupta pentru eliberarea naţională a Românilor din Transilvania este unanim recunoscut, cu excepţia unor cercuri care încearcă să-l tăinuiască tinerei generaţii. Iată cum caracterizează marele istoric Nicolae Iorga în 1940 Biserica Română Unită: "Biserica Română Unită este îndrituită să rămână în mijlocul neamului românesc. Este o fericire pentru noi, pentru tot ce a dat ea prin glorioasa biserică dela Blaj şi gloria aceasta nu o poate lua nici o pasiune, nici o nedreptate". Vor încerca să-l conteste şi pe Iorga calomniatorii Bisericii Unite cu Roma? Sau cel puţin să-l cenzureze? Tot în 1940 în Consiliul de Coroană convocat de rege pentru a se consulta în privinţa Dictatului dela Viena prin care

CELE OPT PIETRE PREŢIOASE DE PE COROANA BISERICII ROMÂNE CATOLICE MARTIRE

jumătatea de Nord a Ardealului trebuia cedată Ungariei hortiste, Mitropolitul Blajului a votat împotriva cedării, iar Mitropolitul Ortodox, pentru cedare. Cu toate acestea Biserica Unită nu l-a acuzat pe Mitropolitul Bălan, "că s'a dat cu Ungurii". Opt ani mai târziu, în 1948, prin Decretul 358 Biserica Unită care a refuzat colaborarea cu comunismul ateu, este desfiinţată cu concursul larg al Mitropolitului Bălan. În 1848 pe Câmpia Libertăţii, Mitropolitul Blajului, Lemeni, a întâmpinat, primit şi găzduit cu ospitalitatea cuvenită pe Mitropolitul Ortodox Andrei Şaguna, luptând împreună pentru cauza revoluţiei din Transilvania. După exact 100 de ani, în 1948, urmaşul lui Şaguna, Mitropolitul Bălan, va lovi pe la spate Biserica Română Unită colaborând cu puterea atee pentru desfiinţarea acesteia. Satisfacut de rezultat, Mitropolitul Bălan, într'o cuvântare ţinută la sfârşitul lui Noembrie 1948 la Reghin, a spus: "Ceea ce am făcut, am făcut cu certitudinea că numai atunci se vor întoarce vremurile, când Mureşul îşi va întoarce cursul". Parcă am mai auzit noi o profeţie asemănătoare puţin timp înainte de Revoluţie "când va face plopul pere şi răchita micşunele". Din fericire ambele profeţii s'au dovedit mincinoase. Au urmat 42 de ani de cruntă oprimare pentru biserica noastră. A persecuta şi calomnia Biserica Greco-Catolică, care a conceput, organizat şi condus mişcarea de eliberare naţională a Românilor din Transilvania situându-se în fruntea apărării naţionale, care a înfruntat cu eroism comunismul ateu, acuzând-o de trădare naţională, este nu numai o grosolană încercare de măsluire a adevărului istoric, ci şi o detractare josnică iresponsabilă, un adevărat sacrilegiu menit să împiedice renaşterea Bisericii Române Unite. În contradicţie cu veroşii calomniatori, Mitropolitul Banatului şi Timişoarei a retrocedat după revoluţie Catedrala Greco-Catolică din Lugoj, credincioşilor uniţi, subliniind cu această ocazie adevărul istoric: "Biserica Greco-Catolică este tot atât de românească ca şi Biserica Ortodoxă". În articolul "Mărturii din gulagul românesc - Aiudul", publicat în ziarul "Crişana", autorul Ioan Ardelean "De relegie ortodox fost deţinut politic" cum se specifica sub semnătură, după ce descrie suferinţele îndurate în închisori alături de credincioşii greco-catolici, menţionează: "Astăzi în libertate trăim drama când Greco-Catolicii nu sunt consideraţi ai noştri, de către conducerea Bisericii Ortodoxe. Dacă aceşti conducători ai Bisericii Ortodoxe ar fi fost cu noi în celule, ca şi cei greco-catolici, astăzi n'ar da dovadă de acest feroce ateism ţinându-le sechestrate bisericile şi bunurile". Iată adevărul exprimat atât de simplu şi de sincer de un fost deţinut politic ortodox, la care orice comentariu e de prisos. Biserica martir, Biserica Greco-Catolică continuă şi azi martiriul, după trei ani dela Revoluţie, datorită foştilor şi actualilor colaboratori, situaţie total nejustificată şi dăunătoare neamului românesc.

Pentru înlăturarea acestei nefericite situaţii adresăm înaltelor feţe bisericeşti o creştinească chemare: "Renunţaţi la calomniile iresponsabile la adresa Bisericii martir Greco-Catolice care vă dezonorează în ochii lumii şi redaţi-ne bisericile şi bunurile confiscate de regimul comunist, pe care le reţineţi în mod abuziv. În actuala situaţie e imperios necesar ca împreună să luptăm, ca şi în trecut, pentru binele şi redresarea morală a României, morală atât de mult zdruncinată de regimul ateu.

TRAIAN DORZ, CONDUCĂTORUL SPIRITUAL AL OASTEI DOMNULUI

Pr. Dr. I.O.RUDEANU

Oastea Domnului a fost şi rămâne cea mai puternică mişcare misionară din sânul Bisericii Ortodoxe Române.

După opinia Preotului Iosif Trifa, care a iniţiat mişcarea la 1 Ianuarie 1923: "Oastea Domnului este o armată sub conducerea lui Iisus Biruitorul. Oastea Domnului este o mişcare pronunţat duhovnicească. Domnul este conducătorul acestei mişcări".

Este adevărat că Oastea Domnului nu a avut un conducător declarat sau instituit, dar nu-i mai puţin adevărat că această armată de luptă a recunoscut totdeauna o autoritate îndrumătoare, ale cărei directive au fost luate în considerare şi respectate.

Astfel, dela înfiinţare şi până la trecerea în veşnicie a Părintelui Iosif Trifa (în Februarie 1938), el a fost stimat şi considerat drept conducătorul incontestabil al Oastei. Printre ostaşii militanţi, apropiaţi şi fideli colaboratori, s'a remarcat Traian Dorz, excepţional talent politic, deosebit de activ şi de apreciat în sânul mişcării.

S'a născut în zi de Crăciun: 25 Decembrie 1914, fiind, parcă, predestinat slujirii lui Hristos. Făcând parte dintr'o familie de profund credincioşi, Traian Dorz a cunoscut scrierile religioase ale Oastei, ca mic şcolar. Entuziasmat de conţinutul lor, s'a angajat la difuzarea lor. S'a remarcat ca susţinător al presei Oastei. Pe de altă parte, propunând poezii proprii, a fost apreciat ca unul dintre cei mai talentaţi poeţi ai Oastei. Aşa se explică chemarea la Centrul Oastei din Sibiu, impunându-se ca cel mai valoros element al redacţiei "Lumina satelor", oficiosul Oastei Domnului.

În aceste condiţii, Traian Dorz publică numeroase poezii, contribuind la succesele anilor de glorie ai Oastei, 1930-1935, atât ca publicist, cât şi ca animator al multor adunări ale Oastei de pe cuprinsul întregii ţări. În acest timp s'a impus ca cel mai apreciat poet al Oastei, multe dintre poeziile sale devenind texte ale celor mai cunoscute cântece din adunările ostaşilor, fapt ce explică popularitatea sa.

Ne este bine cunoscut cum: "Cântări nemuritoare", culegere de poezii creştine, a făcut ocolul pământului, fiind cunoscute şi admirate de toată lumea creştină. Este impresionant numărul celor peste o mie de poezii ale acestui volum, dar să nu uităm că totalul creaţiilor sale poetice a depăşit şase mii de poezii.

Din opera poetică a lui Traian Dorz mai fac parte opt volume, fiecare cuprinzând câte o mie de maxime şi proverbe versificate, dovedind calitatea de mare şi profund gânditor. Această calitate, la acelaşi grad de importanţă şi în aceeaşi măsură valoroasă ca şi cea poetică, este oglindită în volumele de comentarii a

Continuare în pag.15

EVANGHELIA EXILULUI (IUNIE 1993)

PRIN RĂBDARE LA BIRUINŢĂ

Sergiu GROSSU

Evanghelia ultimei Duminici a lunii (în care se vorbeşte despre importanţa "ochiului sănătos" în viaţa de credinţă, de neputinţa slujirii "la doi stăpâni", de "grijile" şi "ingrijorările" care ne îndepărtează de împărăţia lui Dumnezeu), este precedată de Apostolul unei copleşitoare "stări de har", când "ne bucurăm chiar şi în necazurile noastre; căci ştim că necazul aduce răbdare, aduce biruinţă în încercare, iar biruinţa aceasta aduce nădejdea..." **(ROMANI, 5. 3-5).**

Creştinul care se menţine treaz în toate lucrurile, care poate veghea zilnic, în lurnul său de pază **(HABACUC, 2.1),** la integritatea neprihănirii sufletului, acest copil al lui Dumnezeu, dinamic şi pur, sorbind deopotrivă, cu privirile înfiorate de mister, sublimul veşniciei şi necesitatea clipei, va face un pas mai departe în evoluţia sa spirituală, punând bazele unei noi etape duhovniceşti: **RĂBDAREA,** ca unul care crede nemijlocit în "Dumnezeul răbdării şi al mângâierii" **(ROMANI, 15.5).**

În geneza propriu-zisă a răbdării, preponderenţa o are **ÎNFRÂNAREA,** pentrucă prin înfrânare se ajunge la răbdare, şi nu invers. După cum sportivii "se supun la tot felul de înfrânări" **(1 CORINTENI, 9.25),** ca să poată răbda probele grele, istovitoare, ale unui concurs de performanţă, la fel şi în trăirea comandamentelor divine, mai întâi ne înfrânăm interioritatea rebelă, sinele nostru nărăvaş şi penetrabil, şi-apoi răbdăm invaziile din afară, aşa numita "încercare" a credinţei, care, încet dar sigur, consolidează răbdarea **(IACOV, 1.3).**

Fără excepţie, "încercările" ne atacă - fiecare, în parte - printr'o ***ispită*** proprie, caracteristică, în scopul exploziei noastre subterane, a înfrângerii, a capitulării. Şi nu există decât ***un singur mijloc de scăpare*** din mrejile ispitei: înfrânarea ei din faşă, în lăuntru, ca s'o putem răbda ca încercare din afară, având această încredinţare: "Dumnezeu, care este credincios, nu va îngădui să fiţi ispitiţi peste puterile voastre; ci împreună cu ispita a pregătit şi mijlocul să ieşiţi din ea, ca s'o puteţi răbda" **(1 CORINTENI, 10-13).**

Să luăm un exemplu: ***ispita poftei trupeşti,*** momeala desfrânării. Dacă nu intervine înfrânarea, ispita capătă zămislire **(IACOV, 1.14-15),** devine perforantă şi dă naştere păcatului, deoarece răbdarea instinctului sexual, fără antecedentele înfrânării, nu este posibilă. Ceea ce îl determină pe Ap. Pavel să sfătuiască pe tinerii creştini aşa: "dacă nu se pot înfrâna, să se căsătorească, decât să ardă" **(1 CORINTENI, 7.9).**

* * *

Scopul răbdării este de o îndoită frumuseţe morală. Pe de o parte, câştigarea, respectiv mântuirea proriilor noastre suflete **(LUCA, 21.19),** iar pe de altă parte, mântuirea aproapelui nostru, a tuturor celor cu care convieţuim: "De aceea rabd totul pentru cei aleşi, pentru ca şi ei să capete mântuirea" **(TIMOTEI, 2.10).**

În formarea răbdării creştine, ***pildele de răbdare*** reprezintă un auxiliar preţios. Ap. Iacov se grăbeşte să ne dovedească eficacitatea înrăuririi unor vieţi exemplare, povăţuindu-ne să luăm "ca pildă de suferinţă şi de răbdare pe proorocii care au vorbit în Numele Domnului". Şi el continuă: "Aţi auzit vorbindu-se despre răbdarea lui Iov şi aţi văzut ce sfârşit i-a dat Domnul şi cum Domnul este plin de milă şi de îndurare" **(IACOV, 5.10-11).**

Eroii credinţei pure, ai încrederii neclintite în lucrurile nădăjduite, sublimele pilde de răbdare vitejească, au suferit batjocuri, bătăi, lanţuri şi închisoare, ***răbdând;*** au fost ucişi cu pietre, tăiaţi în două cu fierăstrăul, chinuiţi, ***răbdând;*** au murit ucişi de sabie, ***răbdând;*** au pribegit îmbrăcaţi în cojoace şi în piei de capre, lipsiţi de toate, prigoniţi, munciţi, ***răbdând;*** au rătăcit prin pustiuri, prin munţi, prin peşteri şi prin crăpăturile pământului, ***răbdând*** **(EVREI, 11.36-38).**

Pilda răbdării desăvârşite o aflăm în Iisus Hristos, spre Care ***trebue*** să tindă, cu înflăcărare, orice suflet de Român, în tot timpul pribegiei sale, mocnind de dorul brazdei natale, întru aşteptarea izbăvirii definitive a patriei. După cum citim: "Domnul să vă îndrepte inimile spre dragostea lui Dumnezeu şi spre ***răbdarea lui Hristos"*** **(2 TESALONICENI, 3.5).** În consecinţă, "răbdarea lui Hristos", ca pildă de răbdare, ca atitudine imitabilă; şi "răbdarea lui Hristos", ca sursă a propriei noastre răbdări, ca vână inepuizabilă de Apă Vie, de forţă transfiguratoare. Fiindcă numai ***în*** Iisus Hristos aflându-ne, noi putem răbda în chip desăvârşit, fără să ne potincnim şi fără să obosim în răbdare.

"Să vă purtaţi într'un chip vrednic de chemarea pe care aţi primit-o, cu toată smerenia şi blândeţea, ***cu îndelungă răbdare",*** ne povăţuieşte Apostolul Neamurilor **(EFESENI, 4.1-2).** În componenţa felului nostru de a fi, a comportamentului creştin, răbdarea maximalizată sau "îndelunga răbdare" îşi are locul bine stabilit, ca ierarhie valorică de care nu ne putem dispensa, fără de care evoluţia noastră spirituală este sortită eşecului.

Care sunt ***exerciţiile obligatorii,*** datorită cărora "îndelunga răbdare" devine o dispoziţie psihică evidentă?

1. PĂZIREA PORUNCILOR ŞI A CREDINŢEI: "Aici este răbdarea sfinţilor, care păzesc poruncile lui Dumnezeu şi credinţa lui Iisus **(APOCALIPSA, 14.12).** Să fim atenţi, prin urmare, la calitatea credinţei noastre, care trebue să se asemene cu "credinţa lui Iisus", ca să putem răbda îndelung.

2. APROFUNDAREA EVANGHELIEI, pentru ca "prin răbdare şi prin mângâierea pe care o dau Scripturile" **(ROMANI, 15.4),** să ne desăvârşim răbdarea.. Respectarea Sfintelor Scripturi, păzirea "Cuvântului răbdării" duce la biruinţa în răbdare **(APOCALIPSA, 3.10).**

3. RĂBDAREA PÂNĂ LA SFÂRŞIT, necunoscând intermitenţele sau scuzele unor împrejurări excepţionale: "Veţi fi urîţi de toţi din pricina Numelui Meu; dar cine va răbda până la sfârşit, va fi mântuit" **(MATEI, 10.22).**

4. RĂBDAREA TOTALĂ, cu alte cuvinte "să fiţi răbdători cu toţi", aşa cum sună învăţătura profundă şi autentică a Sf. Pavel, cu următoarele puncte de reper: ***răbdând*** viaţa în neorânduială a altora, dar mustrându-i; ***răbdând*** desnădejdea altora, dar îmbărbătându-i; ***răbdând*** slăbiciunea credinţei altora, dar sprijinindu-i **(1 TESALONICENI, 5.14).** Sau, mai bine zis, ***răbdând totul,*** "ca să nu punem vreo piedică Evangheliei lui Hristos" **(1 CORINTENI, 9.12).**

* * *

Îndeplinind condiţiile arătate mai sus, practicând cu asiduitate şi intransigenţă morală exerciţiile obligatorii de însuşire temeinică a răbdării, după revelaţia Evangheliei lui Hristos, noi ne vom învrednici să răbdăm, cu demnitate creştină, toate încercările, toate ofensele şi toate gafele celor inferiori nouă ca împlinire duhovnicească, toate suferinţele cauzate de o nedreaptă orânduire socială, ca să dobândim - fiindcă am aşteptat cu răbdare - făgăduinţa vieţii veşnice şi slava Împărăţiei lui Iisus, conform asigurării: "Dacă răbdăm, vom şi împărăţi împreună cu El" **(2 TIMOTEI, 2.12).**

NOUA MIŞCARE MEMORANDISTĂ

Cu aprobarea Mitropoliei Blajului a luat fiinţă Noua Mişcare Memorandistă care are un singur scop: să ceară **dreptate pentru Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică).** Martirizată sub regimul comunist, această Biserică românească nu şi-a reprimit nici astăzi lăcaşurile de cult şi alte bunuri luate abuziv în anul 1948 de către statul comunist. Mai mult, credincioşii ei sunt ţinta unei calomnieri şi a unei atitudini vădit ostile, extinse larg mai ales în mediul sătesc. În Transilvania, pentru a cărei eliberare şi unire cu Romănîa au luptat Românii uniţi timp de două veacuri şi jumătate, singurii persecutaţi astăzi - şi încă de către propriii lor fraţi - sunt Românii uniţi. Se încalcă astfel justiţia dumnezeiască şi cea omenească şi se sfidează trecutul eroic al acestei Biserici luptătoare pentru dreptu-rile poporului. Mai mult, se nesocoteşte un principiu fundamental al alcătuirii statului naţional român unitar, formulat în **"Hotărârea unirii Transilvaniei cu România"** din 1 Decembrie 1918 (cap. III, pct.2): *"Egala îndreptăţire şi deplină liberatate autonomă confesională pentru toate confesiunile din stat"*, cu toate consecinţele ce pot decurge de aici. Noul Memorandum cere să se recunoască formal şi practic prevederea din art. 22 al **"Constituţiei"** din1923: *"Biserica Creştină Ortodoxă şi cea Greco-Catolică sunt Biserici româneşti"* şi să înceteze situaţia faptică de toleraţi religios în propria lor ţară pentru clericii şi credincioşii români uniţi, care nu se bucură de drepturile celorlalte culte. Se apelează la clerul ortodox ca să contribuie la o înţelegere frăţească între "cele două straine" (ortodoxă şi catolică) prin interzicerea oricărei violenţe verbale şi fizice împotriva uniţilor din partea unor credincioşi ortodocşi. Întrucât în cazul Românilor uniţi se încalcă şi **"Declaraţia universală a drepturilor omului"** (art. 18), adoptată de Adunarea Generală a O.N.U. la 10 Decembrie 1948, Noua Mişcare Memorandistă se adresează pentru sprijin moral deopotrivă Organizaţiei Naţiunilor Unite şi Consiliului Europei (a cărui Convenţie Europeană impune respectarea libertăţii religioase).

Apelăm la toţi cetăţenii, indiferent de confesiune religioasă sau naţionalitate, precum şi la toţi Românii din exil, să sprijine Noul Memorandum prin semnătura lor scrisă (cu indicarea adresei). Semnăturile pot fi trimise pentru centralizare pe adresa: **Anton Moisin, Str. Stadionului, nr.10/4, 2342 Victoria, jud. Braşov.** Noul Memorandum, însoţit de semnături, va fi trimis organelor puterii executive, legislative şi judecătoreşti.

Dacă se va face dreptate Românilor uniţi, se va restabili pacea sufletească între Românii ardeleni, întărindu-le puternic românismul în Transilvania. Să fim toţi solidari în realizarea acestui act de dreptate, spre binele tuturor.

Din partea organizaţiilor A.G.R.U. ale Arhidiecezei Blajului,

Prof.Dr. Anton MOISIN

coordonator.

După 13 Noembrie 1992, timp de 4 luni, s'a desfăşurat prima fază a campaniei de semnături pentru Noul Memorandum, care cere dreptate pentru Biserica Română Unită cu Roma (Greco- Catolică). La 18 Martie 1993 a fost trimis Noul Memorandum însoţit de semnături şi o adresă, Preşedintelui României, Primului ministru, Preşedintelui Senatului şi Preşedintelui Camerei Deputaţilor.

DECLARAŢIA NOII MIŞCĂRI MEMORANDISTE

"Vă înaintăm alăturat Noul Memorandum al Românilor uniţi (greco-catolici), care cer reprimirea lăcaşurilor de cult, a tuturor instituţiilor şi a bunurilor care le-au aparţinut legitim până în anul 1948, când le-au fost răpite abuziv. Ca şi strămoşii lor, care au înaintat Memorandumul din 1892 către autorităţile străine ce le nesocoteau drepturile, Românii uniţi de astăzi se consideră persecutaţi în propria lor ţară, de către propriii lor fraţi. Memorandumul din 1892 a fost însoţit de 1493 de semnături, suficiente pentru a fi socotite reprezentative în raport cu cele două milioane de Români asupriţi din Transilvania. Pentrucă nu numărul semnăturilor se discuta, ci o nedreptate, pentru reclamarea căreia era suficientă fie şi numai o singură semnătură. Noul Memorandum, întocmit exact la un secol după primul, este sprijinit deja prin multe mii de semnături. Alăturat vă trimitem doar o parte dintre ele, circa 5.000, număr ales prin raportare la cel din 1892, având-se în considerare creşterea numerică a populaţiei în Transilvania. În mod simbolic, printre semnatari nu sunt doar Români uniţi, ci şi Ortodocşi de alte confesiuni, precum şi locuitori de diferite naţionalităţi. Aceştia sunt reprezentanţi ai tuturor oamenilor cinstiţi din Transilvania, indiferent de religie şi naţionalitate, care nu vor decât dreptate pentru o Biserică românească martirizată. Refuzul de a se face dreptate Românilor uniţi este un atentat clar la unitatea sufletească a Românilor ardeleni. Această unitate nu se poate reface fără adevăr şi dreptate. Dacă Noul Memorandum va fi respins sau va rămâne fără răspuns, ne vom considera trataţi ca strămoşii noştri acum un secol, sub străini. Mişcarea Noului Memorandum nu va înceta până nu se va face integral dreptate Românilor uniţi. Considerăm termenul de 30 de zile suficient pentru un răspuns".

Cele 30 de zile au expirat în noaptea Sfintelor Paşti, fără a se primi nici un răspuns dela nimeni. Ca urmare, în aceeaşi noapte s'a redactat declaraţia pe care o redăm integral:

DECLARAŢIE

"Noua Mişcare Memorandistă, care cere reaşezarea în drepturile ei depline a Bisericii Române Unite (Greco-Catolică) a apelat în acest sens la preşedinţia republicii, la guvern, la Senatul României şi la Camera Deputaţilor, însoţindu-şi cererea de dreptate cu mii de semnături şi oferind un răgaz de 30 de zile pentru un răspuns. În noaptea Sfintelor Paşti s'a împlinit termenul arătat fără a se primi nici un răspuns. Mai mult, Preşedintele României i-a omis din alocuţiunea sa de Paşti tocmai pe Greco-catolici, încât ne întrebăm dacă Domnia-sa se consideră preşe-dinte al tuturor Românilor. Ca urmare a indiferenţei şi relei voinţe manifestate faţă de Românii uniţi, care sunt ţinta calomniilor şi abuzurilor în întregul teritoriu al Transilvaniei, declarăm solemn că Mişcarea noastră, care va continua până la obţinerea dreptăţii, se va numi din această noapte: NOUA MIŞCARE MEMORANDISTĂ A ROMÂNILOR PRIGONIŢI DIN TRANSILVANIA".

În numele Mişcării,
Prof.Dr. Anton Moisin

TRAIAN DORZ

Urmare din pag.14

numeroaselor texte publice şi în numeroasele meditaţii.

Spre a cunoaşte valoarea gândirii şi activităţii susţinute de Traian Dorz în epoca cruntă a ilegalităţii şi a celor mai înfiorătoare persecuţii, redăm din ultimul său memoriu către autorităţi, din 14 Septembrie 1988, următoarele: "Oastea Domnului ar putea să susţină pe deplin munca misionară a bisericii, de înviorare a credinţei noastre şi de refacere morală, oprind prăbuşirea alarmantă în rătăcire şi imoralitate". Cu astfel de gânduri şi aspiraţii, Traian Dorz, care nu se considera decât un umil slujitor al Oastei Domnului, e recunoscut ca autoritate supremă, fiindu-i ascultate îndrumările ce-au asigurat unitatea şi afirmarea Oastei în anii de crunte şi dureroase persecuţii.

Dumnezeu l-a uşurat de durerile trupeşti şi l-a răsplătit pentru virtuţile sale sufleteşti, primindu-l în a Sa împărăţie cerească la 22 Iunie 1989. Spre locul de aşezare a celor trupeşti, fratele Traian a fost condus solemn şi tânguitor de peste 10.000 de admiratori şi fraţi din rândurile Oastei, în mijocul căreia el rămâne veşnic prin opera sa nemuritoare.

Pr. I.O. RUDEANU

ROMÂNII DE PE VALEA TIMOCULUI

Într'una din zilele anului 1946, plimbându-se prin Belgrad, Tudor Vianu văzu un grup de Români. Intrând în vorbă cu ei, ambasadorul român a aflat că sunt din Valea Timocului, că prin părţile lor nu există şcoli şi nici cărţi româneşti, că sunt obligaţi să înveţe în limba sârbă, că slujba se face în limba slavonă.

A doua zi, Vianu s'a prezentat la Ministerul Iugoslav de Externe cerând o audienţă. La protestul ambasadorului român privind deznaţionalizarea Românilor din Valea Timocului, ministrul de externe iugoslav bătând cu palma în masă, a afirmat că "în Timoc nu sunt Români"; Tudor Vianu a fost obligat să părăsească Iugoslvia.

După al Doilea Război Mondial, comuniştii ajunşi la conducerea României i-au părăsit totalmente pe Românii din afara graniţelor şi i-au ignorat pe cei din Valea Timocului.

În Nord-Estul Serbiei, pe Valea Timocului dela Muntele Rătan la Dunăre şi dela Marea Moravă până la Timoc, în judeţele Timoc, Morava, Pojarevaţ şi Craina trăiesc Românii.

Băştinaşi în Valea Timocului, Românii au reuşit să-şi păstreze obiceiurile, tradiţiile şi în special limba, în ciuda încercărilor permanente şi sistematice de deznaţionalizare.

Toponimia din zonă păstrează încă românitatea aşezărilor: Vaiuga, Tâlva Roşie, Corbona, Vlaşca, Izvorul Mare, Izvorul Mic, Valaconie.

Poate interesantă pare şi legenda românească potrivit căreia "pământul românesc este - buricul pământului - muntele Rătan".

Deznaţionalizarea Românilor de pe Valea Timocului trebue să fie un semnal de alarmă pentru toţi Românii, în special pentru cei din diaspora.

Ne facem o datorie omenească, poate românească, de a face cunoscută existenţa Românilor sud-dunăreni din Valea Timocului republicând *"Memoriul Românilor din Serbia"* prezentat de Dr. Atanasie Popovici la Conferinţa de pace dela Paris, în anul 1919.

Dr.George A.NICOLAEVICI
Prof. Ionel CIONCHIN

MEMORIUL ROMÂNILOR DIN SERBIA

Dr. Atanasie POPOVICI
Preşedintele Comitetului Naţional al Românilor din Serbia

Conferinţa pentru Pace, intrunidu-se la Paris, cu scopul de a aşeza în Europa o nouă alcătuire, întemeiată pe justiţie şi pe principiul naţionalităţilor, Comitetul Naţional al Românilor din Serbia, al cărui preşedinte este subscrisul, m'a însărcinat să aduc membrilor conferinţei plângerile şi năzuinţele legitime ale acestei populaţii.

Întemeiat pe aceasta, am onoarea de-a înfăţişa cele ce urmează:

Valea inferioară a Timocului şi a Moldovei, din Nord-Estul Serbiei şi platoul care desparte aceste două râuri, sunt locuite de o însemnată masă de populaţie românească. Ea ocupă teritoriul celor 4 judeţe: Craina, Pojarevaţ, Timoc şi Morava. În această privinţă, iată şi mărturia, care nu poate fi înlăturată, a unui profesor sârb, care a studiat problema Românilor din Serbia şi a publicat asupra lor o broşură, scrisă într'un spirit ştiinţific şi nepărtinitor:

"Pe o suprafaţă de 12.240 km², adică o treime din Regatul Serbiei (la 1912), se întind cele 4 judeţe ale Serbiei din Nord-Est: Craina, Morava, Pojarevaţ şi Timoc. Din aceste 4 judeţe, două - Craina şi Pojarevaţ - sunt locuite de o populaţie aproape în intregime românească, pe câtă vreme în celelalte două judeţe - Morava şi Timoc - locuiesc şi Sârbi, mai cu seamă în plăşile Zaglavaci şi Timoc (Judeţul Timoc)".

Obârşia populaţiei române din Serbia este foarte bine cunoscută, ea fiind alcătuită din rămăşiţele coloniilor romane şi trace romanizate care se aflau în această ţară, atunci când Sârbii s'au revărsat în aceste locuri, şi care n'au putut fi slavizate de cât cu greu şi numai în parte. Populaţia românească s'a păstrat mai curată în văile înalte şi în pădurile dese ale acestui ţinut muntos. În sec.al XIV-lea, urmele lor se întâlnesc în mai multe acte oficiale ale ţărilor sârbe. Dar peste această primă alcătuire etnică, au venit să se adauge elemente macedo-române dela Pind şi din Balcani. În cursul sec. XVII-XVIII şi al XIX-lea, noi păturі au venit să se suprapună peste primele aşezări şi de astă dată ele au venit din mica Valahie (Oltenia) şi din Banatul Timişoarei. Şi astăzi încă, se deosebesc diferitele straturi ale acestei populaţii, după unele trăsături caracteristice - port şi moravuri - pe care le-au păstrat şi care se găsesc în grupul de unde îşi trag obârşia.

Însemnătatea numerică a populaţiei româneşti din Serbia nu este deloc de lepădat. Ea numără astăzi mai bine de 340.000 de suflete, pornirea ei fiind aceea de a se întinde şi de a se inmulţi.

Chiar la 1859, geograful francez, G.Lejean, care a cunoscut această populaţie şi a studiat-o aproape, a spus că Românii din Serbia sunt "oameni destoinici, muncitori şi mai prolifici decât Sârbii şi că numărul creşte mereu".

Primele date statistice asupra Românilor din Serbia sunt dela 1846. Numărul Românilor, pe vremea aceea, atingea cifra de 97.215.

Zece ani mai târziu, geograful francez pomenit mai sus, dădea 104.343 Români care locuiau în Serbia.

În acel timp, populaţia Serbiei nu depăşea numărul de 900.000 suflete; aşadar, Românii alcătuiau ceva mai mult decât a noua parte din totalul populaţiei statului sârb. Această proporţie s'a păstrat de atunci, dacă n'a fost chiar întrecută cu toate sforţările statisticilor oficiale sârbeşti de a o ascunde. Astfel, la 1890, după 30 de ani, aceste statistici nu dădeau decât un număr de 149.713 Români, iar la 1895, 159.510, pentru ca la 1900 să ne dea 122.420, arătând astfel o însemnată descreştere, fără ca nimic să îndreptăţească aceată grabnică dare inapoi. Nici emigraţiuni, nici epidemii nu au fost care să ducă la descreşterea mai ales a populaţiei româneşti din aceste ţinuturi, pe când populaţia sârbească a urmat să crească, - după aceleaşi statistici - într'o proporţie cu totul exagerată şi arbitrară.

În adevăr, populaţia celor 4 judeţe sârbeşti, care, la 1859 era de 282.398 suflete, la 1900, a ajuns să aibă însemnata cifră de 635.286 suflete.

Ţinând însă seama de faptul ştiut că Românii sunt mai prolifici decât Sârbii, este cu neputinţă ca la 1900, numărul Românilor să fi rămas aproape acelaşi ca la 1859, pe câtă vreme, în acelaşi răstimp, numărul Sârbilor să crească de 4 ori şi dela 159.785 suflete să ajungă la cifra de 513.386 suflete.

Dacă ţinem seama de caracterul foarte păstrător, binecunoscut, mai cu seamă al populaţiei româneşti din Serbia, ca şi a întregului popor românesc, argumentul că populaţia românească s'ar fi "sârbizat", nu poate fi folosit.

Dacă am socoti că numărul Românilor, dela 1859 şi până acum a crescut tot atât ca şi acela al Sârbilor, noi ar trebui să avem , astăzi faţă de cei 700.000 locuitori, câţi locuiesc în cele 4 judeţe sârbeşti, ceva mai mult de 300.000 Români şi aproape 400.000 Sârbi. Iar dacă la cifra Românilor din judeţele Pojarevaţ şi Craina (261.588 s.) a căror populaţie este în mare majoritate românească (80%), adăugăm şi pe aceea a celorlalte două judeţe (81.871), unde populaţia românească este cel puţin de 20-30%, se ajunge chiar până la cifra de 340.000 Români.

Dar pe când statistica oficială se străduia să ascundă numărul adevărat al Românilor, ocărmuirea s'a ocupat şi ea să lucreze la "sârbizarea lor". Limba românească a fost gonită din biserică şi cărţile sfinte româneşti au fost arse. Întrebuinţarea limbii româneşti în şcoli, pentru copiii Români a fost oprită. Şi pe când în judeţele sârbeşti, numărul şcolilor primare era mai puţin decât îndestulător, şcolile primare sârbeşti din satele şi cătunele judeţelor româneşti erau înmulţite mai mult decât s'ar fi cuvenit.

Ocărmuirea, de asemenea, şi-a dat osteneala de a tăia orice legătură dintre Românii din Serbia şi fraţii lor din România. Ea, în primul rând, nu îngăduia lucrătorilor agricoli români din Serbia să treacă în România, decât cu foarte mare greutate, ceea ce nu făcea pentru mucitorii sârbi; apoi, aceia, care cu toate aceste piedici izbuteau să treacă graniţa, nu aveau voie, cu nici un preţ, să aducă cu ei, în Serbia, ziare, reviste şi cărţi româneşti.

Mitropolitul din Belgrad nu dă voie preoţilor de a da, la botez, copiilor Români, nou născuţi, nume româneşti.

O listă cuprinzând nume sârbeşti este atârnată în fiecare biserică; acestea fiind singurele nume îngăduite. Autorităţile sârbeşti merg cu lipsa lor de îngăduinţă (toleranţă) până acolo încât l-au înlocuit pe profesorul de obârşie românească, Nicolici dela liceul din Negotin, numai pentrucă vorbea cu părinţii, cu prietenii şi cu cunoştinţele lui, româneşte. La 1909, un preot de obârşie românească, într'un sat curat românesc, a fost dat în judecată, acuzat de a fi propagat românismul prin grai şi prin împărţirea de almanahuri şi cărţi româneşti. Acest proces s'a judecat la Tribunalul din Negotin. (Dos.9695).

Şi cu toate acestea, populaţia românească din Serbia n'a încetat de a se întinde, de a se inmulţi şi de a se înstări. Nu voi da ca dovadă decât următoarele rânduri, scoase dintr'un articol publicat de ziarul "Pravda", în numărul său 375, din 1909: "Însoţit de câţiva prieteini, am pus la cale, zice autorul articolului, o excursie pe jos - dus şi întors - dela Belgrad la Negotin. La plecarea noastră am simţit o mare bucurie, ca omul care călătoreşte de plăcere în ţara sa. Dar pe drum am avut simţământul de a călători într'o ţară străină: ne-am simţit străini.

Dela Petrovaţ, prin trecătoarea Gorniac şi de acolo până la Zaicear şi Negotin, trecând prin munţii Omole, nu dai decât peste o mare masă de Români.

Limba lor în aceste judeţe este aşa de răspândită, încât cu greu te poţi sluji de limba sârbă. Dovadă, negustorii care vin în legătură cu aceşti sălbatici sunt nevoiţi să înveţe limba lor.

Este grozav lucru să te gândeşti că un negustor, un preot, un învăţător, sau chiar primarul, trebue să vorbească cu concetăţenii lui limba românească. Dar este şi mai grozav să auzi una ca asta.

Ca să-şi facă cineva o idee până la ce punct Romăno-Sârbii au impins lucrutile, este de ajuns să vă arăt că ordinele sau regulamentele administrative din multe plăşi trebue să fie tipărite şi afişate în româneşte. (De p. la Bârza-Palanca, la Techia etc.)".

Împotriva acestei politici de înăbuşire şi de "sârbizare", Românii din Serbia n'au putut să opună decât o împotrivire îndârjită şi mută. N'au dat înapoi din nici un punct de vedere. Dacă n'au mers cu împotrivirea până la răscoală este că întotdeauna au fost îndemnaţi, să nu o facă, de către fraţii lor din Regat, ori de câte ori s'au dus la Bucureşti pentru a le cere sprijinul lor prietenesc, pe lângă conducătorii din Belgrad. În două rânduri, la 1904 şi 1906, Românii din judeţul Pojarevaţ au trimis la Bucureşti un împuternicit cu un memoriu semnat de toţi fruntaşii Românilor din judeţ, prin care rugau guvernul român, fierbinte, să intervină pe lângă cel sârb, spre a le îngădui dreptul de a avea şcoală şi biserică naţională. La 1913, locuitorii din judeţul Craina au făcut la Bucureşti o cerere asemănătoare. Guvernul din Bucureşti, însă, cu inimă uşoară n'a ţinut seama de dorinţele întemeiate ale celor peste 300.000 Români din Serbia, numai pentru a păstra prietenia ei.

De altfel, intoleranţa sârbească despre care noi am dat doar numai câteva pilde, n'ar fi îngăduit nici o mişcare naţionalistă, religioasă, şcolară etc.

In Serbia sunt socotiţi ca trădători toţi aceia care scot la iveală pe Românii din Serbia. "Ei (Românii) trebue să fie nebăgaţi în seamă sau trecuţi sub tăcere. Căci tot ce ar putea să atragă privirile asupra lor ar putea să dea naştere unei probleme româneşti în Serbia, care, după părerea multora, ar fi foarte primejdioasă".

Un guvern care nu îngăduie cea mai elementară libertate şcolară şi bisericească supuşilor săi - Români - este neîndoios că nu ar putea decât să înăbuşe şi să împiedice cu cea din urmă asprime, orice mişcare iredentă, orice impotrivire mai dârză, care ar putea să aibă un răsunet în străinătate.

Dar, Românii din Serbia speră că de acum înainte obiceiurile trecutului vor înceta.

Principiile wilsoniene care au fost primite de toată lumea şi mai ales de poporul sârb - aceste principii în numele cărora Iugoslavii, toţi - atâţia câţi sunt - cer să fie alipiţi la regatul sârb, - trebue să fie aduse la împlinire şi în ceea ce ne priveşte.

LOCALITĂŢILE LOCUITE DE ROMÂNI ŞI NUMĂRUL LOCUITORILOR ROMÂNI

I. Judeţul CRAINA

1.Cioconear	205
2.Manastirita	380
3.Tabacovaţ	405
4.Veleşniţa	535
5.Vraţa	540
6.Costel	540
7.Coroglaş	580
8.Mosnarnei	690
9.Cupuzişte	620
10.Sip	645
11.Claduşniţa	670
12.Sarmovat	680
13.Iasicova Mică	695
14.Tanda	745
15.Sârbovlah	750
16.Vaiuga	825
17.Toponiţa	865
18.Slatina	930
19.Bordei	985
20.Cameniţa	1015
21.Malainiţa	1035
22.Duboceani	1080
23.Cameniţa Mare	1090
24.Clococevat	1090
25.Techia	1130
26.Dupliana	1155
27.Vârbiţa Mare	1170
28.Bârloga	1180
29.Reciţa	1280
30.Târnaica	1280
31.Glogoviţa	1365
32.Podvarşca	1385
33.Gegeraţ	1430
34.Ratcova	1480
35.Corbova	1490
36.Vârbiţa Mică	1530
37.Milanovaţ	1565
38.Grabovita	1585
39.Plavna	1695
40.Iasicova Mare	1770
41.Rudna Glava	1795
42.Prahovo	1880
43.Bluvanovaţ	1900
44.Coprivniţa	1980
45.Mocrane	2120
46.Gobişniţa	2210
47.Gorniane	2280
48.Bucovcea	2475
49.Geanova	2520
50.Radaivaţ	2560
51.Uroviţa	2925
52.Iacubovaţ	4075

II. Judeţul POJAREVAŢ:

53.Magudiţa	75
54.Maidan-Cuceaina	140
55.Slivovaţ	305
56.Sârbce	320
57.Terevita	325
58.Sfiniarevo	360
59.Brezniţa	370
60.Barniţa	385
61.Leşniţa	460
62.Lescovo	460
63.Siga	530
64.Crivacea	545
65.Cicevaţ	565
66.Zagreba	570
67.Vitovniţa	615
68.Lescovaţ	620
69.Cocetin	670
70.Alindova	675
71.Vucovice	730
72.Cudrej	795
73.Osaniţa	910
74.Vlaole Mare	930
75.Doleaşniţa	970
76.Bucovcea	980
77.Reciţa	1000
78.Dvorişte	1065
79.Voluia	1080
80.Mirievo	1120
81.Jitcoviţa	1120
82.Caona	1150
83.Cladurovo	1200
84.Vârbniţa	1200
85.Giuracovo	1220
86.Cesleva-Bara	1250
87.Orlevo	1250
88.Busur	1340
89.Dubocica	1340
90.Starcevo	1347
91.Iasicovo	1460
92.Sena	1490
93.Mustapice	1550
94.Snegotin	1597
95.Jdrelo	1640
96.Manastiriţa	1695
97.Cobile	1770
98.Stamniţa	1935
99.Topolovnic	2015
100.Raşanaţ	2275
101.Neresniţa	2710
102.Melniţa	2420
103.Lasniţa	3610
104.Ranovăţ	3665
105.Porodin	3775
106.Duboca	4445

III. Judeţul TIMOC:

107.Pârliţa	635
108.Topla	735
109.Slivar	750
110.Savinaţ	825
111.Oştrelli	905
112.Camzigrad	1055
113.Dobro-Pole	1075
114.Bor	1120
115.Nicolicevo	1205
116.Podgoraţ	1350
117.Bucie	1365
118.Metovniţa	1550
119.Slatina	1650
120.Brestovaţ	1755
121.Crivelli	2000
122.Valaconie	2235
123.Osnici	2255
124.Şarbanovaţ	2550
125.Zlot	4530

IV. Judeţul MORAVA:

126.Lipoviţa	70
127.Macevaţ	320
128.Jidile	605
129.Resaviţa	680
130.Batinaţ	950
131.Isacovo	1040
132.Subotiţa	1050
133.Gladna	450
134.Vlaşca	570
135.Iasenovo	1350
136.Vitejevo	1615
137.Belaica	1720
138.Bigreniţa	2165
139.Bobova	2450

FARA ARMÂNEASCĂ

UN MARE UITAT:

ANASTASE HÂCIU

(1890-1953)

——Zahu PANĂ——

În anul 1940, trecuseră doar patru ani de când cartea *"AROMÂNII"* a profesorului Anastase N. Hâciu străfulgerase comunităţile macedo-române din Cadrilater şi acum Aromânii pribegeau în ţara cu ogoarele sfârtecate, izgoniţi dela căminul durat cu sudoare şi sânge dar şi cu neistovit elan, că de acum aveau şi ei o ţară: ROMÂNIA!

Dobrogea Nouă a fost cedată ca şi Basarabia, ca şi Ardealul de Nord fără nici un foc de armă şi nu unei puteri ca Uniunea Sovietică sau coaliţia Germano-Italiană în Dictatul dela Viena, ci prăpădităi de Bulgarii care nu se putea măsura nici pe departe cu România, această Românie care şi-a sacrificat oastea şi la Plevna, Griviţa, Rahova, Smârdan şi în alte localităţi, pentru independenţa Bulgariei, acolo unde Ruşii n'au putut face faţă armatelor turceşti.

Câtă amărăciune se cuibărise în sufletul profesorului Anastase Hâciu când a văzut că Aromânii aduşi din toate ţările balcanice au ajuns refugiaţi în România, când el pledase pentru aducerea tuturor Afomânilor în ţară, nimeni nu poate şti. S'a refugiat în muncă şi studiu de creaţie pe alt plan, mai larg şi mai complex, încercând să-şi stingă durerea în cercetare şi creaţie.

Anastase N. Hânciu s'a născut în anul 1890 în comuna de Aromâni Cruşova din Macedonia, fosta Iugoslavie, al treilea din cei patru copii ai unei familii de Aromâni înstăriţi, cum erau cei mai mulţi dintre cruşoveni.

Având o stare materială bună, toţi copiii au fost daţi la şcoli superioare, fapt nu prea la îndemâna oricui pe acele vremuri. Tineri silitori, un frate, Mihai, ajunge arhitect şi se stabileşte la Adis Abeba. Un alt frate, Hristu, face mai târziu comerţ la Bucureşti, iar Anastase, după terminarea şcolii primare urmează cursurile liceului românesc din Bitolia, instituţie de mare prestigiu pe vremea Imperiului Otoman, desfiinţată de aliaţii noştri iugoslavi pentru a anihila sentimentul naţional românesc, cu acordul tacit al Bucureştiului, în oarba politică de păstrare a păcii în Balcani.

La liceul din Bitolia, focar de înaltă cultură, este coleg cu alţi Aromâni, deveniţi mai târziu personalităţi de seamă în România: arhitectul Iotzu, Dr. Caracota, arhitectul Simota şi mulţi alţii.

Pe vremea aceea a oamenilor mari din România Mică, se încurajau legăturile dintre tinerii aromâni din Macedonia cu colegii lor de vârstă din ţară, stabilindu-se adevărate prietenii care durau toată viaţa. Elevul Hâciu intrase în corespondenţă cu elevul Victor Slăvescu de pe urma căreia s'a legat o strânsă prietenie între cei doi, care s'a întărit şi mai mult după venirea în ţară a tânărului Hâciu, când foştii elevi s'au întâlnit, colegul din România devenind pe parcurs marele profesor Victor Slăvescu.

După terminarea liceului din Bitolia, Anastase N. Hâciu vine în România la studii. Este primul emigrant al familiei în ţară. În jurul anului 1910 este student la Facultatea de Litere şi Filosofie din Bucureşti.

Nu cunoaştem împrejurările care au dus la întreruperea studiilor din Bucureşti, pentrucă îl găsim la Harcov studiind limba rusă, unde traduce poezii şi pe "Boris Godunov" de Puşkin.

Revoluţia comunistă îl prinde în Rusia. Atunci a cunoscut pe viu toată monstruozitatea şi barbaria ei şi întâmplările de atunci îi vor rămâne vii pe toată viaţă, urând din toate fibrele inimii comunismul şi formele sale. Cu mare greutate reuşeşte să scape din Rusia şi ajunge la Constantinopol, unde studiază limbile arabă, turcă veche şi turcă modernă.

Reîntors în România îşi termină studiile şi obţine prima catedră de limba română şi filosofie în anul 1921, la liceul din Cahul, Basarabia. În acest oraş se căsătoreşte, iar în anul următor pleacă cu soţia în Grecia, la Salonic, unde este numit director al internatului liceului român din oraş. În Grecia s'au născut şi cele două fiice, Theodora şi Magdalena.

Dela liceul român este mutat ca Administrator al şcolilor şi bisericilor româneşti din Macedonia, iar în anul 1927 îl găsim cu întreaga familie la Bazargic, ca director al liceului de băieţi "Nicolae Filipescu" din acel oraş până în anul când trece pentru un scurt timp prin Bucureşti, pentru ca după aceea să fie numit profesor de limba română şi filosofie la Râmnicu Sărat, unde activează timp de opt ani, în acest oraş şi în atmosfera lui moldovenească reuşind să-şi ordoneze materialul cules şi să termine celebra sa lucrare *"AROMÂNII"*, premiată cu "Marele Premiu Năsturel" al Academiei Române pe anul 1937.

Pentru a culege date şi informaţiii în legătură cu Aromânii, deşi lipsit de mijloace financiare, din micile economii a călătorit la Adis Abeba şi Egipt, iar în 1933 a cutreierat împreună cu soţia prin toate aşezările aromâne din Macedonia, Epir, Tesalia şi peste tot unde găsea o urmă de Aromâni.

După anii petrecuţi la Râmnicu Sărat, în anul 1937 se mută la Bucureşti, fiind la început profesor la Seminarul Monahal dela Cernica, iar după câţiva ani, este profesor la liceul comercial "Marele Voievod Mihai". Deşi putea să mai rămână în învăţământ, se pensionează în anul 1946, neadmiţând să mintă tineretul, dela catedră, aşa cum începuse să ceară noua conducere comunistă.

Ca toţi oamenii de bine din România dar mai cu seamă pensionarii, era cu urechea pe postul de radio Europa Liberă, legându-şi mari speranţe de alegerea, în 1952, a Generalului Eisenhower, preşedinte al Statelor Unite. Marile speranţe nu s'au realizat, dar a avut fericirea să afle că la Kremlin, marele călău al secolului nostru şi-a dat sfârşitul. Moartea lui Stalin a fost ultima uşurare din viaţă, pentrucă la 18 Aprilie 1953, inima lui Anastase N. Hâciu, încetase să mai bată.

A plecat dintre noi liniştit, cu sentimentul unei datorii împlinite.

"Am scris două cărţi, am crescut două fete, am înfrumuseţat oraşul cu două case" a spus unui confident, nebănuind ce imens gol au umplut documentatele sale cărţi.

Activitatea culturală a profesorului Anastase N. Hâciu, s'a desfăşurat pe planul apostolatului, instruind generaţii de tineri în limba şi cultura românească, în plină dezvoltare în deceniile 3 şi 4, după întregire, lucrări şi conferinţe pe parcursul celor peste 25 de ani de învăţământ, cât şi a unei bune gospodăriri a instituţiilor pe care le-a condus.

De importanţă deosebită sunt însă cele două lucrări-studii publicate, prima *"AROMÂNII"* în 1936 şi a doua *"EVREII ÎN ŢĂRILE ROMÂNEŞTI"* apărută în 1943, ambele epuizate.

Spre deosebire de studiile profesorilor Theodor Capidan, Tache Papahagi sau Pericle Papahagi care au tratat pe larg originea Aromânilor, caracteristici ale dialectului aromân şi culegeri de folclor şi texte din literatura aromână cultă, *"AROMÂNII"* profesorului Anastase Hâciu tratează despre: comerţ, industrie, arte, expansiune şi civilizaţie în trei "cărţi", cuprinzând: Cartea I-a, Perioada Imperiului Otoman; Cartea a II-a , Expansiunea şi Cartea a III-a, Aromânii în lumina civilizaţiei.

O bibliografie impresionantă însoţeşte toate capitolele "Cărţilor" respective, demonstrând o muncă titanică a autorului în culegere, sistematizare şi tratare a materialelor. Impresionantă este şi dedicaţia cărţii, închinată înaintaşilor şi urmaşilor: "Prinos de pioasă amintire părinţilor mei!", "Soţiei şi fiicelor mele toată puterea mea de jertfă".

Despre *"AROMÂNII"*, profesorul Simion Mehedinţi scria în 1937 în prefaţa cărţii "O mărturisire", în care încheia: ..."cartea aceasta nu poate fi citită decât cu strângere de inimă. S'o citească toţi Românii "epocii de pleavă" în care trăim. Poate se va îndura Cel de Sus să dea un om de stat şi României, după cum le-a dat atâtor ţări din Europa de azi şi chiar Turciei asiatice, Arabiei, Persiei şi Afganistanului".

Omul de stat a existat dar duşmanii l-au ucis. A venit în schimb "epoca de aur" care a distrus pe lângă toate şi casa de pe strada Izvor unde a trăit şi a murit Anastase N. Hâciu.

Au trecut patruzeci de ani de când Anastase N. Hâciu nu mai este printre noi, dar el trăieşte în scrisul său, în mesajul lui uman şi în amintirea celor care l-au cunoscut, apreciat şi iubit.

"Să nu vă uitaţi niciodată Neamul", le spunea el fetelor.

"Alături de el l-am cunoscut pe Dumnezeu, alături de el am învăţăt să preţuiesc marile valori umane, să respect şi să iubesc pe orice om" îmi spunea doamna Theodora, fiica lui cea mai mare, talentată pictoriţă, ţinută sub obroc de pontifii artei proletare din România.

Au trecut patruzeci de ani şi mâinile noastre tremurânde nu pot aprinde o lumânare la mormântul său, despărţiţi de el prin ţări şi ocean, dar gândul şi închinarea noastră pot ajunge până la el, rugându-L pe Dumnezeu să-l aşeze în tabăra celor drepţi.

AZÎ ARI NUMTĂ MARI

Azî ari numtă mari.
Vini un ghrambo ca soari.
Nveasta mşeată ca nă lună,
Lumea s'u veadă s'adună (bis).
Aidi, more, scumpă feată armână!

Cuscârii ies tu uboru.
Acâţară mari coru.
âsi nveasta tu duniauă,
Luminedză ca nă steauă (bis).
Aidi, more, mşeată sufrânţeauă!

Oara luă di s'apreadună.
Cuscârii s'andreg ti fugă.
Nveasta'n casă hirtisescu,
Tihi bună tuţ îi grescu (bis).
Aidi, more, oclii lai-s jilescu!

Buni pârinţ-armâneţ ghini,
Fraţ, surori ş'voi cusurini.
Casa, poarta'ş cu uborlu,
Va vâ duc şi-a voauă dorlu (bis).
Şi-aidi, more pir iu-ami calcă ciciorlu!

Ianuarie 1993

CHIRA ARĂU-DERDENA
Profesoară în Northridge, California - USA

SAMARINA: După cununie mirele şi mireasa în capul horei în faţa casei mirelui

1838 - ANUL DE ÎNCEPUT AL ÎNVĂŢĂMÂNTULUI RURAL ÎN ŢARA ROMÂNEASCĂ

(155 de ani de învăţământ public românesc)

Corneliu RADEŞ

Dezvoltarea economică şi socială a unui popor, evoluţia sa istorică şi locul său între celelalte popoare ale lumii nu pot fi apreciate la justa valoare decât într'o strânsă interpătrundere cu viaţa sa culturală şi spirituală, din care învăţământul - în evoluţia istorică - reprezintă un principal element de referinţă.

Fără cunoaştere, fără o metodă de transmitere a cunoştinţelor ştiinţifice deja acumulate, fără însuşirea lor de către tot mai mulţi cetăţeni, creatori direcţi de bunuri materiale, nu se poate discuta de progres şi civilizaţie în istoria unui popor.

În viaţa naţiunii române instituţia şcolară a ocupat şi ocupă un loc important. Anul acesta se împlinesc 155 de ani de când s'a înfiinţat învăţământul public la sate în Ţara Românească. Prin legi speciale s'a înlăturat iniţiativa particulară - sporadică şi ocazională - şi s'a asigurat cadrul juridic adecvat accesului la cultură pentru un număr impresionant de Români, în condiţiile în care relaţiile de natură feudală erau încă puternice, frânând calea oricărui act progresist. Este momentul când se pun bazele a ceea ce se numeşte de obicei atât învăţământ general, cât şi învăţământ de masă şi care cuprindea, la acea dată, nu numai pe târgoveţi, ci şi mulţimea locuitorilor dela sate. Poporul român se înscrie, astfel, printre puţinele popoare din Europa care au atins atât de devreme o asemenea performanţă culturală.

Apariţia şcolii ca instituţie specializată şi stabilă în lumea satelor Ţării Româneşti, reprezintă continuarea firească a creşterii numărului diecilor şi grămăticilor rurali începând cu sec. al XV-lea. Mulţi dintre aceştia, odată cu primele decenii ale sec. al XVII-lea, poartă şi numele de "dascăli", ceea ce înseamnă că asigurau instrucţia unui număr oarecare de elevi, fie în propria locuinţă, fie în a acelora interesaţi de educaţia copiilor lor. Pe la mijlocul sec. al XVIII-lea prin grija Mitropoliei Ţării sau din iniţiativă particulară, dar şi la cererea locuitorilor din unele sate, iau fiinţă şcoli rurale pe câteva moşii, pe lângă mânăstiri şi biserici săteşti.

Schimbările petrecute în viaţa Ţării Româneşti în deceniul al IV-lea al secolului al XIX-lea, caracterizate în special printr'un proces lent, dar ascendent de modernizare a instituţiilor statului, cereau într'o măsură tot mai mare oameni cu pregătire şi cu un avansat grad de cultură. Acest aspect l-a determinat pe Domnitorul Alexandru Dimitrie Ghica în anul 1833 să semneze un decret prin care să impună dreptul "omului de ştiinţă, al omului de carte, să fie preferat în slujbele statului înaintea celui ignorant boierit". Într'o astfel de conjunctură s'a permis lui Petrache Poenaru, directorul Eforiei Şcoalelor Naţionale, prin "Adresa Departamentului din Lăuntru al Prinţipatului Ţărei Româneşti", din 24 Ianuarie 1838, să înfiinţeze şcoli ale statului în mediul rural începând cu acelaşi an.

Destul de repede se vor trimite autorităţilor judeţene "porunci" privind organizarea de şcoli comunale în toate satele cu cel puţin 50 de familii, stabilindu-se, totodată, că anul şcolar va dura "dela 1 Noembrie şi până la sfârşitul lui Martie, ca în lunile celelalte (copiii - n.n.) să se îndeletnicească la lucrarea pământului, aducând ajutor părinţilor lor" (sau, după cum s'a împământenit în popor, "dela Sf. Dumitru până la Sf. Gheorghe"). De asemenea, se prevedea ca învăţătorii să fie recrutaţi mai ales dintre dascălii de biserici, aceştia prezentând garanţia cunoaşterii elementelor necesare de scris, citit şi socotit.

Începutul a fost greu, datorat în special lipsei de spaţiu şi mobilier adecvate, a insuficienţei de rechizite specifice, dar şi a lipsei de entuziasm şi a interesului scăzut cu care autorităţile şi proprietarii locali au sprijinit acest act de cultură naţională. Cu toate neajunsurile în anul şcolar 1838/1839 au funcţionat 1975 de şcoli comunale la care s'au instruit circa 33.000 de elevi, numărul lor crescând pe parcurs încât, după aproape un deceniu, în anul şcolar 1846/1847 s'a ajuns la 2.309 de şcoli cu 48.545 de elevi. La cursuri erau primiţi, fără nici o opreliştе, toţi copiii care doreau să înveţe carte. În 1840, din mai multe judeţe, Eforia Şcoalelor Naţionale a fost întrebată dacă în clase pot fi primiţi şi fiii robilor ţigani. Răspunsul a fost afirmativ, subliniindu-se că nici o lege nu opreşte pe Ţigani să urmeze cei patru ani de şcoală şi ca urmare învăţătorii au obligaţia să-i primească negreşit. Acest aspect nu este izolat; legislaţia românească permitea elevilor de altă naţionalitate să înveţe în şcoli proprii. Numai în judeţul Ilfov, spre exemplu, funcţionau în anul 1845, 29 de şcoli evreieşti, 2 armeneşti, 12 greceşti, 3 nemţeşti şi 1 maghiară, numărul lor crescând în anii următori, după cum dovedesc datele statistice. Demn de semnalat este şi faptul că procentul de şcolarizare în preajma Revoluţiei dela 1848 (în învăţământul primar) se afla la un nivel apreciabil (57-67%), concurând Anglia (doar 5,13%; abia 50% în 1870) şi Piemontul (30,1%-53,5%), ţări cu reputaţie culturală pe plan european.

În primii ani ai învăţământului public rural, şcolile au funcţionat în case ţărăneşti închiriate sau cumpărate de obştea satului, ori donate de unii fruntaşi ai satelor, case care, în multe privinţe, necesitau transformări şi reparaţii serioase. Acestea aveau - ca şi locuinţele sătenilor - tindă şi prispă, ferestre mici, tavane joase şi podele din lut bătătorit, erau întunecoase, igrasioase şi neîncăpătoare. Ulterior s'au construit clădiri după "modelul de şcoală naţională" difuzat în ţară încă din Septembrie 1838, îmbunătăţit în 1843 cu un plan pentru trei tipuri de şcoli (în sate cu 50, 100 şi 150 de familii).

Ridicarea acestor noi localuri de şcoală s'a făcut cu destulă încetineală, deoarece arendaşii şi boierimea locală, în loc să sprijine construirea lor, după cum glăsuia porunca domnească, au lăsat toată greutatea în zidirea şi întreţinerea lor, în seama sătenilor, ca o contribuţie în plus pe lângă satele pe care le aveau. În anul 1844, în judeţul Ilfov din 148 de comune care trebuiau să aibă clădiri noi de şcoală, doar 76 de şcoli erau terminate, la 34 erau doar "urzite", iar la alte 32 nu se începuse nici o lucrare.

Sistemul de învăţământ adoptat a fost cel lancasterian (sau monitorial, descris de Ion Creangă în amintirile sale), mai simplu şi deci adecvat momentului. În prima etapă a însuşirii cunoştinţelor se foloseau tabele lancasteriene de scris şi citit pentru următoarele materii: silabism, rugăciuni, catehism şi aritmetică. În a doua etapă, superioară, se foloseau manuale pentru silabism, aritmetică, caligrafie, culegeri de texte din Scriptură, Vechiul şi Noul Testament.

Nu toţi învăţătorii s'au putut recruta dintre dascălii bisericilor comunale. Mulţi proveneau din rândul ţărănimii clăcaşe, apucaseră să înveţe scrisul şi cititul în diverse ocazii. Pe parcursul verilor a 3-5 ani candidaţii de învăţători urmau cursurile de perfecţionare ale şcolilor normale, care funcţionau în capitalele fiecărui judeţ şi abia după absolvirea lor erau declaraţi învăţători plini. Deoarece proveneau din rândurile celei mai asuprite păturii sociale a vremii, autorităţile guvernamentale, pentru a nu lăsa satele fără cadre didactice, au decretat o serie de scutiri precum capitaţia, slujba militară, obligaţiile faţă de obştea satului, obligaţiile faţă de proprietarii de moşii (claca) etc. De asemenea erau stabilite şi unele drepturi ale acestora: asigurarea locuinţei din partea obştilor săteşti, dacă nu erau din localitatea respectivă, atribuirea unui număr de pogoane de pământ din moşia proprietarului local, câte 2 lei de familie plătibili în rate (la începutul şi la sfârşitul anului şcolar) şi câte 2 kg de bucate pe an dacă învăţătorii erau şi cântăreţi de biserici.

Toate aceste reglementări privind bunul mers al învăţământului în mediul rural au întâmpinat opoziţia arendaşilor şi a proprietarilor care au profitat de ambiguitatea cu care erau impuse scutirile: la bunăvoinţa stăpânitorilor de moşii. Iar aceştia, cum era de aşteptat, nu s'au arătat deloc binevoitori, cu deosebire în ceea ce priveşte atribuirea de pământ şi strămutarea învăţătorilor proveniţi din ţărani clăcaşi dintr'un sat în altul.

Asemenea oprelişti au stârnit cu îndreptăţire indignarea păturilor progresiste ale vremii, care vedeau în şcoală şi slujitorii ei fundamentul pe care trebuia să se înalţe în viitor societatea românească modernă. Cunoscutul om de cultură şi fruntaş al Revoluţiei dela 1848, Ion Heliade Rădulescu se adresa în 1840, prin intermediul ziarului său "Curierul românesc", celor care se opuneau, într'un fel sau în altul, mersului ascendent al învăţământului românesc, cu următoarele cuvinte: "Fără şcoală să nu aştepte nimeni nici părinţi buni, nici fii buni, zici slujbaşi buni şi prin urmare nici stat bine organizat şi păstorit".

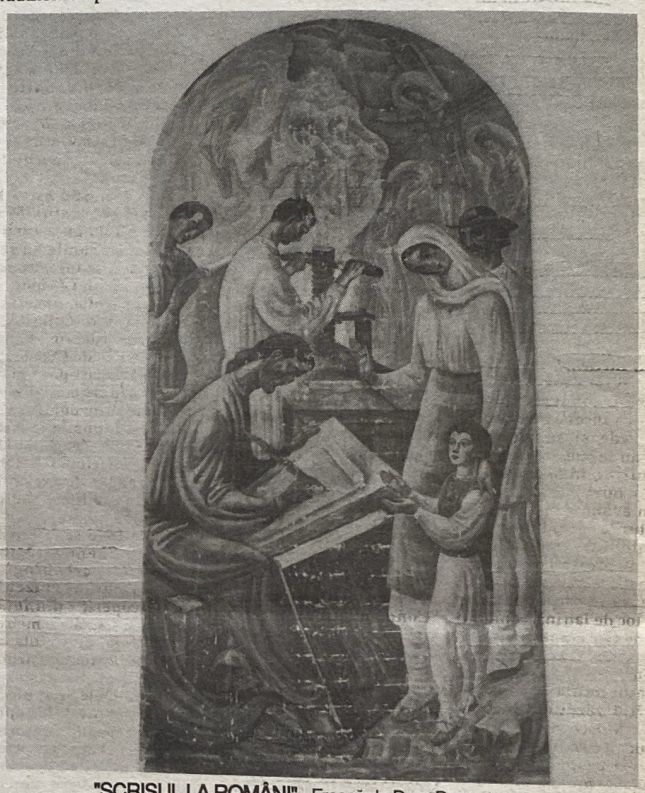

"SCRISUL LA ROMÂNI" - Frescă de Dem Demetrescu, donată Centrului Cultural "Nae Ionescu" din Hamilton, de Dl. Sorin Popa (New York)

ATENTATORUL "TU"!

Petre PREDESCU

Despre ciuntita, deviata, şi atentata ortografie a limbii române se tot scrie în multiple şi indignate simţiri, pentrucă în prezent cunoaşte încă incredibila împotrivire de corectare din partea colaboratorilor lui Roller şi a discipolilor săi, egali, în analfabetism, împuşcatului.

În paralel, în ciupercăria otrăvitoare adusă pe terenul sănătos al naţiei române, s'a cultivat cu insistenţă şi cu rădăcini mai greu de eradicat, subversibilul "TU".

Nimic mai străin şi duşmănos decât acest "tu" în limbaj TV, gazetăresc şi implantat în adresarea unor foşti vânzători de mosorele către intelectualitatea română, obligată şi supusă să suporte necuviinţa prin tentaculele comunismului în desfăşurare.

Tendinţa era dusă până către sate, acolo unde soţii între ei îşi vorbeau cu "Dumneata" până la moarte!

În Bucureştii studenţiei anilor 1932-1936 n'am avut un singur cadru universitar, inclusiv al profesorilor, care să se adreseze studenţilor cu "tu"... ci numai cu deferenţa "Dumneavoastră", care te situa în devenire...

OM! Atentatul la buna educaţie a Românului aflător dela sat până la forumul Academiei, face parte din intenţionatele tentative de deformare a specificului bun simţ al Românului.

Obraznicia plantată prin "tu" în dauna bunului simţ a uşurat bagatelizarea stimei cuvenită vârstei înaintate şi a cetăţeanului de merit. În faţa secăturilor. Pe această linie, un "şoc" recent.

În ziua de 9 Mai 1993 orele 20.30, ora germană, postul de radio BBC, a transmis o masă rotundă cu studenţi din România şi am fost şocat!

Şocat nu de problemele în cauză, ci de modul în care coordonatorul de discuţii se adresa studenţilor: Tu...!

Rămăşiţă pe care "curăţenia" n'a "reuşit" s'o "spele" în cei trei ani dela Revoluţie; şi dăinuie ca una din multiplele răni a căror prioritate este greu de ales a trata şi vindeca.

Se'nţelege că exemplul dat mai sus nu urmăreşte cazul în sine, ci marele rău întins de nerusinarea anilor 1945-1989, ce lasă să se strecoare încă lipsuri la nivel TV.

Am convingerea că sunt scăpări negative, din păcate tocmai la TV, unde exemplul cu eradicarea răului ar trebui dat.

Şi, pentru clarificare de nuanţă, este cazul să explic obiceiul german, diferit de cel românesc, pe această linie.

În familie - dar numai în familie - părinţii şi copii se adresează între ei cu "tu", prin motivaţia intimităţii mai mari. Dar, cu vecinul sau oricare alt cetăţean, este cunoscută politeţea Germanului în a se adresa cu "Dv.", "vă rog" şi "mulţumesc" la tot pasul de discuţie.

Am inserat clarificarea tocmai pentru a fi limpede şi a nu se deruta sensul de către răuvoitori, folosirea lui "tu" la cele două popoare.

Una-i necuviinţa, alta-i intimitatea...

Fără îndoială că multiplele căi derutante ale blestemului marxist se vor vântura aşa cum au venit; datoria şi obligaţia ce revine generaţiilor mai vârstnice, este de a demasca, lămuri şi îndepărta inadvertenţele inamicului ce se zbate'n prăbuşire.

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

O EXCURSIE, O IDEE ŞI VALUTĂ FORTE

Vine vara! Vistieria-i despuiată şi România e în goană după turişti pentru a-şi procura valută forte. (În 1992 vizitatorii au contribuit doar cu 2% din totalul valutei încasate).

Ideea ce-o oferim Oficiului de Turism este pusă în practică de Olga Dougina - fost ghid la Inturist Moscova - care şi-a deschis agenţia "Gulag Turism". Olga, în locul zidurilor Kremlinului, magazinul GUM, dansatoarele "Balşoi" cu vodcă şi icre negre, arată turiştilor realizările politico-industriale ale fostei Uniuni Sovietice: gulagurile. Prima excursie a fost lagărul Mys-Kinzhanli, înfiinţat de Stalin, dincolo de Cercul Polar, pentru a construi o cale ferată ce începea de nu se ştie unde şi se termina unde nu se ştie.

Turiştii, în afară de zăpadă şi turma de reni văzute din avion, au vizitat dărâmăturile turnului de pază, gardul de sârmă ghimpată, locuinţa celor condamnaţi: bărăci pe stâlpi, cu gaură în dușumea care ţinea loc de latrină. Singura sobă de fier era în bordeiul de lut ce ţinea loc de "oficiu".

Glasul roţilor de tren n'a străbătut văzduhul înghe-ţat dar Moscova şi-a atins scopul: au fost ucişi de frig şi foame peste 300.000 de duşmani ai proletariatului.

Printre excursionişti ziaristul David McHugh dela *"Knight-Ridder News Service"* care sub titlul *"Gulagurile ruseşti acum centre de turism"*, scrie c'a găsit la muzeul din oraşul Salekhard (32.000 de locuitori, o baie publică, un restaurant şi un hotel fără apă caldă, situat la o distanţă de "45 minute" cu elicopterul de Mys-Kinzhalny) parte din dosarele celor deţinuţi printre care şi dosarul elevului de 14 ani, din clasa a 7-a, Konstantin Kapre, condamnat în 1941 la 20 de ani pentrucă aparţinea unei "Familii de trădători ai ţării mame". Bănuim după nume - Kapre (Capră) şi dată, 1941, că elevul de 14 ani, era fiul unui moldovean care îmbrăţişase pe cei ce luptau să cucerească "Moşia pierdută astă vară"...

Suntem siguri că "Plimbări-Gulag" vor avea succes: avem climă temperată, "centre de turism" berechet şi hoteluri cu apă caldă.

Putem arăta vizitatorilor că în loc de căi ferate am construit canale ca să te plimbi cu barca, am retezat munţii, am dat cu plugul peste sate şi-am inventat "Oficii de radiere" unde ţi se garanta cancer, moarte în patul propriu şi regretul Securităţii c'ai fost anchetat din eroare.

Adăugăm la itinerariul excursiilor, alte centre moştenite dela Marele Străjer şi "Fiii iubiţi": Lagărul dela Vaslui, Miercurea Ciuc etc. Apoi Sighetul Marmaţiei unde au murit cei ce-au înfăptuit România Mare: Iuliu Maniu, Gheorghe Brătianu etc. "În celula nr. ... s'a stins becul", aşa raporta la Bucureşti directorul închisorii. Un prim-ministru, academician, scriitor, episcop, general... toţi erau becuri numerotate.

Dacă închisorile s'ar transforma în muzee cu biografiile întemniţaţilor, am avea un curs de istorie începând cu întoarcerea Prinţului Caraiman, 6 Iunie 1930, şi până la Revoluţia din Decembrie 1989. (Notă: Prinţul Caraiman, a fost metamorfozat în 48 de ore de Parlament şi Regenţă în M.S. Regele Carol al II-lea).

Alte centre cu viitor turistic: Piteşti, Jilava, Aiud, Gherla etc., fiecare cu misiune proprie: distrugerea studenţilor, elevilor, muncitorilor, intelectualilor şi a tuturor celor care, când treceau pe lângă o biserică, îşi făceau semnul crucii.

Vizitatorilor li se poate oferi şi o plimbare cu furgonul dela Râmnicul Sărat la Jilava, cu oprire în pădurea Tâncăbeşti, unde să li se arate cum au fost gătuiţi, împuşcaţi 13 legionari în frunte cu Corneliu Codreanu. Iar ca explicaţie - "Comunicatul Oficial": "Condamnaţii au încercat să evadeze..." dar deşi era noapte şi au fugit prin pădure, toţi au fost ucişi.

Trebue arătat locul unde a fost executat premierul Armand Călinescu, drept răzbunare pentru uciderea legionarilor; vagonul de cale ferată în care M. S. Regele Carol al II-lea a ieşit pe brânci din ţară şi nu trebue uitat locul şi filmele cu procesul şi executarea şoţilor Ceauşescu.

Despre alte "Plimbări-Gulag" cu altă ocazie.

• • •

O ÎNTREBARE

Dela cine a închirat Dl. Iliescu iarmulca albă cu care a apărut la inaugurarea Muzeului dedicat Holocaustului?

Dela Dl. Petre Roman ori dela Dl. Silviu Brucan?

• • •

PROBLEME GRELE

Dl. Văcăroiu crescut în economia lui Karl Marx, este silit să întoarcă ţara la economia capitalistă. D-sa a găsit formula: economia "VACO-MARXIMALISTĂ".

• • •

"ZORILE ROMÂNIEI"

Este numele unei noi societăţi din Florida, înfiinţată datorită eforturilor D-lui Victor Boldiş. Societatea s'a alăturat Uniunii şi Ligii, are 20 de membri, majoritatea tineri şi activi în viaţa românească.

• • •

NOI O ŞTIM DE MULTI

Sondajul Gallup realizat în 18 ţări europene a dus la concluzia: poporul român nu-i comunist. Au fost întrebaţi 1000 de inşi din diferite straturi sociale.

PICTURI PENTRU LUMEA CEALALTĂ

E.C.FIANU

Din revista franceză "Point de vue", No.2331 aflăm că arheologii români au descoperit, la Constanţa, două morminte pictate, de pe vremea Imperiului Roman tardiv. Se impun măsuri urgente de protecţie. Redăm mai jos articolul ziaristului Antoine Michelland.

Înconjuraţi de doi servitori, cinci bărbaţi sunt lungiţi în jurul unei mese, într'un decor câmpenesc. În faţa fiecărui comesean se găseşte câte o pâine mică în formă de semilună. Pusă în evidenţă, se vede a şasea parte... partea mortului. Aceasta este cea mai frumoasă pictură a "Mormântului cu banchet" care apare pe fotografiile publicate recent.

MORMÂNTUL CU BANCHET

Situat în Sud-Estul României, pe malul Mării Negre, Constanţa este urmaşul lui Tomis - cetate greacă şi ulterior romană - capitala Sciţiei Minor. Tomis se dezvoltă în secolul al IV-lea sub domnia Împăratului Constantin, de unde vine numele de Constanţa.

Din aceeaşi epocă provin şi comori arheologice importante. Muzeul din Constanţa adăposteşte nenumărate sarcofagii şi olărie găsite în necropolele imense descoperite cu ocazia lucrărilor edilitare contemporane.

Între 1988 şi 1989 Constantin Chera şi Mihail Bucovală, arheologi şi conservatori ai muzeului, au descoperit - din întâmplare - la o sută de metri de plajă, două morminte cruţate de năvala constructorilor.

Mormintele sunt pictate, fapt neobişnuit. Excepţional este faptul că picturile sunt figurative.

Constantin Chera a început îndată lucrări de conservare a acestor comori. A protejat "Mormântul cu banchet" construind un adăpost căptuşit cu poliester expandat contra variaţiilor de temperatură, a instalat higrometre şi a pus un strat de pământ pe margini pentru a împiedica efectul nefast al umidităţii. Dar aceste măsuri esenţiale nu sunt suficiente. În plină agitaţie postcomunistă, el face apel la Centrul de studii al picturilor murale romane din cadrul CNSR-ului (Centrul Naţional - francez - pentru cercetări ştiinţifice) dela Soisson (Franţa). Directoarea acestui organism, Alix Barbet, care lucrează în paralel cu Patrimoniul francez, propune lui Constantin Chera şi lui Virgil Lungu, alt arheolog, să facă un stagiu de perfecţionare în tratamentul picturilor. Şi tot ea prepară o misiune de explorare.

"Cu o altă specialistă, Florence Monier, am fost - în Iulie trecut - zece zile la faţa locului. Am intrat în "Mormântul cu banchet" şi în "Mormântul lui Orant" (personaj care se închină cu braţele îndepărtate). Inutil să menţionez emoţia noastră la trecerea pragului porţii de piatră: ne aflam strămutate de-a lungul veacurilor!"

"Mormântul cu banchet", dela mijlocul sec. al IV-lea se găseşte în perfectă stare de conservare. Doi păuni par a străjui locurile: aceste păsări, care-şi pierd penele iarna şi le regăsesc primăvara, simbolizează renaşterea. Dionysos este şi el prezent. Îl găsim reprezentat sub forma unui coş din care cad căţiva struguri pe care îi ronţăie un iepure. Porumbeii şi potârnichile din jurul unei cupe reamintesc sufletele prea fericiţilor din câmpurile elizeene.

Cinci sarcofagii din lemn de pin care s'au conservat, o amforă cuprinzând rămăşiţele unui copil, o brăţară, un vas, o cutie pentru documente pe pergament şi oseminte deplasate lângă poarta de piatră completează descoperirile excepţionale făcute în acest mormânt.

"În raportul pe care l-am înaintat - în Septembrie 1992 - guvernelor francez şi român - am propus conservarea la faţa locului, completată cu un drenaj al apelor şi construirea unui edificiu de protecţie permanent, adaugă Alix Barbet. Totuşi mai multe probleme necesită o rezolvare imediată. Situat la un nivel interior faţă de parcarea lângă care se află, mormântul este situat la discreţia unui camion care ar avea frânele defecte. De asemenea, această comoară arheologică ar putea deveni victima unei surpări de teren. Prin capilaritate, mormântul suferă încă de pe acum infiltraţii de apă şi săruri marine dăunătoare picturilor."

Celălalt mormânt, numit al lui Orant, se află actualmente în studiu. Frescele se află într'o stare critică; necesită în mod imperativ o consolidare.

"Am prevăzut o nouă misiune la faţa locului în Iulie viitor. Românii sunt restauratori excelenţi. Noi nu contribuim decât cu experienţa noastră în domeniul special al picturii antice şi le procurăm produsele de care au nevoie şi pe care nu le au".

Din păcate, mijloacele financiare necesare sunt ca şi inexistente. În acest caz, n'ar fi nimerit să se ceară intervenţia UNESCO-ului?

EDITORIALE

Dl. Tudor Murgoci

P.O. ROCKTON ONT., CANADA LOR 1X0

Puteţi procura dela adresa de mai sus, următoarele cărţi:

PITESTI de D.BACU	$ 20.00	TEMELIE DE VEAC NOU, de Vasile MILITARU	18.00
POEZII DIN INCHISORI, culegere de Zahu PANA	20.00	STROPI DE ROUA, de Vasile MILITARU	20.00
CU ACUL PE SAPUN, poezii de Zahu PANA	18.00	POEMELE NEMURIRII, de V. MILITARU	18.00
DIN LUPTELE TINERETULUI ROMAN 1919-1939, Culegere de texte	20.00	VORBE CU TALC, de Vasile MILITARU	6.00
GOOD BYE, DOMNULE PACEPA ! de Gh.I.OLBOJAN	10.00	PADUREA DELA TANCABESTI, poezii de Ion TOLESCU	5.00
PENTRU LEGIONARI, Corneliu Z. CODREANU	28.00	RASPUNSURILE LUI TRAIAN BOERU IN CAZUL IORGA-MAGEARU EPUIZATA	
DEZGROPAREA CAPITANULUI, de Vasile POSTEUCA	12.00	POVESTE DE DINCOLO, de Ana Maria MARIN	7.00
DIN IMPARATIA MORTII, de Gabriel BALANESCU	28.00	DESTARATII, poezii de Ana Maria MARIN	7.00
ARON COTRUS, opere complete	20.00	DURERI CONDENSATE, poezii de Vasile MUSTATA	5.00
POEZII ALESE 1914-1944, de Nichifor CRAINIC	2 volume	MEDITATII SI MARTURISIRE, de Ilie OLTEANU	5.00
SOIM PESTE PRAPASTIE, versuri inedite create în temniţele Aiudului · de Nichifor CRAINIC	15.00	PICURI DINTR'O LUME FARA SOARE, poezii de Alex. BIDEAN	10.00
SANGELE TEMNITEI si POEME, de Radu GYR	15.00	CARUTA CU SCANDURI, de Marcel PETRISOR	5.00
SI CERUL PLANGEA, amintiri din prigoane de Ion Roth JELESCU	25.00	VRETI SA RADETI, de Florin SCARLATESCU	5.00
SARATA de Nicolae ROSCA	8.00	BISERICA SI RELIGIA LA ROMANI, de Horia STAMATU şi Pr.Dr. Dumitru ICHIM	5.00
CREZ DE GENERATIE, de Vasile MARIN	20.00	PARMITHI, de Victoria BATU	5.00
INSEMNARI DE PE FRONT (1936-1937) de Nicolae TOTU	12.00	AGAPE, poezii de N.NOVAC, D.ICHIM şi F.BATU	6.00
BASARABIA SUB STAPANIRE STRAINA, N.CIACHIR	7.00	VALEA NISIPULUI DE AUR, poezii de Dumitru ICHIM	2.00
POEZII PRINTRE GRATII, de Alex. SILISTREANU	8.00	SEARA LUMINOASA, poezii de Florica BATU	7.00
OPERE COMPLETE de Alex. CANTACUZINO EPUIZATA		URMELE, poezii de Dumitru ICHIM	2.00
ISTORIA POLITICA SI MILITARA A RAZBOIULUI -22 IUNIE- , de G-ral Platon CHIRNOAGA	25.00	PENTRU COPII, poezii de Florica BATU	8.00
FRUMOASA MEA CU OCHII VERZI de Nelu MANZATI	15.00	APARITIILE MAICII DOMNULUI LA MEDJUGORJE, de Pr.Dr. Dumitru ICHIM	5.00
ANII DE GROAZA DIN ROMANIA COMUNISTA de Virgil MATEIAS	18.00	MELCUL, poezii de Dumitru ICHIM	2.00
PE MELEAGURI STRAINE de Filon VERCA	15.00	BOLNAV DE CANCER IN MEDJUGORJE, de Florica BATU-ICHIM	2.00
POEZII, de Nicu IANCU PALTINISTEANU	10.00	FATIMA-profeţii de tragedie sau speranţă pentru lume- de Eugenia MURESANU	16.00
AMINTIRI DIN INCHISOARE de Nicolae DIMA	20.00	POEMS FROM COMMUNIST PRISONS (limba engleză) translated by Mother ALEXANDRA	7.00
CETATI SFARAMATE, schiţe şi nuvele de Nicolae NOVAC	7.00	THE ANTI-HUMANS (Piteşti, tradus în limba engleză) de D. BACU	20.00
FORTUL Nr. 13, de Marcel PETRISOR	10.00	JOURNEY TO FREEDOM (limba engleză), de Nicolae DIMA	23.00
INTRE CIOCAN, SECERA SI NICOVALA de Paraschiv NAMOLOASA	28.00		
DIALOG DE ABJECTIE, de Radu. N. CISMASEANU	5.00		
AMINTIRI DIN COPILARIE, de P. NAMOLOASA	5.00		
O VIATA INCHINATA UNUI SAT, de Nicolae GOLEA	7.00		
PUNCTE DE VEDERE, de Eugen POPESCU	15.00		

La fiecare comandă se adaugă costul expediţiei

ŞTIRI, ŞTIRI, ŞTIRI

CONVENŢIA DEMOCRATICĂ DIN ROMÂNIA
CABINETUL PREŞEDINTELUI

DECLARAŢIE

În ultima vreme au fost aduse la cunoştinţa opiniei publice româneşti şi străine fapte de o gravitate excepţională, care ne arată în ce măsură viaţa economică şi socială a ţării noastre se confruntă cu fenomene de macro-corupţie care crează mari prejudicii economice şi morale instituţiilor şi cetăţenilor.

Convenţia Democratică din România este pe deplin legitimată să denunţe toate aceste grave încălcări ale legii. C.D.R. este formată din partide şi asociaţii civice care nu au participat la guvernare, şi cu atât mai puţin la abuzurile acesteia. Ele nu au putut influenţa deciziile puterii, nu au putut beneficia de avantaje, nu au beneficiat de avantaje.

C.D.R. consideră că este necesară combaterea corupţiei prin acţiuni concrete, care au lipsit cu desăvârşire în ultimii 3 ani şi jumătate în România. Cerem ca împotriva persoanelor găsite vinovate să fie luate măsuri de pedepsire, cu respectarea tuturor procedurilor legale. Prin acestea se va reda încrederea în faptul că legea trebue respectată şi că instituţiile statului, însărcinate să asigure aplicarea legilor, funcţionează cu adevărat. Până în prezent, Procuratura a blocat toate încercările de a se stabili adevărul şi vinovăţia în marile evenimente dramatice care au zguduit România din 1989 încoace şi nu a reuşit să ancheteze în mod serios nici un singur caz de macro-corupţie şi să solicite, cu probe, Parlamentului, ridicarea imunităţii celor în cauză.

Atunci când spune că problema corupţiei nu este o problemă politică, Preşedintele Iliescu are, parţial, dreptate, în sensul că nu este vorba despre confruntarea între doctrine şi programe politice, ci este vorba despre o realitate care opune, pe de o parte, un grup de interese urmărind menţinerea uriaşului aparat birocratic, administrativ şi economic preluat dela vechiul regim, peste care s'a suprapus în ultimii trei ani o nouă reţea, de tip mafiot, totul constituind un aparat care generează stagnare economică şi corupţie, iar pe de altă parte, cei care susţin necesitatea descentralizării, autonomiei locale, administrative şi financiare, încurajarea iniţiativei private şi a creativităţii. În acest fel, problema corupţiei se leagă de problema fundamentală a ţării, şi anume, de deblocarea crizei prin creşterea economică. Corupţia nu poate fi eradicată fără a distruge bazele mecanismului care o generează.

Cerem tuturor celor în răspunderea cărora se află respectarea legilor statului să le aplice cu toată energia, şi până la capăt, indiferent de rangul şi influenţa celor vinovaţi de corupţie.

Preşedinte C.D.R.,
Emil CONSTANTINESCU

CONVENŢIA DEMOCRATICĂ DIN ROMÂNIA

DELA "ANA" LA INSTANŢELE CIVILE

A.M.Press află despre modificarea codului de procedură penală prin care infracţiunile contra autorităţilor de stat au fost trecute din competenţa instanţelor civile. Se aşteaptă ca dosarul celei de a patra mineriade, din Septembrie 1991, să fie trimis spre soluţionare Procuraturii Municipiului Bucureşti.

...

CU ZIARIŞTI ŞI FĂRĂ VOT SECRET!

D-na Susan Benda, avocat, trimisă în România de Organizaţia Internaţională a Drepturilor Omului descrie (New York Times, 13/3/1993) că un ziarist nu poate asista, fără permis, la şedinţele Parlamentului, conform legii recent introduse, prin care se elimină şi votul secret.

...

S'AU "RECIPROCAT"

Pentru a amuza publicul, PUNR a dat în judecată pe Episcopul Laszlo Tökes pentrucă a insultat România, iar Episcopul Laszlo Tökes, tot pentru a amuza publicul, a dat în judecată ziarele *"Dimineaţa"* şi *"Jurnal de Transilvania"* care l-au acuzat că a cerut arme dela Americani, cu care să recucerească Transilvania!

...

"CEAUŞISTUL" AVRAM IANCU

Un oare-nimeni pe nume Ilie Berindei, cunoscut până acum doar ca realizator al unor pietre funerare prin cimitirele din Bănie, este câştigătorul concursului pentru grupul statuar "Avram Iancu şi tribunii săi", iniţiat la Cluj, de primarul şovinosecurist Ghiţă Funar.

Caraghioslâcul constă în faptul că proiectul seamănă izbitor cu o statuie a lui Nicolae Ceauşescu, statuie reprodusă acum câţiva ani în revista "Arta".

Pentru proiect, "sculptorul" va primi 1,5 milioane lei, iar pentru executarea lucrării - pe toată durata - un salariu de 4.000 de franci elveţieni. În Elveţia, "funebrul" Ilie Berindei este cunoscut drept fondator al unei filiale "Vatra Românească" - SRI.

...

ŞI TOTUŞI SE ASCULTĂ

Printr'un accident tehnic, în timpul convorbirii cu Dl. Octavian Paler, D-na. Cornea a auzit la telefon dialogul ce-l avusese cu Dl. Paler câteva minute înainte.

...

A RĂMAS CU INSULTELE

Procesul de calomnie intentat de Dl. Drăgan ziarului italian *"Panorama"* şi scriitorului Bruno Crimi s'a terminat în faţa Curţii de Apel din Milano: Crimi achitat, Drăgan insultat.

...

NUMAI $500

Produsul intern brut pe cap de locuitor a fost în anul 1992 de $600, faţă de $1700 în 1989. România se găseşte în rândul statelor cele mai dezvoltate.

...

1993 - BUCUREŞTI, COADĂ LA BRÂNZĂ

BIRURILE '93 ÎN CETATEA BĂNIEI

În timp ce la Bucureşti impozitul pe clădiri s'a majorat cu 20% (la pensionari rămânând acelaşi de anul trecut), la Craiova majorarea este de 30%, fără nici o scutire pentru pensionari, Consiliul local considerând că aceste venituri intră direct în bugetul urbei.

Ordonanţa Guvernului nr. 15/1992 a prevăzut limitele minime obligatorii ale impozitelor şi taxelor, lăsând consiliilor locale şi judeţene mână liberă să aplice limitele maxime ale acestor biruri şi aşa destul de piperate. Astfel, Consiliul local Craiova a majorat dările către hoţul hoţilor (statul) în proporţie de 10-50 la sută, după cum urmează:

- cu 50% a crescut impozitul pe terenurile agricole şi penalizările pentru veniturile revărsate în termen;
- cu 40% s'au majorat taxele pentru mijloacele de transport, timbru de succesiune, publicitate, afişaj reclame, folosirea locurilor publice de desfacere a băuturilor alcoolice naturale;
- cu 30% au sporit impozitele pe terenurile şi clădirile populaţiei;
- cu 10% s'a mărit impozitul pe veniturile liber profesioniştilor şi ale altor persoane independente.

...

GREVE ŞI ACŢIUNI DE PROTEST

Craiova comunistă, care-a votat într'o totală voioşie trandafirul fesenist, mirosind a comunist" în Mai '90, apoi tufa şi pe-al său despot luminat, în Septembrie '92 - se confruntă astăzi cu degradarea continuă a calităţii vieţii, cu adunări de protest, marşuri şi greve de avertisment, în scopul atenţionării guvernanţilor şi administraţiei locale comuniste asupra modului în care, deliberat, încalcă legislaţia ţării şi drepturile omului.

Cartelul sindical "SYGMA" cu peste 2.500 de membri şi Asociaţia Şomerilor cu peste 50.000 de membri au semnalat situaţia critică în care se află, acuzând preşedintele ţării (peştele dela cap se'mpute!) primul ministru, primăria şi prefectura locală, ziarul local şi Rompresul.

Problemele cu care se confruntă sindicaliştii craioveni vizează între altele:

- falimentarea premeditată a industriei, prin concurenţă neloială, abuzuri şi corupţie;
- scăderea continuă a puterii de cumpărare, menţinerea salariului mediu net la 30 de dolari şi alinierea preţurilor la nivelul celor din ţările cu salarii peste 1.000 de dolari!;
- salarii, pensii şi ajutoare de şomaj minim de supravieţuire;
- tergiversarea definitivării contractului colectiv de muncă raţional.

...

CARENŢE STOMATOLOGICE ÎN DOLJ

Din 1990 Craiova are Facultate de Stomatologie cu 160 de studenţi români şi străini. În lipsa unei policlinici universitare pentru practica studenţilor, fiinţează ca baze de învăţământ universitar două policlinici stomatologice de cartier, dotate cu aparate dentare UNIT şi instrumentar vechi de peste 25 de ani.

Lipsesc materialele de lucru, care în "iepoca de aur" se aduceau din Cehoslovacia. Materialul de amprentură se importă acum din ţările vest-europene la preţuri liberalizate, în timp ce lucrările dentare sunt încă subvenţionate. Astfel, proteza dentară totală care costa 150 de lei în urmă cu cinci ani, a urcat acum la 800 de lei, în timp ce materialul necesar din import costă 4000 de lei! Asistenţa stomatologică în Dolj este deficitară şi în privinţa lipsei acute de medici (peste 40 de posturi vacante), ca şi a raţionalizării apei, care împiedică desfăşurarea activităţii normale.

...

PROGRAMUL "TEMPUS"

Craiova - viitor centru est-european al programului universitar internaţional. Facultăţi ale universităţii craiovene participă la colaborarea universitară transeuropeană, în cadrul programului "TEMPUS", care acordă burse de studii pe durată de până la un an, la universităţi din ţări membre ale C.E. şi G-24. Există şi burse de scurtă durată, până la o lună, oferite de organisme internaţionale şi universităţi din ţările membre ale C.E.

La Universitatea din Craiova, specializările s'au restrâns odată cu diminuarea numărului de locuri la învăţământul seral şi fără frecvenţă. În schimb, la Universitatea din Bucureşti a început predarea unui curs facultativ de... limbă ţigănească!!! Asta democraţie originală şi... cultură! Şi tot ce mai lipsea, în ceea ce priveşte limbajul. Că şi-aşa ne-am descoperit... vocaţia pentru cumplita vulgaritate. Suntem contaminaţi de verbozitate ţigănească, ascultând cum se vorbeşte în jur, chiar prin facultăţi... Mişto!

Prof. Radu ŞERBAN

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile:

VIZITA UNEI COMETE STINSE ...

Sau vizita D-lui Preşedinte Ion Iliescu la Washington a banalizat discursuri, a strâns mâna oficialităţilor, a umblat cu discul ca o suveică dela o uşă la alta şi s'a întors cu tivul prestigiului descusut.

La solemnitatea deschiderii muzeului dedicat holocaustului, Dl. Iliescu şi-a distins tărtăcuţa, purtând o iarmulcă albă, culoarea corectă ce se poartă la marile sărbători, iar lumea l-a confundat cu Preşedintele Israelului, Haim Hertog, care a venit cu capul descoperit, ca şi ceilalţi vizitatori.

Dl. Iliescu n'a înţeles că scopul holocaustului e să arate că Evreii n'au fost singurele victime, ci au fost şi alţii trimişi în cuptoare: ţiganii, homosexualii, prostituatele şi cei care se opuneau ideilor hitleriste, ce promiteau pacea pentru 1000 de ani, ideea principală fiind ca aceste crime să nu se mai repete. Un "Cap ras" (Skin head) care manifestează pe stradă, provoacă aceeaşi atenţie în presă, câteodată chiar şi mai multă, decât cei care mor pentru independenţă sau alte idealuri.

Judecând ca o vizită de unul singur, Dl. Iliescu poate spune că a cucerit America - a stat de vorbă cu preşedintele şi vice-preşedintele Statelor Unite, cu reprezentanţii Românilor de peste hotare, cu presa şi cu Statuia Libertăţii - dar pus în cadrul celorlalţi invitaţi la deschiderea oficială a Muzeului Holocaust, Dl. Iliescu rămâne la remorcă.

Preşedintele Clinton a acordat audienţă de peste o oră reprezentanţilor Poloniei şi Cehoslovaciei, iar cu Dl. Iliescu a terminat convorbirea protocolară în 15 minute.

În ce priveşte dialogul cu exilul, Dl. Iliescu a avut acelaşi succes ca şi tovarăşul Ceauşescu. Un grup pe care-l numărai pe degete, i-a adus salutul tuturor Românilor de peste hotare. La asta se reduce popularul succes al D-lui Iliescu. Dar cea mai mare insultă e că n'a fost onorat nici măcar cu o huiduială.

•••

ALT "ORIGINAL"

D.Văcăroiu poate fi dat ca exemplu de cum a constituit un guvern al cărui succes se bazează pe "Organizarea şi funcţionarea Hasoului".

•••

CU SATUL ÎN ARGENTINA

Sătenii din Ştefăneşti, (Argeş) nemulţumiţi că o parte din pamant a fost dat altor indivizi, pe bază de "relaţii" oficiale, ca primarul comunei aflat în cercetare îşi menţine postul, că nu primesc credite pentru cele necesare lucrării pământului etc. au hotărât să emigreze cu familii cu tot în Argentina unde au trimis 300 de cereri pentru a li se acorda viza.

Numai faptul că ţăranii s'au gândit să plece în grup, trebue să dea de gândit guvernului din Bucureşti.

•••

N'AVEM PCR; AVEM NĂRAVURI PCR-iste

Completul format din doamnele judecător Gabriela Bârsan şi Maria Cegolea a respins cererea de dizolvare a PCR pe motivul că PCR nu mai există iar între timp s'a îndeplinit "Lichidarea patrimoniului şi trecerea lui în fondul de asistenţă socială".

Comunismul e mort, trăiască comunismul!

•••

$80 MILIOANE PENTRU ŞOSELE

Banca Europeană pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare (BERD) va acorda României un împrumut de $80 milioane de lei pentru recondiţionarea arterelor rutiere care includ refacerea învelişului de rulare pe o lungime de 1100 de km şi îmbunătăţirea şoselor în dreptul punctelor de frontieră.

•••

BULEVARDUL BASARABIA

În prezenţa a 66 de primari, în frunte cu primarul Capitalei, Crin Halaicu şi a preşedintelui Asociaţiei "Glasul Basarabiei", fostul Bulevard al Muncii şi-a schimbat denumirea în Bulevardul Basarabiei, o arteră principală lungă de 4 kilometri.

•••

ATENŢIE! BANCNOTE FALSE!

Biroul de Presă al Băncii Naţionale al României publică:

"În ultima perioadă au fost depistate la ghişeele unor unităţi bancare, sau de către organele de poliţie, o serie de contrafaceri ale bancnotelor emise de Banca Naţională a României.

Contrafacerile identificate în circulaţia monetară au fost realizate cu ajutorul unor copiatoare color moderne, prin care s'a reuşit a se reda aproape fidel compoziţia grafică şi coloristică bancnotelor autentice fotocopiate.

Bancnotele emise după 1990 sunt mai greu de falsificat, deoarece cuprind o serie de elemente de siguranţă, vizibile cu ochiul liber.

Sunt falsificate aproape toate bancnotele: 200, 500, 1000 şi 5000 de lei, cele mai multe fiind bancnotele de 200 de lei.

Se dau diferite sfaturi de cum poţi distinge o bancnotă falsă iar dacă sunteţi în dubiu, adresaţi-vă primei unităţi bancare.

•••

COCAINA TRECE PE LA OTOPENI

La Vama Otopeni au sosit patru "sculpturi" din Venezuela pentru Naciadis Costică. Două din sculpturi aveau un postament de granit masiv, ce-a atras atenţia autorităţilor. În interiorul postamentului s'au găsit 100 kg de cocaină.

•••

TELEFON CELULAR

Pe o rază de 40 km în jurul Bucureştiului se poate comunica cu ajutorul telefonului celular. După Bucureşti va urma Braşov, Constanţa, Ploieşti şi Timişoara. Preţul unui telefon e de 600.000 lei, conectarea - 390.000 lei, iar abonamentul lunar 30.000.

•••

FĂRĂ PRETENŢII

Ambasadorul Ungariei la Bucureşti, Dl. Rudas Erno, în cadrul unei discuţii a declarat că: "Este foarte clar că Ungaria nu are pretenţii teritoriale. Ce interese să aibă cele două ţări, altele decât menţinerea stabilităţii în zonă?"

•••

ZI NELUCRĂTOARE

După 50 de ani şi o hotărâre a executivului, se stabileşte ca nelucrătoare a doua zi de Paşti, funcţie de calendarul religios al fiecărui cult.

•••

AGENŢIE DE SPECULĂ

"Am mers să-mi scot bilet de tren dela Agenţia de voiaj de lângă Gara de Nord. Mi s'a spus că nu mai sunt bilete, dar în spatele agenţiei se vindeau bilete cu preţul triplu". ("R.L.", nr. 905)

•••

JEFUITORI CU GUSTURI ALESE

1992 a fost anul în care hoţii au dovedit o mare dragoste pentru patrimoniul cultural. S'au produs 100 de mari spargeri, care includ patru mari muzee ale ţării.

"Au apărut reţele de traficanţi pe linia de Est-Vest şi Vest-Est cu terminal în Japonia" a declarat Dl. Ioan Godea, director în Ministerul Culturii. În acţiunile frauduloase sunt implicaţi funcţionarii din unele oficii ale patrimoniului cultural.

•••

ÎNTRE "UN FLUTURE" ŞI O "SCRISOARE"

Dl. Paul Everac, directorul TV-ului şi autorul dramei "Un fluture pe lampă" şi altor piese prin care se susţineau "dramaturgeşte" acţiunile progresiste ale tovarăşului Ceauşescu, e supărat pe nu mai puţin cunoscutul dramaturg I.L. Caragiale şi opera lui, "O scrisoare pierdută", pentru motivul că pierderea scrisorii ar "strica imaginea ţării".

Acţiunile D-nului Paul Caţavencu Everac culeg râsete la scena deschisă.

•••

VOM SCĂPA DE "ROSTOCK"

"Rostock" e o navă ucraineană care s'a scufundat pe braţul Sulina şi împiedică navigaţia. Acum, cu aparate speciale, se va încerca recuperarea epavei şi restabilirea circulaţiei fluviale.

•••

ASTA O ŞTIAM

Corespondentul revistei "Newsweek" din Bucureşti scrie: "Guvernul, la nivel mijlociu, este efectiv nefuncţional şi deosebit de corupt. Fostele cadre comuniste sunt un dezastru". Când revolta a început, singurele forţe capabile să ia puterea au fost aparatul de partid, armata şi securitatea".

•••

PUŢINI AU FOST, MULŢI AU RĂMAS

Un certificat de revoluţionar, care-ţi oferă unele avantaje materiale şi te mută de cealaltă parte a parapetului din Decembrie 1989 se poate obţine pentru 1 milion de lei, iar cei care au bani sunt chiar foştii escroci, informatori, secretari de partid etc. deveniţi peste noapte "Eroii Revoluţiei" în frunte cu Dl. Iliescu.

•••

UN POLIŢIST CU NOSTALGII DE ... MILIŢIAN

Slujba de acatist dela Biserica Sf.Spiridon din centrul oraşului Craiova a fost întreruptă Luni, 29 Martie, a.c., de intrarea abuzivă a căpitanului de poliţie Emilian Gâtiţă şi a câtorva trimişi ai... Mitropoliei. Enoriaşii, aflaţi la slujbă, şi-au manifestat revolta faţă de cei care au dat năvală în biserică, intruşi care emanau miresme de... ţuică, obligându-i în cele din urmă să se retragă.

S'a consumat astfel un nou episod al încercării Mitropoliei oltene de a-l îndepărta din biserică pe preotul-paroh Iulian Mladin, cel care a denunţat atitudinea mai marilor Bisericii din judeţul Dolj, în timpul represaliilor dela Timişoara şi imixtiunea regimului neo-bolşevic al lui Iliescu în biserici. De mai multă vreme preotul Iulian Mladin este ţinta unor atacuri şi intimidări. Acelaşi căpitan Gâtiţă, în lipsa preotului, a pătruns în casa acestuia şi i-a ameninţat familia cu maltratarea.

"De când se află Poliţia în subordinea mitropolitului Nestor Vornicescu?", se întreabă enoriaşii, unii din ei anunţând că vor merge "cu jalba'n proţap" la Ministerul de Interne pentru a cere destituirea poliţistului Emilian Gâtiţă.

În Biserica Sf.Spiridon - după ultimele dezvăluiri în presă ale parohului Iulian Mladin - a fost numit un preot membru al F.D.S.N., fidel regimului Iliescu. Enoriaşii refuză însă a-l accepta, protejându-l pe tânărul paroh Mladin.

•••

Sergiu Nicolaescu va turna un film având ca bază evenimentele dela 23 August 1941.

•••

Puşcăria de copii şi de reeducare a minorilor din comuna Tichileşti (Brăila) a fost contaminată de o puternică epidemie de tuberculoză care ameninţă întreaga comună, deoarece în cadrul reeducării, copiii din închisoare frecventează unele cursuri cu copiii din Tichileşti, plus personalul administrativ care nu locuieşte în clădirea închisorii.

•••

Pentru un control mai eficace la frontieră şi pentru aplicarea noilor taxe "pe valoarea adăugată" la mărfurile importate, s'a decis angajarea câtorva sute de vameşi.

•••

Cele şase nave de patrulare pe Dunăre, oferite de SUA României şi Bulgariei ca să controleze sancţiunile economice impuse Iugoslaviei sunt fără nici un armament, dar au în schimb cele mai moderne mijloace de comunicaţie...

•••

Cernavodă a devenit "Raiul Valută Forte"; specialiştii străini sunt plătiţi în dolari, care au atras pe speculanţii de valută, în majoritate ţigani.

•••

Pentru sezonul de vară s'au stabilit în zilele de Luni, Miercuri şi Vineri curse de avion Bucureşti-Constanţa-Bucureşti. Tarom a inaugurat o altă rută AIRBUS A 310 Bucureşti-New York şi unele curse Bucureşti-Detroit.

•••

Grânarul Europei (România de altă dată) importă grâu din Statele Unite. S'a acordat un credit de $10 milioane pentru aprovizionarea cu grâu. O treime va fi oferită brutăriilor particulare.

•••

O firmă franceză va produce la Topoloveni (Argeş) tractoare model "Fermier 26-32". Preţul unui asemenea tractor este de 1,6 milioane lei.

•••

După victoria lui Elţin, Bucureştiul şi-a domolit entuziasmul pentru tovarăşii din Belgrad. Controlul navigaţiei pe Dunăre se face mai serios şi asta a provocat supărarea celor din Ucraina.

•••

În caz de conflict armat, România are o armată permanentă de 200.000, cu o rezervă de 593.000, 2.875 de tancuri şi 2.875 avioane de război. (A.P.)

•••

Sibiu. Două trenuri cu 400 tone de materii toxice au fost înapoiate Germaniei.

•••

Taxele pentru studenţi variază dela 90.000 până la 160.000 lei pe an. Mulţi tineri au renunţat la învăţătură.

•••

Evidenţa spitalului din Petroşani arată că 20 de copii sunt infectaţi cu HIV (AIDS) dintre care 18 sunt Romi.

•••

Până la redresarea economiei, România are nevoie de un ajutor zilnic de $10 milioane.

•••

În locul Romilor, Germanii preferă potârnichile vii, ca să-şi populeze fauna. O potârniche, 40 de mărci.

•••

Fundaţia Arta Vizuală va turna un film dedicat activităţii D-nei Doina Cornea.

•••

La unele hoteluri, dacă eşti străin, plăteşti de zece ori mai mult decât un cetăţean român.

•••

O scrisoare de maximum 20 g adresată peste hotare va costa 130 lei.

•••

Deasupra României stratul de ozon s'a diminuat cu 5%, afirma Dl. Hiroyuki Ishu, directorul Centrului de Mediu pentru Europa Centrală.

•••

Se minte ca şi pe timpul lui Ceauşescu: Ministerul Sănătăţii afirmă că'n Craiova sunt şase cazuri de SIDA (AIDS) în timp ce doctorii dela catedra de Microbiologie din acelaşi oraş adună până la 280 de bolnavi.

•••

Dacă nu-i înghesuială de vapoare pe Canalul Dunăre-Marea Neagră, va fi în schimb înghesuială de pescari. Se acordă pescuitul cu o condiţie: o treime din peşte trebue dat Administraţiei Canalului.

•••

Crucea Roşie Internaţională s'a retras din România; motivul: situaţia politică şi socială s'a îmbunătăţit.

•••

Un litru de gaz pentru lampă costă 150 de lei.

•••

Embargoul impus Iugoslaviei - spun oficialităţile - le-ar fi cauzat o pagubă de $7 milioane.

•••

Dl. Iliescu primeşte o leafă lunară de 293.000 lei, iar Dl. Văcăroiu de 209.000 lei.

•••

Vreo 50 de inşi au sărbătorit lângă mormântul lui Ceauşescu a 72-a aniversare dela înfiinţarea partidului comunist. S'au ţinut discursuri şi s'a cântat "Internaţionala".

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

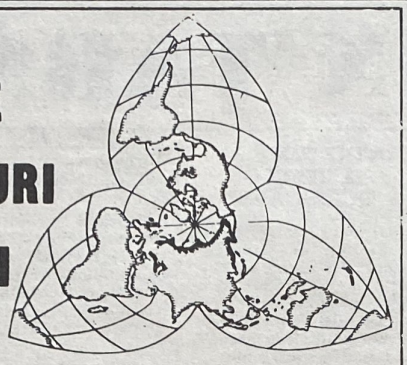

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

BOSNIA RISCĂ SĂ DEVINĂ UN LIBAN EUROPEAN

Situația din Bosnia devine din ce în ce mai confuză și mai greu de rezolvat, arătând neputința puterilor occidentale de a lua hotărâri energice și la unison acolo unde nu sunt interse comune, mai ales economice, care să afecteze marile puteri. Bosnia nu este un Kuweit cu resurse naturale, care să intereseze țările industrializate și nici nu are configurația geografică a Irakului, unde aviația și tancurile computerizate ale coaliției puteau să-și atingă ținta, ca la manevre, pe suprafețele ca în palmă.

Republica este amenințată să devină un Liban în Sudul Europei.

După respingerea de către Parlamentul sârbo-bosniac a planului Vance-Owen, pentru a mai câștiga timp, Sârbii au anunțat un referendum al populației sârbe din Bosnia. Aceasta s'a pronunțat și ea în proporție de 96% pentru respingerea acestui plan.

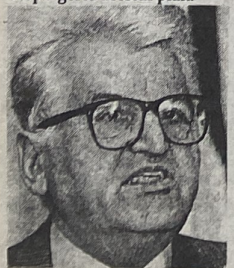

Președintele demis, Dobrica COSICI

Vest-Europenii nu au fost de acord cu propunerea administrației Clinton, pentru atacuri aeriene limitate asupra bateriilor de artilerie, care continuă să omoare populația civilă și nici cu ridicarea embargoului de armament numai pentru Bosnia, pentru a permite acesteia să se apere de atacurile sârbe.

În fața indeciziilor și șovăielilor occidentale, SUA, Rusia, M. Britanie, Franța și Spania au propus crearea a șase "zone de securitate" în jurul a șase orașe din Bosnia, unde sunt masați un număr mare de refugiați bosniaci musulmani (care de fapt sunt Sârbi de religie musulmană). Propunerea stipula trimiterea de forțe ONU, care să asigure protecția populației celor șase zone, ca și desfășurarea de monitori, pentru a supraveghea la granița dintre Serbia și Bosnia dacă Belgradul își ține promisiunea de a nu trimite provizii Bosniacilor sârbi, până la semnarea unui acord de pace.

Planul a fost respins de guvernul din Sarajevo, ca nefăcând decât să maseze populația musulmană în rezervații, în timp ce Sârbii continuă să ocupe 70% din suprafața Bosniei.

Atât Karakladzici cât și Belgradul au respins propunerea de monitori la graniță, Președintele Miloșevici al Serbiei considerând-o o insultă la suveranitatea țării.

Aplicarea practică a planului a provocat discuții și controverse între aliații din NATO, ai căror experți susțin că trebue cel puțin 40.000 de soldați, pentru indeplinirea lui, iar aducerea trupelor va dura câteva săptămâni. Administrația americană nu vrea să-și trimită trupe terestre, iar NATO a vrut un plan detaliat dat de ONU în privința sarcinilor trupelor angajate.

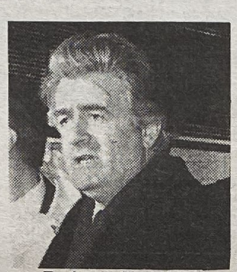

Radovan Karadzici

Intre timp a continuat bombardarea orașelor cu populație musulmană, iar pentru a complica parcă și mai mult situația, Croații au continuat să atace pe Musulmani în centrul Bosniei, orașul Mostar fiind aproape în ruine.

Sârbii au votat în Parlament destituirea Președintelui Iugoslaviei Dobrica Cosici pe motiv că a încălcat Constituția. Manevra a fost făcută sub presiunea Partidului Radical, partid ultra naționalist, care-l considera prea moderat, în urma unui apel pentru un plan de pace.

În urma demiterii președintelui, au avut loc mari demonstrații impotriva guvernului, la Belgrad.

La nesiguranța și șovăiala generală a contribuit și poziția oscilantă a Președintelui Clinton. Acesta, ca și în politica sa internă, se pare că merge pe drumul lui Carter. Promisiuni, reveniri de poziție, planuri nerealizabile. Secretarul de Stat Christopher, (moștenit tot dela Carter) s'a dovedit un maestru al convorbirilor interminabile cu minime realizări practice după schimbări de poziție și compromisuri. Statele Unite, confruntate cu probleme interne riscă să-și piardă poziția de lider în politica internațională, datorită lipsei de decizie a actualei administrații.

MEMBRII PARTIDULUI RADICAL (PARTID ULTRANAȚIONALIST SÂRB)

CRIZA POLITICĂ DIN POLONIA

După ce Parlamentul polonez a votat cu o diferență de numai un vot o moțiune de neîncredere, Prim-ministrul Hanna Suchocka (prima femeie cu această funcție în Polonia), și-a înaintat demisia.

Președintele Walesa nu a acceptat însă demisia guvernului, în schimb a anunțat dizolvarea Parlamentului și ținerea de noi alegeri în toamnă, conform Constituției aprobate în Noembrie 1992.

Moțiunea de neîncredere a putut fi votată, datorită alianței opoziției formată din foștii comuniști, partidele naționaliste de dreapta și Solidaritatea. Aceasta din urmă, acuzând guvernul de introducerea unui "capitalism cu față inumană."

Hanna Suchocka, considerată de Walesa ca cel mai bun prim-ministru pe care l-a avut, a condus politica de piață liberă, refuzând creșterea salariilor funcționarilor publici și a pensiilor, pentru a nu mări inflația și a periclita astfel acordurile internaționale de reducere a datoriilor externe ale Poloniei. Doamna Suchocka este membră a Uniunii Democratice (un partid de centru-stânga) care a făcut o coaliție guvernamentală cu alte șase partide în parlament.

Actualul guvern va rămâne în funcție până la noile alegeri.

Mai mult de 50% din forța de muncă poloneză este utilizată acum în sectorul particular, iar inflația actuală de 45% reprezintă o îmbunătățire față de perioada imediată postcomunistă. Se așteaptă o creștere economică de 3% pentru anul în curs, iar o schimbare a guvernului actual ar fi însemnat un semn de întrebare, pentru investitorii străini.

ARMENIA ȘI AZERBAIDJANUL PE CALE DE A ÎNCETA CONFLICTUL

Armenia și Azerbaidjanul au căzut de acord să accepte un plan de pace, pentru încetarea războiului, care durează de cinci ani și a avut drept cauză disputa în privința viitorului enclavei armene Nagorno-Karabakh, situată în Azerbaidjan.

Acordul negociat de SUA, Rusia și Turcia și bazat pe o rezoluție a Consiliului de Securitate, cere o încetare a focului pe termen de 60 de zile, terminarea blocării transportului de energie către Armenia și retragerea trupelor armene din teritoriile cucerite în Azerbaidjan, unde Kelbajar reprezintă un punct cheie.

Convorbirile s'au desfășurat la Moscova, iar Președintele Armeniei, Levon Petrosyan, după o întâlnire cu Boris Elțin, a anunțat suportul său pentru planul de pace.

Tratativele vor fi reluate pe data de 6 Iunie la Geneva, sub auspiciile Conferinței de Securitate și Cooperare în Europa.

Conflictul armeano-azerbaidjan a început în 1988, când Armenii din enclava Nagorno-Karabakh din Azerbaidjan au cerut ca aceasta să devină autonomă. Datorită alianței cu Turcia, Azerbaidjenii au reușit să blocheze 85% din importul de energie al Armeniei, cauzând închiderea a 80% din fabricile acesteia.

O NOUĂ EPOCĂ POLITICĂ ÎN TURCIA

Suleyman DEMIREL

Odată cu moartea neașteptată a Președintelui Turgut Ozal (infarct miocardic), Turcia se pare că va intra într'o nouă epocă politică.

Considerat ca cel mai mare vizionar dela Kemal Atatürk încoace, Ozal avea în vedere stabilirea unor legături strânse cu Europa și Statele Unite. El începuse să lucreze intens și pentru strângerea legăturilor cu fostele republici sovietice din Asia Centrală, având un program de construire a unor șosele, căi ferate și conducte petrolifere, care să lege Baku cu portul turc Iskenderum.

Fostul președinte a preconizat o politică externă energică, sprijinind coaliția împotriva Irakului și propunând o acțiune militară în Bosnia, cu ajutorul Turciei.

Noul președinte, Suleyman Demirel (68 ani), vechi rival al lui Ozal, a deținut funcția de prim-ministru din 1991, când partidul său, Partidul Adevăratului Drum, a obținut victoria în alegeri împotriva partidului fostului președinte, Partidul Patriei.

Guvernul Demirel a condus pe baza coaliției cu Partidul Social Democrat, al cărui lider este Erdel Inonu.

Noul președinte a fost ales de Parlament cu 244 voturi din 450. El este considerat conservator și a condus șapte guverne, iar în 1971 și 1980 a fost înlăturat prin lovituri militare. Înclinația lui de a se ocupa mai mult de treburile interne neliniștește pe diplomații vestici, care sperau ca Turcia să contrabalanseze în regiune, influența Iranului.

Turcia, care are în prezent o populație de 60 de milioane, este și ea confruntată cu o serie de probleme domestice. Inflația este de 60%, iar deficitul bugetar a crescut în primele luni ale anului la 3,2 miliarde dolari (dublu decât se așteptă). Funcționarii publici au cerut sporirea salariilor cu 100%, iar controlul exercitat de stat asupra industriei se arată ineficient. Ciocnirile cu minoritatea kurdă au fost un permanent subiect de tensiune.

Odată cu încetarea războiului rece, Turcia și-a pierdut mult din importanța sa pentru țările vestice, ne mai fiind un avantpost important pentru NATO, împotriva expansiunii sovietice. În acest sens, se pare că SUA va înceta să acorde anual 450 milioane de dolari, iar Germania va renunța la ajutorul militar acordat.

Totuși, având în vedere situația tulbure din Balcani și cea neclară din Orientul Mijlociu, este posibil ca în viitor Turcia să mai aibă încă un rol de jucat.

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

PAX SLAVICA

Lucian G. COSTI

Încercările diplomației occidentale de a pune capăt conflictului din Bosnia s'au concretizat în așa-zisul plan de pace Vance-Owen. Formula oferită, de a diviza fosta republică iugoslavă în zece provincii autonome, este departe de a rezolva profunda criză balcanică. Motivele eșecului acestei formule trebue căutate în totala necunoaștere a realităților din această zonă a lumii. Ca stat, Bosnia-Herțegovina nu a ființat niciodată; a fost întotdeauna un ținut tampon între partea de Nord-Vest a peninsulei balcanice, catolică și apropiată de Vest și centru-Sud, influențat de Orient. Dezechilibrul provocat în Balcani după dispariția dominației turcești a fost cauzat de amestecul direct al Rusiei, care și-a urmărit scopurile expansioniste, de a controla accesul la Mediterană. Rusia s'a folosit abil de prezența Sârbilor și a Bulgarilor, vorbitori ai unor limbi înrudite, sprijinind activ crearea unor state slave, un fel de pioni ai Marii Rusii.

La finele secolului XIX, Rusia se afla în plină ascensiune militară și politică și nu e de mirare că puterile vest-europene s'au consolat cu ideea că Balcanii, veritabila poartă a întregului continent înspre Orient, vor deveni, volens-nolens, o feudă rusească. Rusia a știut să-și justifice inițiativele, nu numai pe plan diplomatic, dar și printr'o campanie susținută în mediile de informare spre a demonstra caracterul exclusiv slav al Balcanilor. Propaganda panslavă a Rusiei a reușit de minune, atât de mult, încât astăzi toți sunt convinși că Sârbii și Bulgarii sunt frații de sânge ai Rușilor, și nicidecum descendenții vechilor neamuri balcanice, ajunși să vorbească limba impusă de grupuscule de barbari sosiți din ținuturile Niprului.

Dintr'odată, istoria Balcanilor începe cu secolele ce au urmat invaziei slavone. Toată glorioasa istorie a oamenilor acelor meleaguri a fost ștearsă cu buretele, iar cei care refuzaseră să-și modifice identitatea și respinseseră "botezul" slav, au devenit un fel de venetici, un fel de anomalii etnice. Este cazul Albanezilor și al Românilor. Crearea statelor de limbă slavă pe teritoriul ce era odinioară administrat de Turcia a însemnat accelerarea procesului de deznaționalizare și asimilare lingvistică, în special a Romanilor, ținta preferată a presiunii panslave. Este clasica teamă a uzurpatorului în fața celui care posedă drepturi ancestrale, naturale și deci legitime. Aceeași lipsă de legitimitate se află printre cauzele isteriei naționaliste sârbești, abil susținute de Kremlin.

Atâta timp cât Rusia își păstrează statutul de mare putere, tragedia din Balcani va fi mereu la ordinea zilei. Ingerența Moscovei, interesată în păstrarea unei situații tulburi și menținerea hegemoniei slave sunt cauzele conflictelor sângeroase ce erup periodic în Balcani. Puterea otomană, exercitată timp de câteva secole, a știut să impună o balanță între naționalitățile ce viețuiesc aici: Albanezii și Românii erau tratați în același fel cu ceilalți supuși ai Porții. Astăzi, statele slave din Balcani practică o feroce intoleranță față de neslavi. Aberanta construcție politică a Balcanilor, modelată după dorința Kremlinului, este sursa frecventelor ciocniri locale, care au condus întreaga Europă la războiul în 1914. Nici acum nu suntem departe de același scenariu.

Măcelul ce are loc în Bosnia ne aduce aminte de metodele folosite de Ruși în Transnistria, cu puțin timp în urmă. Războiul slav este făcut de dragul de a ucide, de a subjuga, de a stăpâni. Nu este o luptă cavalerească, în fața unei armate, ci o răfuială cu întreaga populație civilă. Termenul de barbar se aplică și azi, ca și acum două mii de ani. Și într'adevăr, vorbitorii acestei limbi par să fie prizonierii unei mentalități cu totul ieșită din comun, ce nu-și are corespondent în Europa. În inima Balcanilor regnul violenței s'a instalat fără drept de apel, odată ce scânteia politică a aprins ura dintre oameni. E greu de imaginat că o formulă abstractă, fabricată în cancelariile occidentale, poate aduce pacea într'un loc măcinat cu intensitate de intoleranță. Iată de ce planul Vance-Owen nu are nici o șansă de a calma spiritele: el nu se bazează pe analiza atentă a cauzelor istorice și a firii localnicilor. Premiza dela care pornește acest plan este menținerea unei provincii trasate de Tito în fosta federație iugoslavă și ridicarea ei la rangul de stat independent. Nu se pun întrebări asupra dominației sârbești în Banat și Kosovo; grija Vestului este să nu se schimbe mai nimic din edificiul fals construit în 1945 și nu să fie supărată Moscova, marea beneficiară a aventurii panslave în Balcani.

Presa abundă de cele mai diverse păreri despre motivele reale ale fratricidului bosniac. Se invocă dreptul Sârbilor la autodeterminare, în speță a celor aflați în Bosnia-Herțegovina. Cât se poate de democratic, s'ar putea argumenta, dar de ce Albanezii din Kosovo și Românii din Banat și Macedonia nu trebue să beneficieze de același drept? Pentrucă ei nu luptă cu arma în mână, deci înseamnă că suportă bine jugul, ar putea fi replica. În plus, nu au pe mama Rusia care să-i sprijine, ba chiar din contră. Se mai argumentează că musulmanii din Bosnia vor să aibă un stat islamic fundamentalist, și acesta este un pericol mortal pentru creștinitate. E improbabil ca Sârbii să fi devenit brusc mari fanatici ortodocși, iar bosniacii musulmani zeloși purtători ai învățăturii Coranului. Și cum de e acum în pericol creștinitatea europeană, amenințată de o mână de Bosnieci (aproape două milioane sunt deja pribegi pe drumurile Europei) și nimeni n'a văzut adevăratul pericol în Rusia bolșevică, instrument al ofensivei anticreștine pe continent?

De ce oare nu e sprijinit factorul de stabilitate și de tradiție creștină, numit România, care și-a asumat istoric rolul de apărător al creștinității și al rezistenței contra barbarilor? Răspunsul la aceste întrebări nu e deloc comod, dar este evident că războiul iscat în Balcani are ramificații profunde în multe cancelarii machiavelice. României i se refuză dreptul de a-și recupera pământurile, perpetuându-se cu bună știință injustiția din 1940. Să fi fost Malta o recunoaștere a unui panslavism impus de Rusia în schimbul renunțării la sateliții mai vestici?

Noile "frontiere" ale intereselor imperiale muscale ar trebui să cuprindă totalitatea neamurilor slave ce aparțineau confesiunii ortodoxe înainte de bolșevism, iar includerea Românilor în noua configurație ar fi doar o consecință a nefericitei lor situări geopolitice. Analizați simplist, din comodele fotolii dela Soare-Apune, Românii nu sunt făuritori de istorie, ci spectatori ai ei, lipsiți de dorința de a lua arma în mână spre a-și lărgi posesiunile, așa cum fac vecinii lor, Slavii. Ca urmare, ei nu ar merita decât tratamentul adecvat celor aflați în postură defensivă, nu potențialilor învingători. Pentru mentalitatea de azi a Vestului, laurii au fost deja pregătiți, fără să se aștepte rezultatul final. Conflictul din fosta Iugoslavie complică ecuația dela Malta, pentrucă instabilitatea născută iese de sub control, iar coridorul vital de legătură dintre Centrul și Apusul Europei și Orient, care trecea prin Serbia, s'a deplasat automat prin România. Strategii cedării dela Malta sunt puși la grea cumpănă, fiind obligați să-și reconsidere deciziile: în fond, atâta timp cât Rusia dă semne de oboseală în administrarea posesiunilor sale, chiar dacă ele sunt mai reduse decât pe timpul lui Brejnev, orice pact poate fi reajustat...

Peninsula Balcanică se află încă sub semnul domniei slave, perioadă începută odată cu prăbușirea Imperiului Otoman. Eliberarea României de sub strânsoarea slavă, în fapt câștigarea veritabilei ei independențe, înseamnă îndepărtarea Moscovei din jocul balcanic și înfrânarea poftelor expansioniste ce țintesc crearea unei "Mari" Serbii sau a unei "Mari" Bulgarii (care se profilează la orizont, actuala republică Macedonia fiind doar prima etapă până la alipirea la Bulgaria). Analiza atentă a preocupărilor diplomației românești din preajma războaielor balcanice dela începutul secolului ne oferă prețioase învățăminte. Aliații naturali sunt acum Turcia și Albania, Grecia mai puțin și condiționat de pretențiile sale în zona macedo-română.

EFEMERIDE

Luna trecută Danezii au fost chemați la urne să spună DA, pentrucă anul trecut au spus NU, aderării lor la Tratatul dela Maastricht. S'a confirmat astfel încă odată egalitatea din lumea liberă, unde țările mici au drepturi egale cu Marile Puteri, în sensul că li se dă posibilitatea să nu fie de părere contrarie.

Acest drept al țărilor mici, în care o țară ca Albania, de exemplu, are același drept de vot cu o țară ca China, în Adunarea Generală a ONU a fost transcris ca literă de lege după cel de-al Doilea Război Mondial, ca un fruct răsărit după înfrângerea Germaniei, ștergându-se cu buretele eșecurile primei surori a ONU, fosta Ligă a Națiunilor.

Faptul că de data aceasta la Charta ONU a fost adăugat și un Consiliu de Securitate, nu a mai deranjat pe nimeni, deși în acest Consiliu de Securitate sunt numai cinci membri permanenți - învingătorii din al Doilea Război - și ceea ce este de primă importanță, acești membri permanenți au dreptul de VETO, asupra problemelor discutate în Consiliu.

Cât de valabil poate fi votul din Adunarea Generală ONU, în problemele de Securitate, chiar dacă ar întruni procentul de 99,9%, depinde de interesul celor cinci mari, pentrucă oricare dintre ei l-ar putea anula, opunând dreptul său de VETO.

În Comunitatea Europeană nu s'a mers chiar așa de departe cu dreptul de Veto, deși palicarii din Atena ar spune oricând și din oficiu, Veto, oricărei cereri a Turciei de a intra în Comunitate dar, nici așa, că o țară ca Danemarca să încurce treburile integrării europene nu se tolerează.

Cum au primit Danezii rezultatul votului s'a văzut a doua zi, când Copenhaga a fost teatrul unui război civil, în înfruntarea forțelor polițienești cu demonstranții împotriva aderării, folosindu-se pe lângă atacul cu gaze și cel cu focuri de armă trase în plin în manifestanți, ca și aprecierile poliției că demonstranții au atacat cu câteva tone de pietre și cărămizi. Din magazinele aflate în zona confruntărilor n'a mai rămas nimic, ele fiind complet devastate. Acestea toate pentrucă Danezii n'au trecut prin comunism, unde puterea ar fi obținut încă de anul trecut un procent de 99, 9%, DA - fără violență și cu observatori străini - încât s'ar fi mirat cu toții "ce vrăji a mai făcut guvernul" încât votul lor NU se transformase în DA.

Această "integrare" în Europa după care aleargă cu limba scoasă și politicienii din România, începând cu Iliescu și terminând cu Opoziția, este chiar atât de miraculoasă încât, numai prin intrarea în ea, va curge bunăstarea în România, umflată ca apele Dunării primăvara?

Va fi atât de minunat acest proiectat stat al unirii Europei?

Cu ani în urmă, Valery Giscard d'Estaing, aducea corectivul că viitoarea unire nu va duce la crearea Statelor Unite ale Europei ci la Unitatea Statelor Europene. Diferența era clară și mulți îi ocolesc sensul.

Unirea Statelor Europene nu va ajunge niciodată la echivalentul Statelor Unite ale Americii, pentrucă în America, statele federale sunt niște împărțiri teritoriale administrative, cu anumite independențe și legislații statale, pe când în Europa, prin stat se înțelege o comunitate națională închegată de veacuri, diferită ca structură spirituală, culturală, etnică, religioasă și lingvistică, pe lângă diferențe de nivel economic și formă politică.

Încercarea unității în Europa nu este nouă. Ea a apărut în special după Revoluția Franceză și a culminat prin lozinca demagogică comunistă *"Proletari din toate țările uniți-vă!"*. Un prim rezultat l-a avut introducerea sistemului metric și ecartamentul căilor ferate (la care nu a aderat Rusia) și în bună parte schimbarea calendarului în stil nou. Pe plan financiar, Sistemul monetar al Uniunii Latine care a funcționat până la începutul Primului Război Mondial, a falimentat total.

Pe plan politic, experiența a fost tragică. S'au încercat două formule de integrare în stat unic: formula comunistă prin crearea Uniunii Sovietice la care Apusul nu numai că nu s'a opus dar a colaborat din plin; și formula hibridă a statelor multinaționale de tipul Iugoslaviei și Cehoslovaciei.

Ce a rămas din cele două formule după peste 70 de ani de experiență, s'a văzut. O pulverizare - unică în istorie - a Sovietelor, doborâte de naționalismul autentic al popoarelor subjugate, o divizare cu tact a Cehoslovaciei și barbarele atrocități din inima Europei, a conflictelor din fosta Iugoslavie.

Europa a supraviețuit datorită credinței creștine și a conștiinței de neam a comunităților ei naționale pentrucă Dumnezeu a împărțit lumea în neamuri și așa le va judeca.

Dacă totuși din cocleala unor neamuri apar și indivizi care doresc dispariția neamului lor și dacă însăși Europa vrea să-și anuleze frumusețea diversității ei spirituale, nu va face decât să economisească Asiei, materialele viitoarei invazii.

Zahu PANA

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE / LA VOIX ROUMAINE
pentru orice schimbare de adresa, anuntati redactia ziarului cu cel putin 4 saptamâni înainte.

CRONICA VREMII

ANIVERSAREA LEGIUNII "ARHANGHELUL MIHAIL"

——Ion BOIERU——

Toate aniversările, prin cuprinsul lor sărbătoresc, ne înviorează sufletele şi inimile, întremându-ne în eforturile noastre de a realiza ceva, în orizontul istoriei în care trăim. Pentru luna aceasta, o aniversare deosebită o reprezintă întemeierea Legiunii Arhanghelului Mihail, la 24 Iunie 1927, de către Corneliu Codreanu şi un grup de alţi patru credincioşi ai luptei naţionale. Dela bun început, Legiunea Arhanghelul Mihail s'a bazat pe patru linii esenţiale de viaţă specifică: **1) Credinţa în Dumnezeu; 2) Încrederea în misiunea noastră; 3) Dragostea dintre noi; 4) Cântecul.** Totul apare de o simplitate admirabilă şi, asta este adevărata măsură a înfăptuirilor majore, că sunt simple, încât nu ţi se stoarce mintea să le desluşeşti ţesătura de adevăruri pe care se întemeiază şi pe care le grăiesc către lume.

Din acest început s'au dezvoltat apoi activităţile ulterioare care au copleşit ţara cu dinamismul şi vivacitatea lor. Dar şi cu prigonirile care s'au desluşit din partea adversităţilor, care, nu vedeau cu ochi buni, regenerarea vieţii naţionale, pe care o preconiza şi o promova Legiunea Arhanghelul Mihail, prin formarea unui om nou, pe linia celor mai autentice tradiţii şi credinţe strămoşeşti. Ridicarea Legiunii a fost unul dintre cele mai semnificative fenomene ale istoriei româneşti, căci deschidea arcuirea înălţimilor morale şi a înfăptuirilor majore, atât în orizontul culturii cât şi pe dimensiunea civilizaţiei, născute din strădania specifică locului şi potrivit măsurii de existenţă curat românească. În ciuda celor mai năstrusnice împotriviri şi unelţiri ale inamicilor de tot felul, adunaţi de pe toate coclaurile anti-româneşti, Legiunea a reuşit, prin coerenţa ideologiei ei naţionale, să grupeze în rândurile ei toată floarea intelectualităţii naţionale, tot ce avea mai bun tineretul şi starea ţărănească şi sufletele curate ale muncitorimii, care nu s'a lăsat furată de amăgirile marxismului înstrăinat total de sufletul românesc.

Ideologia legionară aducea prospeţimea izvoarelor de cuget şi simţire, restabilind legătura cu realitatea ontologică şi istorică şi, în cuprinsul şi substanţa căreia trăia de veacuri, poporul român. Undeva, şi cândva, se întrerupsese contactul cu această realitate, cu dinamismul şi orizonturile ei de desfăşurare şi fecunditate. Nicolae Roşu, unul dintre cunoscătorii profunzi ai fenomenului legionar, spunea că **"în pasoptism ... Românii au pierdut simţul istoric"**. Atunci, la 1848, **"s'a dat marea bătălie dintre formele autohtoniei etnice şi ideologia revoluţionară"**.

Legiunea Arhanghelul Mihail însemna o revenire la fondul autentic al ideii româneşti, la adevărurile temeiurilor de existenţă naţională şi la liniile de permanenţă ale întregului neam.

Legiunea însemna catehismul unei noi ordini a fiinţării româneşti, care se înscria în catastiful aspiraţiilor, idealurilor şi împliniriilor viitoare. Cutremurătoarea jertfă a lui Ion Moţa şi Vasile Marin, pe pământul Spaniei asaltate de barbaria ucigătoare a bolşevismului moscovit, a fost expresia unor viziuni creştine atotcuprinzătoare, a unor disponibilităţi inegalabile ale veacului al 20-lea, care voiau salvarea credinţei creştine. Disponibilităţile spirituale pe care numai Legiunea Arhanghelului Mihail le-a dospit acolo, între Carpaţi şi Dunăre, ca un semn al graţiei cereşti, de binecuvântare, dar şi de ispăşire, în acelaşi timp, a păcatelor care aveau să încarce veacul nostru. Jertfa din Spania a fost traiectoria stelară a Legiunii Arhanghelul Mihail. Din tăriile stihiale ale ei a crescut Mişcarea Legionară, cu o nesecată capacitate de dăruire, de jertfă, de bunăvoie şi de dinamism, care a răscolit adevăratele energii creatoare ale întregului neam.

În 1937, Legiunea a cucerit ţara întreagă, cucerire iniţiată prin canonul de jertfă din Ianuarie, pe tărâmurile îndepărtate ale Spaniei, şi pecetluită, prin voinţa naţională, în Decembrie 1993, luna socotelilor definite pentru treburile unui an.

A venit apoi pârjolul prigoanelor şi al temniţelor fără de sfârşit, şi căderea ţării sub jugul bolşevismului, care păreau că nu se mai termină niciodată, dar, tot Legiunea a ieşit biruitoare până la urmă; jertfa lui Moţa şi Marin, împreună cu jertfele înmiite ale altora, botezaţi în dragostea de neam şi credinţă creştină şi-au dat roadele cele bune.

În prigonirea comunistă, Legiunea a rămas pe baricade şi a ieşit învingătoare, deşi obiectivul primar al dictaturii comuniste a fost să lichideze orice urmă de legionar. Să nu se uite că steagul de luptă anti-comunistă în România, l-a ridicat pentru prima dată, după Primul Război Mondial, Corneliu Codreanu şi generaţia dela 1922, că deschideri premergătoare spre apariţia de mai târziu, a Legiunii Arhanghelul Mihail. Legiunea a fost în permanenţă pe baricadele anticomuniste, în timp ce admiratorii lui Titulescu şi ai politicii de apropiere de Rusia Sovietică, au devenit acuzatorii publici şi neostoiţi ai legionarilor. În temniţele comuniste, rezistenţa cea mai articulată împotriva comunismului au reprezentat-o valurile nesfârşite de condamnaţi ai Mişcării Legionare. Astăzi, aceşti foşti condamnaţi legionari sunt sub stare de asediu, prin decretele nomenclaturii comuniste, care vrea să-şi acopere crimele prin acuzările aduse legionarilor. Se pot oare compara crimele comuniste, săvârşite de-a lungul şi de-a latul ţării timp de peste patruzeci de ani, cu ceea ce au făcut legionarii, **totdeauna în legitimă apărare?**

Generaţiile de tineri, care cresc azi în România, sunt preocupate să-şi găsească o platformă de orientare românească şi un corp ideologic prin care să vadă armoniile culturii naţionale şi armoniile întregului naţional. Aceste generaţii s'au desprins de ideologia marxistă şi îşi dau seama că nu mai au nimic de-a face cu marxismul. Se întorc însetate către tot ceea ce are rezonanţă românească, autentică şi specifică, şi unde vor putea găsi adevărurile permanente şi specifice al românităţii, dacă nu în viziunea orizontului naţional şi naţionalist? "Naţionalismul românesc presupune o exaltare creatoare a tipului specific etnic", scria în 1935 acelaşi Nicolae Roşu pe care l-am citat mai sus şi adăuga un text din scrisul lui Mihai Eminescu: **"Schimbaţi opinia publică, daţi-i o altă direcţie, răscoliţi geniul naţional - spiritul propriu şi caracteristic al poporului, din adâncurile în care doarme - faceţi o uriaşă reacţiune morală, o revoluţie de idei (în care ideea "românesc" să fie mai mare decât uman, genial, frumos,) în fine fiţi Români, Români şi iar Români".**

Aceasta a fost una din sursele de inspiraţie ale Legiunii Arhanghelul Mihail, scrisul lui Eminescu, care a rămas un izvor nesecat de îndrumare şi cuget românesc. Pe această traiectorie s'au aliniat toate străduaniile legionare, pe care o defineşte Nicolae Roşu în termenii cei mai cuprinzători şi plini de claritate, încât nu poate exista nici un fel de confuzie, pentru minţile sănătoase şi obiective:

"Mişcarea noastră naţionalistă preconizează participarea totală şi conştientă a naţiunii la destinul ei istoric, prin educaţia morală şi sufletească - exprimându-se însă printr'o elită de conducători, care mai întâi a făcut dovada disciplinei, a eroismului şi a jertfei."

Întregul corp ideologic al Mişcării Legionare s'a păstrat intact şi, prin el, se va putea înviora gândirea şi simţirea Românilor care doresc să participe, în mod esenţial şi major, la dezvoltarea unei culturi şi civilizaţii române, fără egal în lume, căci ideea românească poartă în esenţa ei credinţa creştină, prin care se vor evita erorile altor forme de naţionalism.

NOTE ŞI COMENTARII

ULTIMA ŞANSĂ

Când de după gratiile puşcăriei în care fusese întemniţat, fără a fi avut la activul său vreo crimă săvârşită împotriva patriei sale, poetul Nichifor Crainic striga în versuri "Unde sunt cei ce numai sunt?", nimeni nu auzea acest răcnet acuzator şi plin de durere. Urechile ţării erau astupate de frica ce domina peste tot, frica pe care dictatorul nebun, Nicolae Ceauşescu o semănase în inimile tuturor. Oamenii se temeau până şi de umbra lor. A venit Revoluţia din Decembrie 1989. Dictatorul şi "savanta" lui plăteau cu viaţa în faţa plutonului de execuţie toate nelegiuirile comise. Iar ţara a răsuflat - pentru scurt timp - uşurată că a scăpat de năpasta pe care o adusese asupra ei nefericitul cuplu de tirani. Gulagurile româneşti şi-au deschis porţile. Cei închişi, nu numai că ieşeau în libertate, dar se organizau în Asociaţia Foştilor Deţinuţi Politici din România şi cereau cu insistenţă ca cei ce se făcuseră vinovaţi de crimele comise împotriva omului să fie traşi la răspundere.

De trei ani, asociaţia se căsneşte să pună pe roate Procesul Comunismului. Eforturile depuse au rămas zadarnice, cel puţin până acum. Căci, cum Dumnezeu să determini puterea să înceapă acest proces, când, deschizându-i uşa, s'ar putea ca mulţi dintre cei care o deţin astăzi, să se găsească mâine pe banca acuzării?

În numărul 4 al revistei "Rezistenţa", Dl. Constantin Ticu Dumitrescu, preşedintele Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici din România, scrie sub titlul *"Procesul Comunismului - ultima şansă a Revoluţiei"* un documentat articol în care spune lucrurilor pe nume. Spune *"cine sunt cei care astăzi doresc Procesul Comunismului"*, precum şi *"cine nu doreşte acest proces"*, care *"trebue să se ştie că, din cei 23 de milioane de locuitori ai ţării vor răspunde în faţa justiţiei doar câteva sute de indivizi."* Şi toate acestea, după mai bine de trei ani dela Revoluţie, procesul este mereu amânat (şi va fi probabil amânat până la calendele greceşti) atâta timp cât la conducerea României stă cocoţată şleahta asupritorilor, a torţionarilor şi a ucigaşilor a tot ce avea ţara mai de preţ - oameni cu care ţara s'a mândrit ieri şi s'ar mândri desigur şi astăzi.

Dar, Dl. Ticu Dumitrescu, exprimă un adevăr de necontestat.

"Teama că a sosit timpul să răspundă pentru sutele de mii de crime comise, începând dela împuşcarea tinerilor din 8 Noembrie 1945 în Paţa Palatului şi până la Andrei Frumuşanu, îi aduce pe călăi şi pe urmaşii lor într'o maximă iritare." Datorită acestor stări de fapt - spune dânsul - *"zeci de mii de oameni de valoare, în special tineri, au părăsit şi părăsesc în continuare ţara."* Şi astfel, se face că ceea ce a pierdut şi pierde România prin aceste "părăsiri", a câştigat şi câştigă ţările străine. Nu-i de mirare, deci, că la cele mai vestite universităţi din lume, găsim profesori originari din România. Unde să mai pui doctorii, inginerii, avocaţii etc., care au împânzit întreg mapamondul?! Şi fac cinste ţărilor în care s'au sălăşluit.

Dar să mergem mai departe cu citatele din acest articol de o importanţă covârşitoare. *"Nu trebue să uităm că delaţiunea devenise doctrină de stat şi baza aparatului de opresiune. S'a ajuns ca fie prin ameninţări şi şantaje, fie prin bani şi promisiuni, 3% din populaţia ţării să-şi vândă sau să-şi denunţe colegii de serviciu, prietenii şi, în cazuri mai rare, chiar şi rudele apropiate."* Şi pentru limpezirea apelor, se cere - şi noi credem că pe bună dreptate - ca aceia ce au făcut ca "delaţiunea" să fie transformată în "doctrină de stat", să fie deferiţi justiţiei. Nu în scop de răzbunare, ci drept avertisment şi învăţătură pentru ca să nu se mai întâmple în viitor. Dar asta înseamnă, nimic mai mult decât a cere unui condamnat la moarte prin spânzurătoare să-şi lege singur frânghia în jurul gâtului.

"Asistăm - ni se spune mai departe - *la consolidarea vechilor structuri, atât datorită unei reforme economice care le asigură accesul la noi surse de privilegii în baza unei "democraţii originale", cât şi apariţiei unui număr destul de mare de foşti securişti şi nomenclaturişti care s'au implicat în tot felul de investiţii, magazine, baruri etc., peste noapte, cu un capital care ridică mari semne de întrebare."*

Cine crede că-i vorba, doar, de o situaţie vremelnică, se înşeală amarnic. Revoluţia din Decembrie n'a reuşit nici pe departe să înfrângă comunismul. Căci, ne spune Dl. Constantin Ticu Dumitrescu: *"După şase luni dela depunerea... denunţului penal, nu există la dosarul unor criminali comunişti notorii nici o pagină, în timp ce acelora care au avut curajul după 12 Ianuarie 1990 să ia atitudine împotriva puterii actuale li s'au întocmit dosare cu zeci şi sute de pagini, putând oricând fi puse pe rol, unii fiind chiar judecaţi."*

Ce s'a schimbat, deci, în România în toţi a aceşti ani, în afară de... EXECUŢIA cuplului Ceauşescu?

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (416) 387-1832
FAX: (416) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

COD POŞTAL..... ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $35 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$30 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$25 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)